
ЈЕЗИК И НЕИЗРЕЦИВО

Библиотека
КАЛЕМ
22

Мирољуб Тодоровић

Уредник
Јован Пејчић

ЈЕЗИК И НЕИЗРЕЦИВО

Књигу препоручују
Милан Ђорђевић
Душан Стојковић

Београд
2011.

Жудња за немогућим	7
Језик, реч и песма	15
Планетарна уметност (Фрагменти о мејл-арту)	21
Освојени простор	30
Свет у језику	48
Исто питање над истим понорима	66
Хаос и космос	75
Игра и имагинација	94
Поетика сажетости	114
Све је пут ка песми	120
Простор – време – гест	140
Мера језика – мера света	161
Језик – песма – универзум	168
Значити и бити (Нагон за песмом)	215
Непрозирност говора	240

Ослобођени језик	258
Језик и неизрециво	281
Време сигнализма	322
О књизи	333
О аутору	335
Преглед имена	339

ЖУДЊА ЗА НЕМОГУЋИМ

Трагање за првотном речи, за језичким извором из кога ће потећи песма супротстављена тоталитету рационално уређеног света.

*

Делимично или потпуно одбацавање семантичког система језика у конкретној поезији.

*

Аналогије вербалног и визуелног на онтолошком плану упућују нас ка могућем разрешењу апорија сигналистичког текстуалног ткања.

*

Шатровачка песма: из суштаствених облика стварности.

*

Неизвесност песничког облика.

*

Форма као надокнада за недостатност у свету и недостатност самог света.

*

Како песник стварно досеже моћ поетског?

*

Искушавање песме у опрекама субјективног и објективног, мишљења и битка.

*

Онтолошка бит облика.

*

Шта би то могли бити извори „универзалног ли-
ризма“?

*

Ферментирање песничких облика у сигнализму.

*

Говор песме мимо воље песника.

*

Језик као услов и садржај, а често и форма ства-
ралаштва.

*

Поезија – истраживање наше „изворне стварно-
сти“.

*

Када и како може бити песма изражена ћутњом?

*

Поништени облик.

*

Истина шатровачке поезије – истина непосред-
ног говора.

*

За Хумболта језик није дело већ делатност.

*

Сигналистичка песма и исказивање нереченог.

*

Не само реакција већ интервенција подсвести.

*

Несвесно је ст~~и~~руктурирано као језик.

Лакан

*

Отворена граматика „истина бивствујућег“.

*

Опредметити доживљено у раслојеном свету је-
зика и ствари.

*

Стишани говор феноменолошке песме.

*

Да ли се уметност у двадесетом веку, заиста, зау-
век ослободила „лепоте као баласта“?

*

Књижевна вредност не као апсолутна и стална,
већ променљива и релативна величина.

*

Активирање структуре речи и њене скривене
енергије препуне поетске вишезначности у апејро-
нистичкој поезији.

*

Песник неоавангарде суочен и инспирисан без-
мерним пространством језика-хаоса.

*

Митске шифре певања у поеми *Пушовање у Зве-
здалију*.

*

Ритмичка и језичка прозачност стохастичке песме.

*

Ка средишту означеног.

*

Поезија је увек иницирала будућност.

*

У којој мери слика може да функционише као средство преноса информације слично говору и писму?

*

Пут до непосредног тока свести.

*

Како ослобађати креативну енергију језика и знака?

*

Реч призива слику, слика призива реч.

*

У сигналистичкој песми истовремено се обликује више зона значења.

*

Из пукотина узнемиреног језика.

*

Муњевита реакција апејронистичке имагинације.

*

Смисао потенцира знаке откривајући обресе већ утемељеног света.

*

Моћ именовања – моћ одређења.

*

Радикализација сопственог животног искуства у неоавангарди.

*

И ствари нам омогућавају да се идентификујемо.

*

За Нортропа Фраја човек је „дете језика“.

*

Речима феноменолошке песме обумити и разоткрити ствари.

*

Метафизичка жудња за апсолутним један од неколико креативних замајаца у раној сцијентистичкој фази.

*

Интертекстуалност – кретање текста у различитим значењским просторима унутар различитих означитељских поступака који нису устројени по истим начелима.

*

Спајањем битка и логоса обновљен је чин стварања у апејронистичкој поезији.

*

Да ли је реч истинско тело мисли?

*

Сам песнички праксис указује на велику сличност бића и језика.

*

Сигналистичка песма између говора и не-говора.

*

Смисао је кретање речи.

*

Откривати суштину и значење игре као једне од битних људских активности.

*

Изокренута метафизика стварности у алеаторној песми.

*

Способност означавања – могућност сагласја субјекта и објекта, мишљења и битка.

*

Како би сликар и њесник моили исказати нешто друго до свој сусрећ са свешом.

Мерло Понти

*

Допустити говору да изнова говори.

*

Сигналистичко промишљање света иницијална основа планетарне уметности.

*

Ослушнути песмом унутарњи ромор језика и бића.

*

Говор као глас самих ствари.

*

Напети језички лук апејронистичке песме.

*

Инспиративна моћ ствари, извор феноменолошке поезије.

*

У визуелној песми продор графизма у само значење.

*

Звуковност – једна од непосредних манифестација материјалности говора.

*

Када је поље значења много шире од изговорене речи?

*

Синтеза различитих метајезичких слојева у сигналистичкој песми.

*

Ако човек не очекује неочекивано, неће га наћи; иако је добро скривено и тешко њрисујачно.

Хераклит

*

Мишљење као језик и ритам света.

*

Распрскавајући хоризонти креативне имагинације у апејронизму.

*

Визуелно опажање је визуелно мишљење.

*

Свет означен као хаотична слика тек именованих ствари.

*

Песмом повратити смисао свету.

*

Сигнализам претпоставља активно стварање језика, а не само његово коришћење.

*

Највећа жудња говора: жудња за немогућим, за неизрецивим.

ЈЕЗИК, РЕЧ И ПЕСМА

Песнички језик – непрекидна реинтерпретација језичких знакова.

*

„Биће је у својој духовној и личној суштини језик.“

Л. Стефанини

*

Да ли су, заиста, речи постале „једнаке стварима“, и да ли су „не-стварне речи постале сувишне“?

*

Језичко организовање и предочавање стварносно утемељене збиље у шатровачкој песни.

*

Динамичко схватање форме књижевног дела.

*

Очитавање визуелног значења.

*

Зависност визуелног значења од перцептивних кодова.

*

Проширивање и продубљивање значења речи и откривање нових семантичких потенцијала у апејронистичкој поезији.

*

Према структуралистима: језик је апстрактни систем, а говор – конкретна, физичка реализација тог система.

*

Не постоји ништа изван њека.

Дерида

*

Ка кристализацији речи и слика у апејронистичкој песми.

*

За Хумболта језичка структура је реверзибилно одређена структуром ума.

*

Гласовно, визуелно и просторно зрачење знакова у сигналистичкој песми.

*

Тренутак када сигналистичко дело осваја простор.

*

Неисцрпна многоликост песничке творевине.

*

Реч у стохастичкој песми враћена својој непосредности и пуноћи.

*

Зависност значења.

*

Феноменолошка поезија и тежња да се опева предметност света.

*

Емпиричност језика.

*

Интуиција и имагинација распрострањене у времену и простору.

*

Наша спознаја – тек једна од могућих спознаја.

*

Како dospети до унутрашње форме језика?

*

Интенционалност – битна особина људске свести.

*

Шта би била жижна тачка једног песништва?

*

Ствар која креће ка речима.

*

Постварење ствари.

*

Оживљавање, језичко и значењско богаћење обезличених елемената свакодневице у алеаторној и шатровачкој поезији.

*

Бивствовање које се може разумети јесте језик.

Гадамер

*

Неразмрсиви чворови парадокса у апејронистичкој песми.

*
Драма писања.

*
У апејронистичкој песми реч је оспособљена да изражава значење које њу саму превазилази.

*
Да ли је поезија „увек обуздавање речи“?

*
Страх од речи.

*
Значењски и обликовни помаци у језику сцијентистичке песме.

*
Што више скратити растојање између бића и мишљења.

*
Где је истина ствари?

*
Да ли је могуће говор до краја материјализовати?

*
Експериментално у уметности, (према традиционалистичком виђењу), као нешто неразумно, неразумљиво, непожељно и опасно.

*
Игра је за човека исто тако важна функција као рад.

*
Игра би, дакле, мога биће виђена и као биће, оно у чему се темеље и у шта се стварају велике

мисли и велики мислиоци, велике моћи као што су мислови и религија, поезија и уметности, поетика и мисао, наука и техника, као и темељне снаге које нас оиварају према свету и свети оиварају нама као што су говор и рад, љубав и борба.

Акселос

*
Планетарно искуство и планетарно мишљење посебно је изражено и наглашено већ у раном сигнализму.

*
Стваралачка моћ речи.

*
Уколико књижевна изражавања желе да остану наука, она морају да за свој једино јунака пролазе истину.

Јакобсон

*
Естетика дисконтинуитета.

*
Као да сама природа говора наговештава исконски човеков сан и жудњу за моћи и освајање света бића и ствари.

*
Реч нуди истину језика.

*
Реч влада, реч надвладава јесника.

Х. Валден

*
Однос језика и метајезика.

*
И песник и лингвист стварају језичке системе различите од комуникацијски денотативног језика.

*
Песнички језик – средство изражавања и начин постојања.

*
Апејронистичка песма – сума организованих песничких напетости.

*
У којој мери можемо смисао прихватити као конститутивни и незаобилазни елеменат стваралаштва?

*
Хаос мора да њпросијава из свакој њеснишїва.

Новалис

*
Загонетност – основни песнички феномен по коме се поезија разликује од обичног говора.

1975–1989

ПЛАНЕТАРНА УМЕТНОСТ

(Фрагменти о мејл-арту)

Непосредно преношење идеја средствима и инструментима међуљудског саобраћаја.

*
Комуникација – гарант постојања.

*
Пошта – посредник, а понекад и саучесник у ширењу уметничких порука.

*
Креација – сам чин општења.

*
Идеја и порука: да, али често и објекат одређене пластичке форме и естетске природе.

*
Без естетских, тематских и националних ограда.

*
Иманентна правила функционисања мејл-арта.

*
Нови медији – нове уметничке форме.

*
Не само другачији облик уметничке комуникације.

*

Депрофесионализација и декомерцијализација уметности.

*

Нови уметнички сензибилитет никао ван домена и простора познатих, традиционалних ликовних грана.

*

Другачији начини поимања садржаја и значења бића уметности.

*

Промењена функција уметничких артефаката.

*

Спој уметничког израза са могућностима масовних медија.

*

Заразна креативна енергија мејл-арта.

*

Да ли само уметнички хибрид?

*

Експеримент у самом бићу уметности.

*

У којој мери природа пошиљке може поставити границе (ограничења) у стваралачком раду мејл-артисте?

*

Можемо ли и смемо ли уметничке феномене одређивати само по њиховом положају и улози у друштву?

*

Измењен начин доживљаја у уметности.

*

У први план теоријског разматрања и анализе све више стављати иманентну поетику мејл-арта.

*

Изоштрени механизми естетске перцепције.

*

Време је да постепено напуштамо и оставимо историји једноставну и једносмерну дефиницију мејл-арта помоћу техничких карактеристика, средстава и начина распрострањања.

*

Извор разумевања и споразумевања, акције и имагинације.

*

Стално проширивање експерименталног видо-круга.

*

Умешносћ задовољсћива и ошкривања.

Кен Фридман

*

Активирање саме структуре медија.

*

Још једном размотрити природу комуникације.

*

Радикално превредновање темељних поставки уметности.

*

Баштинећи историјску авангарду, првенствено дадаизам, мејл-арт је израстао у сасвим нову уметничку дисциплину.

*

Трагање за посебним облицима комуникације.

*

Могућност кодификовања визуелних и гестуалних знакова.

*

Лейоџа је информација.

Лотман

*

У бићу мејл-арта: нови извори, другачија мерила.

*

Ослобађање имагинативних потенцијала и семантичко богатство порука.

*

Акција као значењски гест.

*

Зависност међуљудске комуникације од предмета и посредника.

*

Тумачење значења и значаја дивергентних простора експеримента и истраживачких захвата у мејл-арту.

*

Поимање света кроз игру и имагинацију.

*

Комуникативни артефакти – извор естетских информација.

*

Осећање колективног духа у нетворку и благо потискивање индивидуалне уметничке егзистенције.

*

Елементи планетарног мишљења и деловања у кључним преокупацијама мејл-арта.

*

Свест о могућностима масовне комуникација.

*

Кључеви интермедијалне игре.

*

Да ли само „метаморфоза уметности у медије комуницирања“?

*

Одбацивање површинских и појавних слојева уметности комуникације.

*

Ка скицирању нове уметничке антропологије и космологије мејл-арта, његовом чвршћем поетичком и теоријском утемељењу.

*

Могућност семиолошког приступа основним елементима и чиниоцима мејл-арта.

*

Денотативна или конотативна вредност иконичких сегмената у поруци.

*

Средства комуницирања и њихова сопствена унутарња сфера и димензије.

*

Непрекидни експериментално-истраживачки динамизам уметника.

*

Како се и у чему огледа смисао комуникације?

*

Несвесне структуре значења у гестовима и порукама.

*

Непристајање на устаљене и истрошене моделе уметности.

*

Препознавање стилских карактеристика појединих мејл-артиста.

*

Присан доживљај медија.

*

Спектар уметничких поступака и отварање нових експерименталних и креативних могућности у мејл-арту.

*

Специфична акција духа и свести, издвојен поглед на свет, планетарно, медије и комуницирање.

*

Дивергентност комуникационих модела.

*

Мејл-арт дело (гест, порука, акција), као вишеслојна, јединствена и непоновљива структура.

*

Лудистичка пројекција света.

*

Уметност – средство комуникације и анализа комуникативних механизма.

*

Покушати са дефинисањем јаснијих граница између мејл-арта и других уметничких дисциплина.

*

Моћ информације и облик употребљеног медија.

*

Модификовање естетског предмета у поштанској комуникацији.

*

Проблеми семиологије визуелних знакова.

*

Радикални мотиви и методи уметничког понашања у мејл-арту.

*

Недовољна естетизација комуникационих медија.

*

Вишеструко асоцијативно интензивирање визуелних порука.

*

Мејл-арт једна од акционих дисциплина духа.

*

Уметник и уметност на самом извору уметности.

*

Креирање слободе у неосвешћеном свету. Битка између комуникације и хаоса.

*

Улога језика и језичких елемената у градњи естетске структуре мејл-арта.

*

Како заобићи системе?

*

Амбивалентни однос према комуникационој грађи.

*

Место и улога креативних компонената у медијуму комуницирања.

*

Планетарна игра и експлозија уметничких авангарди.

*

Да ли би свет био свет без комуникације?

*

Потрошљивост, ироничност, самоизворност, деконструкцијска метафизичност – парадокси мејл-арта.

*

Неомерљени простори истраживања.

*

Обликовање перцептивне структуре за пријем и дешифровање порука.

*

Да ли само уметност комуникације?

*

Тежња за полемичким сукобом са светом у коме се егзистира.

*

Трансформација предмета истраживања уметности.

*

Поред комуникационе и лудичке инсистирати на имагинативној и спознајној димензији мејл-арта.

*

Критички набој и естетска провокација.

*

Ослобађајућа моћ стваралачких енергија.

*

Комуникативна активност и трагање за правим естетским вредностима.

*

Не „уметност на рубу уметности“, већ уметност у оку и духу уметности.

ОСВОЈЕНИ ПРОСТОР

Језик је око.

Волас Стивенс

*

Магијско дејство цртежа у зору човечанства.

*

Појаве се не покоравају законима – оне их стварају.

*

Визуелна песма (цртеж) из периода сцијентизма: сажета искуства егзактних наука (физика, хемија, биологија), и ташизма интегрисана унутар сопственог језика.

*

Неостварена жудња за перманентном активношћу.

*

Умешношћ је изгледа природна. Природа је њишана... умешношћ је одговор.

Ван Дусбург

*

Сировост и аутентичност графита.

*

Упоредивост семантике језика и семантике слике.

*

Разлика између вероватне и остварене стварности.

*

Како ослободити генетске (родне) енергије линије и тачке?

*

Свеукупна усредсређеност на унутарњу структуру дела.

*

Конструкција „стварног света“.

*

У којој мери цртеж „одређује и свађа медије“?

*

Коначни изглед линијом заустављених ствари.

*

Ослобађање, али и обуздавање потенцијала радности и екстензивне покретљивости линије у цртежима поеме *Пушовање у Звездалију*.

*

Ја нишана нисам пронашао. Тек сам осетио ноћ у себи, а у њој сам сазнао нешто ново, и то сам назвао сујерематизмом.

Маљевич

*

Материјални чинилац, чулни слој и експресивна димензија уметничког дела.

*

Цртеж – онирички рукопис – поуздан знак личности уметника.

*

Срушити неприкосновеност линеарног, идентификацију са реалним предметима, ситуацијама.

*

Светлост плохе – црне рупе тек исцртаних облика.

*

Тама је укидање свейлосији, а свейлосији укидање њамае.

Леонардо да Винчи

*

У концептуализму истицање у први план менталних чинилаца уметниковог рада.

*

На основу постојања другог ми одређујемо своје постојање.

*

Суочен с исконским импулсима Космоса и Света.

*

Интерактивни ток процеса опажања: од појаве ка свести и натраг, од свести ка опаженом предмету.

*

Уравнотежење исцртане површине путем ритмичке организације: тачака, линија, елипсастих окружења, мрља.

*

Ка чистом језику пластичких линеарних могућности.

*

Тамо где ништа не опажамо нема ничег – бар за нас.

*

Вечнија је од мене ова дрхтава линија моје руке.

*

Композиција која нешто треба да изрази обликује се према површини коју исцртава.

Анри Матис

*

Отисци ствари – знакови који говоре.

*

Постоје ли линије видљиве саме по себи?

*

Стваралаштво – суштински елемент и облик људске природе.

*

Објективисати свет значи супротставити му се.

*

Могућности и начини оптичко-визуелног оживљавања празне плохе.

*

Против апсолутног линеаризма „прецизних, строгих, валериски једноличних линија“.

*

За феноменологију постојање ствари се не исцрпљује у опажању.

*

Тачка, линија и боја као знаци за себе.

*

Може ли се одржати опаска Сартра да језик сликарства остаје „заробљени језик“.

*

Форме су зависне од композиције која им уобличава значење.

*

Карактер знака у визуелном језику цртежа.

*

Да би прва тачка задржала своју снагу деловања, своју вредност, нужно је да је повећам уколико на ња њир додајем и друге знакове.

Анри Матис

*

Може ли се цртеж дефинисати као стваралачка активност у којој је линија основно и једино изражајно средство?

*

Метаморфоза линије.

*

Знак је, према Пирсу, „Све оно што посредује између једног објекта и једног менталног процеса“.

*

Постепено откривање простора.

*

Прва слика се састојала само из једне линије око човекове сенке коју је сунце њавило на зидовима.

Леонардо Да Винчи

*

Семиологија визуелног није у својој бити визуелна активност.

*

Истраживање непознатих и неискоришћених могућности међуљудског комуницирања.

*

У мејл-арту активирање бројних и разноврсних механизма комуникације.

*

Можемо ли визуелним чињеницама да покренемо вредност језичког знака?

*

Однос између тачке и линије показује начин њихове егзистенције у цртежу.

*

Линија – граница између две форме.

*

Цртеж као примарни знаковни систем.

*

Према тврдњи критичара Паул Кле је први дозволио линији да сања.

*

Када уметност постаје апсолутни свет уметника и начин његовог постојања?

*

Кретање линије кроз простор, њено згушњавање и обележавање одређеног креативног напона.

*

Цртежи – интимни дневници духовних напора.

*

Сматрајући да се цртежом могу прекорачити огромни простори и ухватити оно неуловљиво и тајновито, стари мајстори су говорили да цртеж, у уметничком смислу, вреди колико хиљаду речи.

*

Реч и знак у органском складу са простором визуелне песме.

*

Цртеж мора поседовати снагу ширења која оживљава ствари његове околине.

Анри Матис

*

Слика – просторна структура иконичких знакова.

*

Иреалност и фантазмагоричност коју добијају ствари и баналне чињенице из свакодневног живота када их техником колажа ставимо у другачији контекст.

*

Не подстиче облик опажање, већ опажање ствара облик.

*

Тезе Кандинског о чистој духовности уметности.

*

Моменат када цртеж постаје освојени простор.

*

Сликовитост – стална потенција у природи људског духа налик феномену говора.

*

Како усмеравати „разорну синтаксу“ језика колажа?

*

Ми пролашавамо да су као основни облик нашег осећања времена кинетички ритмови најважнији елементи уметности...

Антон Певснер, Наум Габо

*

Опажање као појава заснована на физичким способностима.

*

Нова уметност условљава нове моделе комуникарања.

*

Линија искидана унутрашњим креативним напонама и интелектуалним двоумицама.

*

У уметности означено (садржај) преноси цела структура моделовања, уметничког дела, то јест индекс преноси знак а јединице које чине индекс преноси

стају елементи знака. Ово је врло јасно испољено у случају сликарства.

Лотман

*

Концептуалност, извесна недореченост и вечита истраживачка радозналост цртежа.

*

Да ли апстрактна уметност, заиста, говори „о негацији или одбијању да се прихвати свет“?

*

За Ива Клајна апсолутна празнина је прави пиктурални простор.

*

Садејство и сукобљеност различитих линеарних јединица, словних и знаковних целина у визуелној песми.

*

Цртеж – не као „алузија на ствари“.

*

Око нам увек даје слику неког света.

*

Визуелна појава схваћена као индекс конвенционални је знак.

*

По једном тумачењу ствар је „таква каква јесте“, збир свих опажања који се на њу односе.

*

За Петера Биргера градилачки елементи колажа нису више знаци стварности, већ сама стварност.

*

Када то суштина губи и сам смисао постојања?

*

Цртеж – не само начин опажања ствари већ и могућност освајања ствари.

*

Под којим условима линија постаје знак који нешто говори?

*

Кристализација чисте реалности линије, простора, запремине и боје у Мондријановом делу.

*

Гестуални начин употребе боје као материје у апстрактном експресионизму.

*

Слојевитост и чудесност свакодневице у колажним резovima визуелног циклуса *Мачка је крива*.

*

Да ли је могуће слику ослободити сваке везе са стварним?

*

Објективност света – генерализација интерсубјективности.

*

Рођење уметности и права је мера крика.

Сефор

*

Нишња није иако примамљиво и, у извесним случајевима, иолико ојравдано, као иокушај да се облици ирикажу иоичињени некој унуиришиој лоици која их оранизује.

Фосијон

*

Неки концептуални уметници инсистирају на крајњој објективности уметничког језика са циљем да из њега отклоне сваку двосмисленост.

*

Алеаторне игре сигнатвора на принципу светлосне интерференције.

*

Све је у функцији свега.

*

Према Ч. С. Пирсу сликовни знак је специфичан по томе што „може представљати свој објект по сличности независно од начина његовог постојања.“

*

Наша епоха и „фанатизам визуелног“.

*

Лингвистичке идеје и лингвистичке чињенице у слици.

*

Реско доживљавање вербалног и визуелног.

*

У којој мери слика постоји „само кроз оно што се у њој чита“?

*

Из необичне ишине ироизићи ће нова и јединствена зона икиуралне сензибилности немаиеријалној.

Ив Клајн

*

Линија и тачка – не као средство већ као сведоци уметничког лутања кроз неистражене зоне свести и подсвести.

*

Прејознај оно ишо ии је иред очима и оикриће ии се оно ишо је скривено.

апокрифна Јеванђеља

*

Знакови у сликарству (уметности) немају условни карактер, као у језику, већ иконички (сликовни).

*

Постоји ли смисао пре дела?

*

Да ли сликати значи потпуно се одвојити од ствари да би се препустило унутарњим немирима?

*

Визуелне песме из Гејака, Чорбе од мозја и Кинеске ероиике као суме цитата непосредне збиље.

*

Стање света и ствари и наши субјективни појмови о простору и времену.

*

Цртеж – дрхтаји тела и руке усклађени са космичким ритмовима.

*

Уметничко дело постоји само као облик.

Фосијон

*

Визуелним чињеницама оспоравамо својство језичких знакова, али их ипак тумачимо помоћу лингвистичких израза.

*

У ком тренутку свога рада сликар почиње, како то каже Сезан, да „мисли сликарством“?

*

Могу ли једна ствар или једно биће бити идентични неком другом?

*

Ништа није идентично, осим самом себи.

*

Размишљање о слици углавном продукују речи а не слике.

*

Под којим условима линија постаје знак који нешто говори?

*

Цртеж значи смисао визије и на тај начин је превазилази.

*

Знак мора имати значење, али он не мора нешто означаваати. ... Сlikовни знак је јединствен међу знацима у њом смислу што он означава сам себе, што јесте знаковна средства сама по себи имају својства која значе.

Чарлс Морис

*

Да ли је колаж само „слика распада, дезинтеграције“ стварности?

*

Односи кинезичких и других елемената унутар гестуалног знака.

*

Линија – њено рађање динамичким кретањем тачке кроз простор.

*

Нема никаквог облика, никакве ствари на свету, која ништа не казује.

Кандински

*

Појам „стварности“ материје у крајњем случају разложив у нематеријалности разних енергија и сила.

*

Залагање Маљевича за супремацију чисте предметности.

*

Случајност је само одређење вероватног.

*

Желећи да покажем основну анџиномију између уметности и ready-made-a замислио сам реџијрочни ready-made ујојребивши Рембранџа уместо гаске за њејлање.

Марсел Дишан

*

Суштина ствари је суштина за нас, она нема универзални смисао.

*

Уметничко дело изван физичке објективизације.

*

Интуитивност концептуалне уметности и њена повезаност с најразноврснијим менталним процесима.

*

Уметности је уметности као уметности. Уметности као уметности није нишџа друо до уметности.

Ед Рајнхард

*

Компјутерска и комуникациона уметност у оквирима нечег што је већ дефинисано као „програмирање лепог„.

*

Да ли се све појаве комуникације могу тумачити лингвистичким категоријама?

*

Сумња у могућност језика као апсолутно и незаменљиво оруђе израза.

*

Напор да се реконструишу оне менталне хипотезе и пропозиције које предлаже концептуални уметник.

*

Другачији начин функционисања имагинативних процеса у концептуализму.

*

Кинетичка поезија – синтеза слике, предмета и покрета који оптички предочавају и димензију времена као један од елемената креативног обликовања.

*

Визуелна и семантичка организација природних језика.

*

Код у сликарству – систем сликовних процесних, мисаоних јединица.

*

Може ли се између „језика слике“ и „језика речи“ поставити непремостива брана што „ускрађује сваки простор за међуоблике и међуукључивања“?

*

Историју уметности чини низ усјелих љрекорачења.

Сузан Зонтаг

*

Ми смо џрајали за елементарном уметношћу.

Ханс Арп

*

Функција мисаоне операције унутар дематеријализованог дела.

*

Језик – један од основних медија уметничке праксе у концептуализму.

*

Дијалектичка противуречност случајног и нужног, могућег и стварног.

*

Умјетносћ је увек нека сћрукћура, сћваралачка јасноћа. У ѿоме се нијошћо не разликује од расћа неке биљке или некој крисћала, од живоћа звезде или од сћрукћуре неке машине.

Швитерс

*

Свестан чињенице да се сваки одговор поново претвара у питање.

*

Свеукупна перцептивна подударност слике са објектом што га представља.

*

Чињеница да је једна порука визуелна, не значи аутоматски да су визуелни и сви њени кодови.

*

Структура иконичког бића одражава се у сликовности.

*

Да ли је, и када, сликарство „мишљење о самом сликарству“?

*

Функција језика и одређивање (именовање) јединица које секу видно поље.

*

Ка ономе што сабира целокупност Бића.

*

Процес самоанализе вођен унутар иманентних граница уметности.

*

Сушћина и ѿстојање, имаћнарно и реално, видљиво и невидљиво, сликарсћво меша све наше каћтеорије ширећи свој онирички универзум ѿлесних бићи, усћешних сличносћи, немих значења.

М. Мерло-Понти

СВЕТ У ЈЕЗИКУ

Знак (сигнал) је у суштини бића. Човек је значењско биће јер се исказује путем знакова (сигнала) примајући их, производећи их, комуницирајући постојању њих, презентујући себе у свету.

*

Сигналистичко дело, као авангардно дело, подразумева оригиналност естетске информације. Ова информација у сигналистичком делу мора бити изворна, изненадна и непредвидљива.

*

У гестуалној поезији – тежња ка тоталитету тела у акцији, ка максималној експресији кинезичког језика.

*

Свет у језику. Језик у свету. Језичко моделовање света.

*

Лудизам – једна од основних категорија стваралачког бића.

*

Магновеност и тешка ухватљивост језичке материје и слика из подсвести.

*

Актуелизација и доградња извесних песничких поступака историјске авангарде.

*

Феноменолошка визија стварности.

*

Из затамњених речи, језгра неизрецивог, муцавости и грча узнемиреног тела.

*

Разлика између литерарне провокације и аутентичне стваралачке полемике са традицијом.

*

Сигналистичка песма: лудичка употреба језика и знака.

*

Поезија која враћа изворну везу између речи и ствари, говора и чина.

*

Из унутрашњег апејрона песниковог бића.

*

У феноменолошкој, алеаторној и шатровачкој поезији у највећој могућој мери дошло је до уклањања апстрактне поетичности.

*

Опажањем ми прикупљамо, повезујемо у целине, структуришемо слику света.

*

Поетско стање у коме се успоставља интеракција између облика песме и бића језика.

*

*Песма је први дан стварања: први дан светиа
уметности.*

Андреј Бели

*

Креативни субјект: из коначне стварности ка
бесконачним могућностима.

*

Сигнализам – почетак нове уметности, нове
стваралачке праксе, сензибилности, морала, битно
другачијег теоријског и естетичког прилаза умет-
ничком делу.

*

Форме (облици) омогућавају човеку (уметнику)
лакше продирање у саму суштину ствари.

*

Игра (игривост) у граматичкој и онтичкој срук-
тури алеаторне и стохастичке песме.

*

Дијалог језика са самим собом.

*

Колико је положај поезије изузет и изузетан у
једном спектру разноврсних уметничких дисци-
плина?

*

Испреплетани путеви и простори апејронистич-
ког имагинативног и метафоричког ткања.

*

Поетичко-критички дух нераздвојни чинилац
стваралаштва послератне авангарде.

*

Реч и знак што буде успаване енергије умртвље-
ног света.

*

Пресецајући стиховни след. Ослобађајући језик
чврстих ритмичких матрица.

*

Уметност и откривање знакова и токова ствар-
ности која се непрестано мења.

*

Да ли језик зиста не допушта да буде дефинисан?

*

Што даље од уметности као голе идеологије.

*

*Проблем стваралачкој писања у бици је проблем
концентрације.*

Стивн Спендер

*

Многоструки облици песничке асоцијативности
у алеаторној и стохастичкој поезији.

*

Свест о новом (изворном) облику, о новом јези-
ку и песми.

*

Историјска условљеност и омеђеност дејства
књижевно-критичких текстова.

*

Младост и свежина језика и света апејронистичке песме.

*

Певати (производити, сигнализovati) по унутрашњем ритму свог лудичког бића.

*

Кроз магму и хаос света до источника и почела језика и песме.

*

Поћи од разлике између употребне и самобитне речи.

*

Писање као универзално произвођење значења.

*

Биће је оно што је најближе. Па ипак, ово најближе остаје човеку најудаљеније.

Хајдегер

*

Према зен учењу у правој уметности нема намере, нема циља.

*

Да ли се, заиста, само чином писања „проверава не/моћ језика“.

*

Избрисане међе између реалног и фантазмагоричког у апејронистичком језичком космосу.

*

Испитивање самог процеса сазнавања.

*

Стари елементи сједињени на један нови начин.

*

Поступци формализације песничког језика.

*

Може ли се права реалност уметничког дела открити само истраживањем и тумачењем његове материјалне основе?

*

Из онтолошких исказа јединства интелектуалног и чулног.

*

Језик је више део нас него живци.

Валери

*

Проговорити још по нешто о епигонском презимању оригиналних сигналистичких поетичких модела.

*

Речи и њихова унутрашња светлост.

*

Песма је извор песника, а песник извор песме.

*

Вртлози ослобођених слика нашег поствареног света у отвореним просторима егзистенције и егзистенцијалног.

*

Од синхроне науке о језику до структуралне лингвистике.

*

Извори индивидуалне песничке семантике у просторима имагинативног и ирационалног.

*

Вишедимензионални језик конкретне и визуелне поезије.

*

Речима и знацима супротстављен разорном току времена.

*

Малармеова настојања да учини мисао очигледном „кроз саму форму језика“.

*

Иронијски дискурс и успостављање иронијске дистанце кроз неуравнотежено обиље језичких елемената и слике потрошачке цивилизације у алеаторној поезији.

*

Сасвим нов и другачији живот речи у песничком облику и језику.

*

Разумевање света, свог места и своје улоге у њему као непосредни и највиши интерес духа.

*

Језик признаје законитости случаја, прозвољности и игре.

*

За Хуизингу људска култура израсла је из игре и развила се као игра.

*

Извесна трансценденталност у чину песничког бављења речима.

*

Песнички простори у раслојеном свету језика и обезличеном свету ствари.

*

Од заборав бића ка забору песме.

*

Непрекидна жудња за обнављањем језика.

*

Може ли критичар читаоцу уопште да пренесе некакав „прави смисао дела“.

*

Песма - „слутња о томе како божанско око види свет“.

*

Ствари су већ истио толико речи колико и ствари и обрнуто речи су већ истио толико ствари колико и речи. Писање остварује њихово стваривање.

Понж

*

Авангардно и авангардизам као иманентни, суштински садржај сигналистичког дела.

*

Тродимензионална природа језичког знака.

*

Моје слике су њејео моје уметносїи.

Ив Клајн

*

Спој метафизичког значења са техничком функцијом уметничког дела.

*

Сигналистичка поезија: перманентна продукција естетских иновација у језику.

*

Лепо и ружно као семантички појмови.

*

Може ли песник побећи од своје поетике?

*

Немоћ психоанализе да продре у суштину стваралачког.

*

Поетска истина као самопрепознавање.

*

Поема *Пушовање у Звездалију*: једна нова и другачија структура епског певања.

*

Дело које у себе укључује читаву поестике.

*

Слобода као онтолошка одлика (*dinamis*) човекове егзистенције.

*

Вратити се првобитном стваралачком нреду поезије и мишљења.

*

Сигналистичка књижевно-производна пракса: радикалне промене у поимању и употреби језика као поетског материјала.

*

Како из хипертрофије форме?

*

Речи, поезија и књижевносї сушїина су живоїа.

Борхес

*

Шта је завичај песме?

*

Напуштање основне семантике речи и оживљавање нових значења.

*

Песници просторне и временске отворености, тражиоци космичких сазвучја.

*

За Фројда уметност је компензација и сублимација.

*

Песнички чин и „саморазумљивост“ језичког феномена.

*

Представа света настала помоћу унутарње дескрипције засноване на променљивим и нестабилним ћудима чула.

*

Илузија стварности.

*

Песма побуњена против времена и простора: до-
сезање човекове слободе.

*

Архитектура сигналистичке поезије и њена он-
тичка мобилност.

*

По М. Дифрену језик је преузео место и улогу чо-
века.

*

О различитости читања.

*

Критика – неодвојиви део креације.

*

Разумевање историјских димензија једног ства-
ралачког пројекта.

*

Од програмиране до иманентне поетике.

*

Будистичко схватање света као илузије и човеко-
ва потреба да се ослободи овог света сна.

*

У мрежи апејронистичког песничког говора ома-
мљива ритмичност свемира и света.

*

Унутрашња светлост језика: речи под напоном.

*

Где су суштинске димензије знака, језика и песме?

*

*Планетарна игра оивара нову епоху у којој је
смисао нејоспојећи, без обзира схватили ми свети
као безумље или као айсург.*

Акселос

*

Да ли је рад имагинације условљен само оним
што стваралац опажа и доживљава у стварности?

*

Недостижни апсолут.

*

Дадаизам је преузео Бакуњиново анархистичко
гесло: „Уништење је стварање“. Одатле је проистекла
читава једна естетика (или антиестетика) са далеко-
сежним последицама на уметност двадесетог века.

*

Трагајући за својим аутентичним песничким и
језичким идентитетом.

*

Свест и имагинација: потпуно сједињавање са
светом.

*

Ум сионшано жели да буде вечан, да буде заувек.

Тома Аквински

*

Значење проистекло из звучне реалности речи.

*

Алеаторна и шатровачка песма: изворно стварање стварности.

*

Да ли је уметност, под притиском квантитета, „својом мрежом искуства и причина исцрпила саму себе, свој језик и свет“?

*

Савремени хуманизам и могућности његовог даљег развоја.

*

Осветлити текстове изнутра.

*

Биће песника које обликује тка у језику свој однос према космосу и свету.

*

Значење као нешто ванјезично, нешто што је изнад и што превазилази саме речи.

*

За Башлара креативна машта није чисто психолошки процес и не претходи говору.

*

Све пробати, све окушати не поштујући никаква правила.

*

Именица – један од кључних елемената у стварању експлозивне песничке слике у апејронистичкој песми.

*

Између света речи и света ствари.

*

Враћати језик у стање које је претходило његовој граматичкој кодификацији.

*

Тражење нових песничких облика као стваралачко опредељење.

*

Спутан, али и инспирисан немоћима језика.

*

Песма као пројекција космоса истовремено у себи садржи и хаос и ред.

*

Може ли језик бити само именик предметности света?

*

Морфолошке и структуралне сродности између психоаналитичког и естетског (уметничког, литерарног) феномена.

*

Реч и њена фонолошка реалност у звучној поезији.

*

Утврђивање унутрашњих значењских веза једне текстуалне структуре.

*

Онтологија чињеница и света.

*

Поезија и њени напори да нас приближи нечем за шта нисмо сигурни да је било где и било кад из/говорено.

*

Хаос је мнооолик.

М. Бахтин

*

Слагати у јединствену целину фрагменте сопствене духовности.

*

Сигналистичка визуелна песма: какво је крајње исходиште њене лингвистичке и иконицке метајезичности?

*

Једна од дефиниција говора: „људска оптимална фоничка комуникација језиком“.

*

Откривати речитост тишине.

*

Апејронистички песник: демијург универзума опречних песничких слика.

*

Реч (језички знак) – јединство означитеља и означеног.

*

Аутономија писања.

*

У феноменолошкој поезији именовање а не симболизација.

*

Потрошљивост језика и знака.

*

Може ли се између песника и поезије ставити знак једнакости?

*

Вртложна динамика апејронистичке песме.

*

Свест о Ништавилу.

*

За Андреја Белог „ритам епохе нешто (је) дубље него књижевни правац.“

*

Жудња за комуникацијом и простори трансценденталног.

*

Говор: претварање једног животног миљеа у свет речи.

*

Немогућност ствараоца (песника) да се у потпуности дистанцира од времена.

*

Ствари саме по себи као субјекти у феноменолошкој поезији.

*

Темељна питања језичког универзализма.

*

Гест и егзистенција.

*

Ембрионалне форме сцијентистичке поезије:
планетарни језик, језик кретања и материје.

*

Језик кретања и материје није *материјалан језик*.
Ми не можемо посумњати у његову ирационалност,
односно *надреалносћ*.

*

Надреалност планетарног језика извире из дру-
гачијих односа чињеница, бића и ствари.

*

Да ли је авангарда само претходница онога што
долази?

*

Стохастичка поезија: естетска опсежност језика
и значењско расипање форме.

*

Плодна преплитања разноврсних песничких по-
ступака.

*

Песничко и мистичко искуство.

*

Помоћу асоцијативних метода отворати нове,
неистражене пределе свести.

*

Текст који је сам себи узрок и последица.

*

У цивилизацији XX века статус субјекта је уздр-
ман и стављен под велики знак питања.

*

Разарајућа негација апсолутног.

*

Да ли је магијска моћ речи заувек ишчезла?

*

Принцип отежаног и комбинованог читања у
сигнализму.

*

Планетарно памћење.

*

Место поезије у историји духа.

*

Прикривеност естетске информације.

*

Вишезначно зрачење текста и „тоталитарна
структура“ стварности.

*

Економија језичког понављања у комбинацио-
ној, варијационој и пермутационој поезији.

*

Поново се родити из пепела потрошене и уни-
штене форме.

*

Многострукост и комплексност сигнализма.

*

Апејронистичка песма ухваћена у коштац са
игром света и магновеним тренутком његовог на-
стајања.

*

Космос заустављен у оку и речи.

ИСТО ПИТАЊЕ НАД ИСТИМ ПОНОРИМА

*Био је то сан који ме је пројашао: први језик ко-
јим су проговорили људи у исти мах био је музика,
поезија и наука.*

Жан Старобински

*

Радикалан поетички прелом у српској поезији
шездесетих година извршен је сцијентистичком по-
езијом и стваралачким поступцима које је донела
прва фаза сигнализма.

*

Неопходност апсолутне слободе мисли и акција
у тумачењу Универзума.

*

После теорије релативности и квантне физике,
теорија хаоса представља трећу велику револуцију
у физици нашег столећа.

*

Сигнализам и нови кључеви за проблем односа
уметности и стварности.

*

У апејронистичкој песми употреба речи с искон-
ским функцијама.

*

Експеримент је у савременој литератури, посебно поезији, постао незаобилазан, перманентан поступак. Без њега више нема продора у непознате пределе језика и света.

*

Коришћење математичких структура и теоријских модела различитих егзактних наука у свим фазама сигнализма.

*

По себи се разуме да језик има чудно неодређени карактер.

Нилс Бор

*

Судбина поезије двадесетог века – судбина непрестаних промена и ломова.

*

Основна карактеристика свих хаотичних система је да су нелинеарни. Линеарни системи не прелазе у хаос.

*

Једноставност и читљивост природе – илузија инертног духа.

*

У којој мери је поетски инструментариј, у тумачењу чињеница и ствари, оправданији од логичког инструментарија?

*

Принципи непредвидљивости, значењске неодређености и минималне редувантности језика у апејронистичкој поезији.

*

Пажљивим посматрањима и истраживањима срушен је апсолутни детерминизам науке деветнаестог века.

*

Изворна искуства сигнализма о простору и језику.

*

Научник осећа да је сличан уметнику; он сада много јасније сагледава бесмисао својих поухватања, сионитаности својих акција и поезију својих ошкрића.

Абрахам Мол

*

Да ли и како игра укида вишак смисла?

*

Коначно напуштање логоцентризма.

*

Снажни импулси афективне језичке енергије у апејронистичкој поезији.

*

Сцијентизам *Планетије* уочљив је не само у атмосфери и мотивацијским слојевима, већ и у директном коришћењу егзактних језичких образаца приликом стварања појединих делова поеме.

*

Интерсубјективност – једна од кључних чињеница креативног естетског доживљаја.

*

По Сен Џон Персу песник и научник изговарају једно исто питање над истим понорима а „разлика је једино у начинама истраживања“.

*

Чин означавања и свест о процесуалности песничког текста.

*

Неодређеност – суштинска одлика невидљиве субатомске природе.

*

Наука се користи сликама и експерименталним имагинарним ситуацијама на исти начин као и уметност.

Ј. Броновски

*

Ка језику који се отарасио терета сопствене материјалности.

*

Да ли криза начина комуникације у савременој уметности угрожава природне токове преношења естетске информације?

*

У својој бити имагинација је један експериментални процес.

*

Сигналистичког уметника не интересује више само дело као такво, већ и позиција примаоца (читаоца, посматрача) и његов евентуални интерактивни

утицај на дело у конкретним просторима, временским условима и чињеницама стварности.

*

Космизам и сцијентизам поеме *Путовање у Звездалију* условљен је најпре њеним инспиративним изворима, а онда употребом речи, синтагми и симбола из егзактних (астрофизичких, биолошких, хемијских и математичких) вокабулара.

*

Експеримент у уметности – самостална стваралачка категорија.

*

Пошито је квантно збивање једини извор случаја, мора да ти лежи сва сложеност нашеј светиа.

Х. Франке

*

Књижевно дело: продукт семантичке и естетске информације, при чему код иновативног дела превалада естетска информација.

*

Жудња за откривањем већ заборављених, одавно запретаних могућности језика.

*

Стохастичка и алеаторна поезија не укидају језички знак већ само разбијају његову значењску целину.

*

Из простора функционалне у структурну комплексност уметничког дела.

*

Ослушкивао сам дисање мейтала
Слично је дисању звери

Из поеме *Планетиа*

*

Сџрукџура џоезије може се сасвим оџисаџи и об-
јасниџи на основу следова вероваџноће.

Јакобсон

*

Феномен песничке перцепције и нове (другачи-
је) димензије у истраживању космоса и света.

*

Сцијентистички песник је некњижевне, егзактне
елементе преузимао и стављао у литерарни фокус,
дајући им на тај начин статус естетских елемената.

*

Да ли је још увек одржива Ајнштајнова тврдња:
„Не верујем да се Бог коцка с Универзумом“?

*

Сам по себи стваралачки поступак је креација.

*

Сигналистичко исписивање разлике.

*

За активно (стваралачко) читање које буди и ди-
намизује естетску информацију.

*

Бежећи од систематике, нормативности и кли-
шеа, авангардна уметност као неке од белега свог

препознавања истиче непредвидљивост и неодређе-
ност.

*

Према Бору за опис процеса у атому требало би
искористити песнички језик, пошто квантна теори-
ја, као и песма, не описује чињенице „већ говори о
сликама стања и нашим менталним релацијама пре-
ма њима“.

*

Из оног што феноменологија одређује као „пре-
мисаоно искуство света“.

*

За Анаксимандра апеирон је почетак бивствују-
ћих ствари, и као такав он је бескрајан, несагледив,
бесмртан и неразорив.

*

Тежња да сваки елеменат у сигналистичком делу
твори свој значењски простор који се затим уклапа
у целину.

*

У *Планетиа* и *Пуџовању у Звездалију* сусрети са
реалним и непостојећим стварима, бићима и ситуа-
цијама, и песнички поступак „онеобичавања ствари“.

*

Стварање нових облика и њихова уградња у ква-
литативно другачији песнички универзум.

*

Може ли један физички закон бити „само кратак
преглед емпиријских резултата“?

ХАОС И КОСМОС

*

Метајезички стваралачки поступци уобличавања текста у сигнализму.

*

Разложивост поетских сегмената космоса и света.

*

За Умберта Ека универзум смисла пространији је од универзума информација.

*

Раст нереди енергије која се насумице креће унутар затвореног система.

*

Где су скривени мостови између семиотике и онтологије, између физике и метафизике?

*

Градња једне поетске структуре која ће нам показати универзално биће језика.

*

У којој мери експеримент у поезији није „експеримент – за себе“ већ „експеримент – за будућност“?

*

Откривање сржи речи у елементарним наслагама говора као откривање честица у материји.

Поезија – могућност стапања са сопственим извором.

*

Поредак група речи у простору.

*

Рецепцијом и тумачењем сигналистичког дела никако није могуће обухватити читаво његово биће.

*

Утицај самих ствари на везу између означитеља и означеног.

*

Језички напон и изражајна снага језика у апејронистичкој песми.

*

Страх од реификоване стварности – бекство у немогућу прошлост.

*

Преиспитивања, резови, комбиновања, непрекидно трагање за другачијим песничким могућностима.

*

Расправљајући о језику значи довести на место његове суштинине не толико језик колико нас саме....

Хајдегер

*

Космос замишљен као бескрајно ткање, *textum*,
плетиво, (текст).

*

Омогућити језику да сам ствара песму.

*

Од панике ума до „граматике света“.

*

Лаза Костић је хармонију схватао као сталан су-
коб унутрашњих елемената.

*

Реч што надвладава свет чињеница и ствари.

*

Да ли је повест једног песничког дела, повест ње-
гових стваралачких тумачења?

*

Апејронистичка песма: пулсирање самог бића у
ритму са усковитланом сликом света.

*

Тумачење које више нагиње ре-конструкцији не-
го ре-продукцији дела.

*

О друштвеној некорисности и непотребности
песника.

*

Поезија и субјективна пројекција ствари.

*

Појмовно разумевање света као последица њего-
вог појмовног устројства.

*

Малармеу стихови, без обзира од колико и од ка-
кве врсте речи су састављени, увек дају једну нову и
свеобухватну реч.

*

Говор сигналистичке песме: реинкарнација јези-
ка и знака.

*

Против природног реда речи.

*

У алеаторној песми свет виђен као пародија.

*

Све ствари рађају једну и једна ствар све.

Хераклит

*

Из безбројних облика људског мишљења и по-
стојања.

*

Одредити основно језгро стилске морфологије
сигнализма.

*

Планетиа и Пушовање у Звездалију – поеме о ко-
смичком постању и игри светова.

*

Не-свесност језика.

*

Употреба универзалних симбола или симбола времена у коме живи: једна од сталних дилема песника.

*

Може ли се заиста озбиљно тврдити да смо сведоци „краја авангардизма као иновације“ само зато што је дошло до историјског и научног промишљања авангарде као покрета?

*

У алеаторној и стохастичкој песми покушај да се аутоматизмом језика ухвати пулсирање несвесног.

*

О ритму и асоцијативним низовима који отварају путеве ка суштини поетског.

*

Сигналистичка поезија као полифона језичко-знаковна творевина.

*

*Ми без њредаха скуиљамо мед видљивої да бисмо
їа їомилали у великој злайној кошници Невидљивої.*

Рилке

*

Време и простор као непосредно искуство сигналистичког песника у трагањима за онтолошким темељима поезије.

*

Микро-језички смисао за детаљ и експлозивну песничку слику.

*

Визуелни и гестуални песници својим креативним чином стављају свет у покрет.

*

Да ли се може изједначавати књижевна фикција и реалност?

*

Из стваралачке свести језика.

*

Још једном о песништву као царству слободе.

*

Планетарни изазов сцијентистичке поезије.

*

Савладати исконску тензију између песничког чина и чина тумачења песме. Те две стваралачке делатности (у једној личности) могле би да се прожимају и допуњују.

*

Експеримент и демистификација уметничког дела чине основу програма сваког авангардног покрета.

*

Креативност уметника изражена и потврђена само кроз истраживачки и откривалачки чин.

*

*На аванјарду њуцају они који су њозади ње, а ни
їошїо они који су исїред ње.*

Пикасо

*

О говору као синтези крика и текста.

*

Крајности и контрасти у апејронистичкој песми.

*

Појмовна и језичка везаност песничке слике за структуру песме.

*

Да ли је бескрај човекова тамница?

*

Принцип тотализације текста.

*

Археолошке наслаге прошлих поетика.

*

Сликовне моћи песничког језика.

*

У жижи имагинативне пројекције.

*

Како утврдити границе између језика и онога што није језик?

*

Поетски простори ониричког и имагинативног у апејронистичкој поезији.

*

Последице расцепа свести, стварности и игре.

*

За Хегела уметност је најнижа форма апсолутног духа, више фазе чине религија и филозофија.

*

Сав у грчу, у одбијању једнозначно обојеног говора и смисла.

*

У структури апејронистичке песме, као естетска и творбена чињеница, дисперзивна поетска слика, међу осталим елементима песничке грађе, заузимала би видно место.

*

Са сваким новим уметником њокренућ је још један хаос у смеру стварања новој звезданој неба...

Момчило Настасијевић

*

Концептуализација ониричког искуства.

*

У језику и знаку сигналистичка песма открива своје биће, естетску тишину, онтолошко значење и антрополошку функцију.

*

Свет је у игри, у спонтаном процесу настајања и мењања свих ствари.

*

У конкретной поезији видно је настојање да се њућем језичких елемената њокаже „естетско станање језика независно од његових анализичких и синтетичких моћности“.

Бензе

*

Скривена и непредвидљива садржина ствари.

*

Да ли се променом општих услова мења и карактер авангардне уметности?

*

Постепено конституисање значења у визуелно-семантичком пољу сигналистичке песме.

*

Низање језичких елемената.

*

Реч и слика на размеђи нестварног и постојања.

*

Магична визија Хаоса и Космоса – најинспиративнији и најтрајнији извор песме и певања.

*

Разумевање изнутра, непосредно дохватање сигналистичке поетске магме.

*

Уметност као комуникација посебне врсте, незаменљива другим комуникативним облицима.

*

Из песме и кроз песму ка самој бити сопственог бића.

*

Сцијентистичка поезија стварана у озрачју планетарног као суштинског.

*

План неисторијских, синхроних, митских вредности.

*

Максимално коришћење језичких могућности у апејронистичкој поезији.

*

Субјективност једна од основних претпоставки уметничког стварања и рецепције уметности.

*

Спиритуалност инспирације.

*

Предмети и процеси темељи су структура феноменолошке поезије.

*

Ритам у коме се одвија скривени живот ствари.

*

Путем апејронистичке песме вратити се првобитној магичности доживљаја света.

*

Књижевност као „језичка аутобиографија“.

*

Извори и живи организми језика.

*

Конфликт сигналистичког песника као носиоца аутентичне космичке свести и живота, и статичког банализованог окружја које је само привид правог живота.

*

Огољеност песничких средстава – телесност пеништва.

*

У почетку језика беше чин.

Хумболт

*

Поезија: сазнање бесконачног обиља.

*

Улога контекста за разумевање значења језичких и знаковних структура у оквиру сигналистичког дела.

*

Песничка визија апсолутног Универзума.

*

Свемир и свет као отворена књига.

*

Обједињавајуће дејство знака, звука, геста, и речи у визуелној фоничкој и гестуалној поезији.

*

Опажати значи конструисати свет из видљивих и невидљивих могућности.

*

Према руским формалистима сви елементи уметничког дела, без разлике, саставни су делови форме.

*

Промена стваралачког поступка, наравно, подразумева и промену песниковог односа према језику.

*

Дешифровање често веома комплексних тополошких односа у знаковном и вербалном материјалу сигналистичке визуелне песме.

*

У *Планети* и *Звездалији* интензивна жудња за спајањем са универзалним (космичким) Бићем.

*

Поезија – огледало нове лингвистичке стварности.

*

Језички резови и језички преливи у апејрони-стичкој песми.

*

Парадигматска и синтагматска оса говора.

*

Сваки природни језик састоји се од знакова, за које је карактеристично присуство извесној ванјезичкој садржаја.

Лотман

*

Широк је спектар различитих система знакова којима сигналистички песник именује свет у себи и око себе.

*

Тражећи у језику нови ритам и нове фоничне могућности.

*

Да ли се могу јасно одредити границе песме у језику и времену?

*

Далеко је од истине тврдња да сигналисти желе бити ексцентрични и астилки уметници.

*

Метафорички колоплет као основ „посредоване семантике“.

*

Језиком апејронистичке песме иде се на једну трагалачку реконструкцију Свемира и Света.

*

Доживљај као корен опажаја а свест као његов исход.

*

Из невиности и свежине тек рођеног језика.

*

Ка новој мери стваралачког бића у сигнализму.

*

Откривати природу речи.

*

Идеал и жудња за свеобухватношћу и савршенством текста (песме).

*

За Витгенштајна све што је у свету случајно је, а оно што није случајно не може бити у свету.

*

Језик као једина реалност.

*

Песничка митологизација космоса и света.

*

Дело затворено према себи, али отворено за трансценденцију.

*

Пробијање свих могућих граница песничког говора.

*

Ка магличастом сјају првобитно изговорене речи.

*

Заслепљен неисцрпном плодношћу језичког хаоса.

*

Нова функција речи и других поетских елемената у сигналистичкој песми.

*

Откривамо ли дело скривајући га?

*

Језгровитост и несимболичност феноменолошке поезије.

*

Нешто је у теби, у твојем бићу, у начину на који именујеш ствари што се не мења, нити се може променити.

*

Сигнализам као стање духа.

*

Тамо где су идеје ствари субјект песме.

*

Раздробљеност и полицентричност света.

*

*О свежино, о богросѝи међу изворима језика ѝро-
нађена.*

Сен Џон Перс

*

У апејронистичкој песми певати на начин на ко-
ји би несвесно морало да се огласи.

*

Из отворених поетичких токова и процеса који
се развијају, постају богатији и чија се смисаона и
значањска дисперзија увећава.

*

Кад затрепери протоплазма и звезда, затрепери
и песма.

*

Песник – унутрашње око свемира и света.

*

Језик предмета и покрета (гестова) у појединим
облицима сигнализма.

*

Из самих понора бића, с нулте позиције свести.

*

*Ако нешѝо називамо или смаѝрамо умейношђу
онда је ѝо заисѝа умейносѝ.*

Концептуалистичка доктрина

*

*Умейносѝ је једини захѝев умейносѝи. Умей-
носѝ је дефиниција умейносѝи.*

Џозеф Кошут

*

Испитивање и демистификација уметничког де-
ла до крајњих аналитичких граница.

*

Нулта тачка уметности.

*

За Катрин Миле концептуална уметност је „се-
миотика уметности“.

*

Од концепције једног Апсолута до апсолутне
слободе Стваралаштва.

*

Поезија нам омогућава да ослухнемо само било
света.

*

Звучни таласи речи.

*

Поетска функција знака.

*

Да ли је „хоризонт људског искуства“ видљив са-
мо у језику.

*

За Башлара књижевна реалност има три нивоа:
оно што се може разумети, оно што се може осетити
и оно што се може написати.

*

Покушај сагледавања садашњег стања света и
своје стваралачке улоге у њему.

*

Метафоричка суштина поетског језика.

*

Имагинација, по Сартру, не као виђење менталних слика већ као модалитет свести.

*

Стохастичка и алеаторна песма: поетска магичност и игра претворене у екстазу говора, у речи.

*

Не задржати се на привиду, проницати у само срце ствари.

*

Полизнаковне композиције визуелне поезије.

*

Да ли је само језик „исконски завичај човека“?

*

Семантичко оптерећење песме.

*

Језик, по Хајдегеру, као „отварање света“.

*

Језик – суштински извор слике света.

*

О двострукој природи игре.

*

Просторност егзистенције.

*

Сигналистичка поетичка мрежа.

*

Згуснута енергија језичког набоја.

*

Границе поетског – границе светлости.

*

Сабирање песниковог бића у једну жаришну тачку.

*

Право на сопствени универзум.

*

Отварање нове просторно-знаковне проблематике у сигналистичкој поезији.

*

Ниси ти трагалац за изгубљеним нитима логоса и смисла.

*

Неостварени континуитет међу стварима.

*

Превазилазити границе реалног, ето једног од основних задатака сигналистичке уметности.

*

Хтење (жудња) и немоћ говора.

*

Разбијање окошталних моделативних матрица.

*

Топографија и стилографија песничког текста.

*

Сигнал примећен и именован најпре „у услови-
ма хаоса“.

*

Стварима које откриваш не даруј коначни смисао.

*

Пробијање језичког и знаковног хоризонта.

*

Ка новој трансценденталности, али и отворено-
сти „бића језика“ сигналистичке поезије.

*

Појам авангардизма синоним за естетску ино-
вацију, промену и прелом у уметности (књижевно-
сти).

*

Простор у коме се креће сигналистички песник
не може бити само „лабораторија за речи“.

*

Према Ел Лисицком слово има две димензи-
је: као звук оно је функција времена, као лик оно је
функција простора.

*

Поезија као нешто „апсолутно реално“.

*

Речити простори око речи.

*

У својој последњој поетичкој фази апејронизму,
сигнализам првенствену пажњу посвећује језику и
његовим творбеним моћима.

*

„Информација је лепота“, слика света на међи
хаоса и ентропијске равнотеже.

*

Довести своју имагинативну свест у сам почетак
(извор) доживљаја и мишљења.

*

О космичкости и људскости уметности.

*

Видети и осетити материјалност текста (језика).

*

Од лудичког до трансценденталног у песми.

*

Да ли је хуманизам застарео? Да ли смо, заиста,
почели да градим свет у коме човек више није цен-
трална вредност?

*

Материја и енергија визуелне песме.

*

Намера да се издвајањем језичких молекула и
атома, и њиховим распоредом у простору, досегне
„акустика тишине“.

*

Поезија као лице (и наличје) Хаоса и Космоса.

ИГРА И ИМАГИНАЦИЈА

У сваком знаку одблесак је неког бића.

*

Песничка моћ обједињавања конкретног и апстрактног.

*

Свет, слика света као додиривање и прожимање, игра знакова и знаковних ситуација.

*

Поезија: креативно потврђивање егзистенције.

*

Криза језика и његово богаћење новим изражајним могућностима.

*

Да ли је писање поезије само „увежбавање смрти“?

*

Основни проблем: положај човека и судбина уметности у планетарној цивилизацији.

*

Из крхких (нестварних) простора говора беле песме.

*

И поред свих продора и открића не посумњати у мистериозност језика.

*

Чињенице и ствари које региструју (опажају) наша чула нису унапред подређене некој форми, напротив, оне је одређују.

*

Ка песничком разумевању и тумачењу Космоса и Света.

*

Приближити се битном, удахнути опоре мирисе неизрецивог.

*

Може ли се заснованије говорити о неисторичности поетског чина?

*

Универзалност геста потврђује чињеницу да је у телу порекло и извор говора.

*

Реч, знак, игра и имагинација суштинска су комуникативна чворишта сигналистичке песме.

*

Убрзани процеси кристализације поетске магме језичке материје.

*

Сигналистичка објект поезија морала би постати неопходни део нашег животног и креативног миљеа.

*

Да ли је стваралачки поступак само начин на који песник изабира, комбинује и распоређује речи у песми?

*

Истраживати ефекте и естетске (поетске) учинке синтаксичке и значењске напетости и жестоких судара међу речима и јарким асоцијативним сликама стохастичке, алеаторне и апејронистичке поезије.

*

Отежавање перцепције, компликовање облика виђења и тумачења чињеница и ствари.

*

По Прусту једино кроз уметничко стваралаштво човек може да досегне праву стварност, сопствену истину и суштину.

*

Песнички чин и „саморазумљивост“ језичког феномена.

*

Нови облици простора и покрета у визуелној песми.

*

Улазити у ствари, откривати тајновитост речи и скривена значења.

*

Трагање за природом језичке комуникације.

*

Понеким критичарима и теоретичарима нужно је у историографији послератне европске уметности говорити о периоду пре и после 1968. године.

*

Подаци којима нас засипају наша чула су грађа којој тек нека форма (облик) дарује смисао.

*

Растрешено, имагинативно лебдење читаочеве свести кроз вербалну магму стохастичке песме.

*

Како функционише говор производећи значења?

*

Ширење простора текстуалног у сигнализму.

*

Човек је њошћуно нов једино када се иџра.

Шилер

*

Истраживати све могућности које допуштају да се избегне једносмерно читање у праволинијском просторно-временском следу.

*

Парадоксална је чињеница да се управо из субјективности поезије извлачи потврда о њеном универзализму.

*

Снага у језичкој елементарности, несагледивој понорности језика.

*

Авангардност и новина сигналистичких текстова захтевала је одмах и нове кључеве за њихово тумачење.

*

Испитивање језичког бића поетског текста, његове самосвесне аутономности и имагинативне распршености.

*

Стварност која непрестано узмиче пред откривалачком снагом мисли.

*

Како живети истовремено у прошлости, садашњости и будућности?

*

Поезија – отварање Бића и Космоса.

*

Тело и реч између два ескстатична тренутка.

*

Гејзирска распршеност и изражајност афективне песничке енергије.

*

Када и како искуство, осећање и мишљење обликују једну јединствену целину?

*

За Клинта Брукса и Роберта Пен Ворена „стил је у суштини исто што и форма“.

*

Критички и полемички однос алеаторне и стохастичке поезије према човеку и свету.

*

Истински људски простор: унутрашњи простор створен имагинацијом.

*

Степен и дејство магичног у бићу песничког језика.

*

Ка постепеном освајању универзума поетских значења.

*

Дело на самој граници метафизичких понора и егзактног лудизма.

*

Сигналистички песник открива се свету и из себе нуди кључеве Космоса и Света.

*

Чин означавања.

*

Невиност и непосредност песничке имагинације.

*

За Полана реч је „предмет са три лика“ од којих један представљају саме речи, други ствари а трећи мисли.

*

Осудити песника на песму.

*

И кад сјавамо радимо на настјајању светиа.

Хераклит

*

Вишесмерна струјања језика алеаторне и стохастичке песме, на неколико новоа реалног и имагинарног.

*

Креативни импулси уметности из простора лудичког са онтолошким изворима.

*

Поезија као резултат изузетне активности бића језика.

*

Плурализам жанровских и стилских оријентација унутар сигнала не искључује, наравно, могућност јасног оцртавања његовог идентитета.

*

Како сагледати целокупно биће песме?

*

Реч и знак као средства изворног самоисказавања.

*

Испражњени, ритуални језик идеологије.

*

Ритмичка кретања, језички тросови и резони у апејронистичкој поезији.

*

Непредвидљивост стваралачке игре и имагинације.

*

По неким теоретичарима нема говора без елементарна крика, односно „сам текст без крика престаје бити говор“.

*

Језик је увек био у центру пажње динамичке поетике сигнала.

*

Како песник да сачува своју изворност и невиност у крајње банализованој и према њему најчешће непријатељски расположеној стварности?

*

Нови начини тумачења материјалног карактера уметничког дела у концептуализму.

*

Напуштање линеарног временског тока у визуелној поезији.

*

Реч и знак из којих све извире и у које се све улива.

*

Игра писања.

*

За Гастона Башлара „глас песника је глас света“.

*

Истраживање односа између речи и егзистенције.

*

Значењско тумачење сигналистичког дела које се одвија на једном дубљем језичком и семиолошком нивоу.

*

Реверзибилност гледања и читања визуелне песме.

*

Имагинација нам помаже да продремо у четврту димензију света.

*

Естетичка функција усмерена на сам језички знак, према структуралистима, најважнија је функција уметничког дела.

*

Поезија – непрекидно ослобађање од ропства конвенција.

*

Како и у којим ситуацијама речи престају да буду носиоци идеја и порука?

*

Приказ графичке основице језика у конкретној и визуелној песми.

*

Сви смо ми само светлаци наше „далеке унутрашњости“.

*

Сигналистичка поезија као шифра и кључ за разумевање фрагментизоване (дисконтинуиране) свести савременог човека.

*

Језичке игре: из онтолошких извора поетског.

*

Трагање за коренима креативне имагинације.

*

Писмо/писање, како тврди Барт, има двоструку функционалност и двоструку реалност.

*

И песма ствара песника.

*

Како уобличити питања писања и постојања?

*

Да ли је хуманистички свет у својој основи (темељу) само „логоцентрични свет“?

*

Језик из кога је ишчилела основна функција комуникативне споне између ствараоца и конзумента.

*

Ка естетици сигнала.

*

Певање као изворно мишљење и постојање.

*

Унутарња, невидљива синтакса (преломи, делови, мисли, слика) у алеаторној и стохастичкој песми.

*

Песма као игра и питање.

*

*Иза маске не крије се нико и ништа осим истре све-
та.*

Акселос

*

Тамни, неистражени простори између бића и је-
зика.

*

Сигналистичка песма из свеукупности света
кроз његово тотализовање, или још чешће фрагмен-
тизовање.

*

Пут ка магми ирационалног, ка чистој енергији
језика.

*

И судња ова у мени реч.

М. Настасијевић

*

Тамо где не постоји више „посредништво између
бића и егзистенције“.

*

Ка поетском искуству самог извора Космоса и
Света.

*

У сигнализму ново функционисање речи у одно-
су на реални свет чињеница и ствари.

*

Поетска потенција.

*

Бржа или спорија промена језика зависна од ње-
гове употребе.

*

Апејронистички поетски простори изнад језич-
ког жара и неугасиве песникове жудње.

*

Имагинативна станишта – живи извори пое-
зије.

*

Основна поетичка питања без јасних одговора.

*

Нови мисаони и значењски токови стохастичке
песме – језик отворен за бројна и другачија прои-
цања.

*

Биће – језик – неизрециво.

*

Према Хајдегеру „истина битка“ се налази и раз-
открива само у изворном говору аутентичних пе-
сника и мислиоца.

*

Функција распрскавајуће значењске тензије у
алеаторној поезији.

*

О многострукој провокативности феноменоло-
шке песме.

*

„Апсолутна реч“ – једно од кључних начела ма-
лармеовске поетике.

*

У сигналистичкој визуелној поезији: визуелни
знак ослоњен на зрачења вербалног знака.

*

Песник је песма.

*

Закони структурног јединства дела.

*

Да ли је произвољност језичког знака тако јед-
ноставна и једнострана како су нам то предочили
лингвисти?

*

Поетска мисао у стању „универзалне конкретности“.

*

Језик као акција, медиј и елемент у стваралачком
процесу.

*

Парадоксална егзистенција песниковог унутар-
њег бића.

*

За Бодлера непремостив је јаз између уметности
и света, уметника и друштва.

*

Неухватљивост алогичног у апејронистичкој пе-
сми.

*

Стваралачка синтеза: биће језика и знака – про-
стори имагинације.

*

Непрекидни напори песника да се открију други
светови и друга реалност.

*

Откривање богатства бића путем игре и имаги-
нације.

*

Свеобухватност, мутативност и неисцрпност
сигналистичке текстуалне производње.

*

Разлози стварања мита дубоко укоревени у сва-
кодневној стварности.

*

Парменид истину поистовећује с постојањем, а
мишљење са непостојањем, ништавилком.

*

Да ли промене једног поетског облика заиста мо-
гу симболизовати „скривене тенденције промена
једног друштва и његове културне свести“?

*

Истраживати креативне потенцијале ониричког
искуства.

*

Поезија: нешто више од начина постојања.

*

Песничко дело као свет у свету.

*

Онтолошка жудња песника да ткање своје имације фиксира у језику и видљивој форми.

*

Хајдегер уметничку активност представља као врхунску манифестацију воље за супротстављање ништавилу.

*

Од значења речи до њене употребе у песми.

*

Откривање магије искиданог песничког ритма.

*

Нови начини естетичке текстуализације језика у апејронистичкој песми.

*

Моћно кретање имагинативне мисли што дотиче и прожима сва бића и све ствари.

*

Органски песнички облик који поштује само оне законитости зачете у њему самом.

*

Феноменолошка и ready-made поезија: преузимање (издвајање) песме из текстуалне структуре не-поетског карактера.

*

Ка метафизици ствари.

*

Сенка говора која све додирује, али у ствари ништа не дотакне.

*

Максимално ослобађање, како од природног, тако и од стандардног песничког језика.

*

За Клодела задатак поезије био би да у вечном проналази неисцрпно.

*

Алеаторна поезија као језичка свест о стварности и инструмент њеног истраживања.

*

О многострукости света.

*

Центар сигналистичког универзума – тачка где се супротности језичких и знаковних енергија измирују и допуњују.

*

Аутономност књижевне форме.

*

Шта би то могло бити „органско јединство поезије“?

*

Сигналистичка песма не само као систем, већ и производни процес, затворена структура и отворено дело.

*

Мисаона акција – тотализација света.

*

Потреба за другачијим имагинативним, фантазмагоричним, спонтаним и случајним световима.

*

Ка егзистенцијалним почецима и суштинском значењу постојања.

*

Једна од важнијих особина апејронистичког песничког језика јесте његова непотрошљивост.

*

Кроз метафору до суштине ствари.

*

Од игре речима ка органској форми.

*

По Максу Бензеу када уметник почне да анализира стваралачки поступак и материјал којим ствара одједном се нађе очи у очи са новом реалношћу, односно „са реалношћу уметничког дела“.

*

У свом рвању са универзалним (космичким) поезија и поетско искуство често надилазе индивидуалности и субјективност.

*

Сигнализам, не само као књижевни и уметнички покрет већ и као цивилизацијска мена.

*

Песма што својом тензијом и својим зрачењима преображава песника.

*

За надреалисте поезија је чин а језик средство ослобађања.

*

Говорљиве празнине између речи и ствари.

*

Важно је да поезију може да дојради и неко друји.

Душан Матић

*

Неоптерећена, лудичка свест сигнализма која не уважава границе говора, језика и света.

*

Уметност као *биолошка и културна чињеница* у којој се веома јасно испољава *експресија целокупне човекове личности*.

Моравски

*

Двојност језичке комуникације.

*

Искиданост и измешаност језичких, историјских, свакодневних и митских наноса у апејронистичкој поезији.

*

Тополошке, статистичке и семиотске структуре песничког текста.

*

На који начин разрешити спор песника са реалним светом?

*

Ђутање и идеологија – граничне линије егзистентног простора бића песме.

*

За Виктора Шкловског поезија је заочени, изломљени говор. „Поетски говор је говор-конструкција“ закључује он.

*

Слика помавне љубави језика и имагинације.

*

Гравитационо средиште сигналистичке песме.

*

Могућност непосредног доживљаја Космоса и Света.

*

Затамњеност мишљења – расцветавање песме.

*

Шта се све може родити из магије светлости у свемиру?

*

Бурна догађајна сфера у алаторној и шатровачкој песми.

*

Ствари су нас опколиле, продрле у нашу свест и постале основни извор у тумачењу бића и света.

*

У магли, у кипућој језичкој маси стохастичке поезије: асоцијативни млазеви, мешање и преплитање плутајућих наноса значења и смисла.

*

Према позном Хајдегеру ми нисмо господари језика већ језик господари нама.

*

Дијалектика уметности – дијалектика авангарде.

*

Комуникација игре отворена и неспутана.

*

Унутрашњи сукоби у песми – речи испуњене напетостју.

ПОЕТИКА САЖЕТОСТИ

Дух хаикуа изражи да види јасно и дубоко.

Р. Х. Блајт

*

Тишина из које се расцветава говор.

*

Језик стандардне (класичне) хаику песме углавном је обликован под утицајем „стварносно утемељене збиље“.

*

Будистичко начело „о идентитету разлика или неразликовању супротности“.

*

Читав свемир сагледив у капи росе, у једном једином дрхтају влаи траве.

*

Да ли један песнички облик може бити након одређеног времена потпуно исцрпен?

*

Често је сиромашење поезије уско повезано са непосредном превлашћу форме и техничког у стваралаштву.

*

Могућност истраживања и експеримента у краткој песничкој форми.

*

За Дејана Разића „у хаику, интелектуални елемент није издвојен, напротив толико је (...) спојен са интуитивно-поетским да их никаква анализа не може раздвојити.

Песништво – непрестано трагање за неоткривеним и неисказивим.

*

Стохастички језички знак и стварање нове ванјезичке стварности.

*

Откривање песме – приближавање бића.

*

Читање као реконструкција песничког дела.

*

Дефинисати основне принципе поетике сажетости.

*

Кратка песничка форма – концентрација и кристализација креативног потенцијала.

*

Који би били проблеми језичке организације хаикуа?

*

Тежња ка што већем згушњавању а не растакању језичког знака у краткој песми.

*

*

Изван токова и рукаваца доминантног поетског знака.

*

У којој мери је природа бића и ствари сама по себи поетска?

*

Чар језичких исклизнућа.

*

Начини разбијања класичних хаику табуа и могућности радикализације овог песничког облика.

*

Креативна моћ језика и песниково поновно стварање света „у равни поетске реалности“.

*

Јесам ли ја човек који сања да је лејџир, или сам лејџир који сања да је човек?

Чуангце

*

Покушај увођења језичке игре у хаику.

*

Хаику и потпуна непосредност.

*

Ка имагинационом средишту хаику песме.

*

У којој мери се може кроз песму и у песми апсолутизовати тренутак (магновења)?

*

Будистичка свест о пролазности бића и ствари.

*

Кратка песма и вишак естетске информације што надилази језичку форму у којој нам је песма представљена.

*

То бацање вашеј целокујној бића на коан неочекивано ошвара до њада нейознају област ума. Интелектуално то је превазилажење граница, буђење једној унутрашњој чула које омогућава сагледавање стварној деловања ствари.

Д. Т. Сузуки

*

Извори, преплитања, значењски шумови и пулсирајући ритам стохастичке песме.

*

Ненаметљива визуелност класичног хаикуа.

*

Кроз сев језика ка изворима бића.

*

Дубока повезаност између хаику песме и слике била је сасвим нормална и уобичајена у старој кинеској и јапанској култури.

*

Велики хаику песник Бусон био је истовремено и врстан хаига сликар.

*

Настојања хаига сликара била су блиска тежња-
ма хаику песника *да изрази обичним језиком уну-
и́рашњу ѿое́йску филозофију свих сѿвари ѿод сун-
цем и месецом.*

Бусон

*

Вербално-визуелни набоји хаикуа и зен имаги-
нативност.

*

*Нема месѿа ѿде можемо и́ражиѿи ум, он је као
оѿисци ноју ѿиѿица на небу.*

Кинеска поезија

*

Да ли се кратка песма може свести само на сни-
мак тренутка или „фрагмента једног искуства“?

*

Иновација и естетска дејственост новог хаикуа
зависиће, пре свега, од песниковог односа према је-
зику.

*

Речи што извиру из слике које се језичком чаро-
лијом претварају у речи.

*

Сажимање и степен експлозивности поетског
говора.

*

Ослобађање и дејство свих слојева и саставница
сложеног језичког знака у новом хаикуу.

*

У краткој песничкој форми битним речима суге-
рисати суштину поетског.

*

Тренутак у коме песник и песма оживљавају
ствари.

СВЕ ЈЕ ПУТ КА ПЕСМИ

Реципрочно изражавање приказивања и значења у конкретној поезији.

*

Изван и изнад лингвистичких граница.

*

Прва (рана) фаза сигнализма поред назива сцијентизам равноправно би могла понети и ознаку комизам.

*

Поступци именовања ствари.

*

Песнички језик као отелотворење света у игри.

*

Тежња поетике да заузме оне просторе које контролише критика.

*

Дубоко пробијене границе видљивог у стохастичкој поезији.

*

Кроз узнемирани језик и песничку слику до темеља бића и света.

*

Еволуција књижевности као еволуција стилова, односно стваралачких поступака.

*

Са појавом авангардног сигнализма у српској поезији расечен је чвор послератног смушеног модернизма и његовог наличја анахроног неосимболизма.

*

Фрагменти хаотичног света спаривани у једној агоничкој игри и потпуној асоцијативној слободи.

*

Рад социолошке имагинације у шатровачкој поезији.

*

Песников је корен у живом њеску времена...

Давичо

*

Како што потпуније овладати инструментима језика и знака?

*

Све се открива и освешћује из игре. Све је пут ка песми.

*

Одблесци планетарне мисли која се тек у изломљеној синтакси стиха одева у своју асоцијативну прозачност.

*

Измицање језика, измицање поезије.

*

Авангарда и њена немогућа историја.

*

Оживљене ствари изван поствареног човека:
проблем феноменолошке поезије.

*

Токови отворених потенцијално вишезначних
речи.

*

Проширивање граница људске индивидуално-
сти.

*

Нови концепт и нова пракса писања у сигнали-
зму.

*

Надирућа и ослобађајућа језичка енергија апеј-
ронистичке песме.

*

Уметничко дело – синтеза несвесног мита и све-
сне визије света.

*

За Бергсона песничка слика је лингвистичко
оличење интуиције.

*

Не изражавање, већ произвођење и организова-
ње текста.

*

Енергетско поље поетског система.

*

Разноврсност стваралачких техника у сигнали-
зму.

*

*Уметнички модели представљају јединствен, у
својој врсти, свој научној модели и модели игре, органи-
низујући у исто време интелект и њонашање.*

Лотман

*

Изузетне могућности невербалне комуникације.

*

Реч и знак који служе неспутаном испољавању
игре и имагинације.

*

Зачараност апејронизма кретањем, односно мо-
билношћу ослобођеног језика.

*

Кјеркегорово поимање парадокса.

*

Сазнајно упијање Космоса и Света.

*

У потрази за својим бићем, својим одредиштем.

*

Има ли мера и граница између рационалног и
ирационалног у песничком тексту?

*

Семантички потенцијал речи настао у једном
одређеном временском следу.

*

Агоничким напором свога духа и имагинације ми исправљамо несавршеност реалног света чињеница и ствари.

*

Тежња ка објективности и феноменолошкој и визуелној поезији.

*

Од васељене ствари ка васељени речи.

*

Сигналистички уметник у непрекидном миљеу стваралаштва и игре.

*

Место поезије на лествици духовних вредности наше цивилизације?

*

Слика као отворени семиолошки систем.

*

Ништавило и смрт – непобитне истине човекове егзистенције.

*

Да ли је прави субјект игре само случај?

*

Имагинација – основна мера нашег унутрашњег простора и времена.

*

Одакле извире и докле допире енергија стварања?

*

Изнад, испод и иза видљиве стварности.

*

У потрази за изгубљеном суштином света.

*

Писање – трансценденталност писања: најсложенији облик комуникације.

*

Свет апејронистичке песме у агоничком превирању, покрету и непрестаној промени.

*

За Витгенштајна сви језички системи комуницирања су „језичке игре“, а језик представља скуп бројних и веома различитих „језичких игара“.

*

Врлине једног књижевног модела, изражене најпре на лингвостилистичком плану.

*

Мисли и идеје енкодирањем преточене у систем комуникативних сигнала.

*

У феноменолошкој поезији сигналистички песник прилази песништву као простору једноставности са благом дозом ироније.

*

Кад је слика нова, свети је нов.

Гастон Башлар

*

Сигналистичко песништво: акција и утопија.

*

Песник заслепљен белом пустињом папира.

*

Имагинативна уметност једна од основних извора културе.

*

Откривање суштине (смисла) света чињеница и ствари у непрекидним менама.

*

Поезија је манифест њ разликовања.

Миодраг Павловић

*

Вера у неисцрпну снагу стваралачке воље.

*

Тензија речи и знакова у простору.

*

Изоловано и угрожено биће супротстављено хаотичном свету.

*

Знаци, речи, словне структуре, сигнали у жижи визуелне енергије.

*

Проналажење и коришћење живих елемената језика у апејронистичкој песми.

*

Имагинативно проицање стварности.

*

Метаморфоза креативне енергије у сигнализму.

*

У којој мери је, у новим цивилизацијским условима, сазнајна димензија песништва изгубила своју вредност?

*

Путеви духа у екстази.

*

Изглобљени језик и говорни резови, плодови раног сигналистичког песничког искуства.

*

Права уметности је она која нема да исказе ништа друго осим себе.

М. Дифрен

*

Коришћење звучних и визуелних облика, односно семантичког набоја језичке материје у конкретној песми.

*

Да ли заиста „све настаје и нестаје, без законитости, без трага“?

*

Паклена игра поствареног света.

*

„Експресија простора“ у визуелној песми.

*

Слободне и независне речи неомеђене и неоптерећене контекстом.

*

Имагинативни механизам језичке производње.

*

Поезија као естетско ткање човекове „историјске судбине“.

*

Отворени, континуирани низови, ланци језичких фрагмената: апејронистичка песма.

*

Слободнији и дрскији од сопствених снова.

*

Фантазијска функционалност апејронистичке песме.

*

Апсолутизовани идеолошки дискурс гроб стваралачке слободе и креације.

*

Из онтолошких представа о јединству интелектуалног и чулног.

*

Не потискивати материјалност језичког знака у корист његовог смисла.

*

Сигналистичка поезија као перманентна стваралачко-истраживачка активност.

*

Богатство поетске надградње Космоса и Света.

*

Крај језика у „апсолутној неисказивости“.

*

Да ли конкретна поезија може бити „негација других књижевних творевина што су јој претходиле“?

*

Речи које у себи носе нове речи.

*

У чињеници „да све може бити извор поезије“ и да се „поезија може живети а не само писати“, Едгар Морен види „победу естетског над уметношћу“.

*

Српски (југословенски) сигнализам у обзору искуства европске и светске авангарде.

*

Проповедник произвољности језика и знака.

*

О природној повезаности и мотивисаности речи у сигналистичкој песми.

*

Свет који можемо још само уз помоћ еха ослушкивати.

*

Кроз невину и свежу светлост поезије.

*

Једна од важних особина човековог ума: способност да реалност изрази на симболичан начин.

*

Песма као производ јединствене духовне енергије.

*

Планетарна техника – судбина човека и света.

*

Узнемиравам самим тим што стварам.

*

Жаре речи апејронистичке песме, исијавају своју
пламну језичку енергију.

*

Космички простор, магични поетски издан прве
фазе сигнализма.

*

Визуелна песма и феномен метакомуникације.

*

У античкој Грчкој *techne* изворно означава раз-
умевање и способност човека у прављењу оруђа и
употребних добара.

*

Песникова жудња за слободним и аутентичним
животом без спољних притисака и ограничења.

*

Естетско не мора произилазити само из умет-
ничког дела и уметности.

*

Лейоџа једне сџвари у основи је џајна џе сџвари.

Момчило Настасијевић

*

Ка успостављању система поетских сигнала ви-
шеструког кружног значења.

*

Апејронистичка поетика као поетика игре и
сталне отворености са онтолошким претпостав-
кама.

*

Аутономност песничког искуства.

*

Бодлеровска чежња за Ништавилом.

*

Орфичка тематизација песништва у симболизму.

*

Речи у песми употребљавај као да си их сам ства-
рао.

*

Ако се за летризам и конкретну поезију може ре-
ћи да су се појавили и развијали „на принципу ево-
луције, а не негације“ та се тврдња никако не би мо-
гла односити и на сигнализам.

*

Има ли ствараоца без дела и дела без ствараоца?

*

Људска егзистенција и креативност, као битан
елеменат те егзистенције, и њихова космичка усло-
вљеност.

*

Ониричка вишеслојност стохастичке песничке
слике.

*

Говор: извор имагинације.

*

Непрекидно мешајући (преплићући) сакрално и ефемерно у апејронистичкој песми.

*

Укидање антропоцентризма и повлачење субјекта који престаје да буде центар и мерило свих ствари.

*

Текст као једина књижевна реалност.

*

Ритмичка основа творачке језичке енергије.

*

Може ли „прави субјект игре“ бити само случај?

*

Космичка изворност и димензија сцијентистичке поезије.

*

Брисање ијре је брисање саме културе.

Хуизинга

*

Шокантним сликама, у једном асоцијативном низу, пажљиво се тка текстуална (поетска) матрица апејронистичке песме.

*

Мит и архетип – структурални елементи литературе.

*

Поетски максимално употребљен језик.

*

Преношење песничке поруке невербалним средствима комуникације у визуелној и гестуалној поезији.

*

Говор – израз самог устројства ума.

*

Апејронистичка свест – основно поетичко опредељење.

*

Ка стварању једне науке о писању.

*

Сигнал – „услов свега осталог“.

*

Да ли је човек, а тиме и песник (уметник), у довољној мери слободан?

*

Поетика не само као коментар и тумачење већ и као креација.

*

Реч и знак у зениту свог лудичког напона.

*

Сложени тополошки односи у језичком материјалу сигналистичке песме.

*

Експлозивно ослобађање имагинативних потенцијала.

*

Елементи језичко-текстуалне игре.

*

За Пјера Гарнијеа нова (конкретна, семантичка) поезија „више није онтолошка“ већ „чисти семантизам“.

*

Дијалог песничког језика са другим језицима.

*

Неограничена слобода стваралачке имагинације.

*

Реч као колективна творевина.

*

Феноменолошко истраживање и откривање значењских слојева у песничком тексту.

*

Песма је рађање и дах света.

*

Апејронистички песник – креатор универзума не експлицираних већ наговештених значења.

*

У чему се састоји „конкретна метафизика“ имагинације?

*

Поетска свест и границе стваралачког бића.

*

Да ли је могуће сложити се са тврдњом једног критичара да је „језик крајње прикривена лицемерна агресија“?

*

Располовљено битисање песниковог битка.

*

Свет апејронистичке поезије није створен на постојећим начелима логике и смисла.

*

Игра и имагинација основни извори енергије речи.

*

Субјект̄и није ниш̄т̄а дрӯго до ње̄ов језик сведен на своју с̄иособност̄и да с̄твара с̄ӣил.

Јулија Кристева

*

Природност и конкретност појединих говорних знакова.

*

Појам времена као елеменат уметничког дела.

*

Како спознати сопствене границе?

*

Визуелизација текста у функцији „паралелног значења“.

*

Сложена игра речи и синтагми, стална напетост у писању.

*

Доживљавање сигналистичке песме у њеној непосредности.

*

*Изворноста једног уметника сразмерна је његовој
сиремности на ризик и одрицања.*

М. Дифрен

*

Писање од игре до вештине и обратно.

*

Проналазити нове, битно другачије начине текстуализације језика.

*

Комуникацијске могућности сигналистичке визуелне песме нису разорене, оне су само пренете са једног лингвистичког на металингвистички и семиолошки план.

*

*Свакако има нешто неизрециво. Оно се показује.
Оно је Мистично.*

Витгенштајн

*

Посматрати речи у акцији.

*

Способност поезије да осветли бездан бића.

*

Опредмеђујући своје дело песник излази из света игре и имагинације у свет језика и знака.

*

Потпуно осамостаљивање речи и синтагми у апејронистичкој песни.

*

Креативна имагинација: кроз пуноћу света и богатство бића.

*

Песничке слике као производи синтезе језичке игре и једног ониричког стања духа.

*

Вековно таложење значењских слојева у речима.

*

Да ли су песник и песма заиста „сведочење о одсутности света“?

*

Перманентни напор да се стварно и фиктивно преводи у опречне имагинативне слике.

*

Поћи од чињенице да је свет естетског знатно шири и богатији од света уметности.

*

Сасвим су отворене границе песничког исказа у апејронистичкој песни.

*

Учинити песму значењски експлозивном.

*

Јединствена архитектонска целина сложеног али и отвореног сигналистичког песничког система.

*

Догађања у стваралачкој игри нису аморфна и незаконита.

*

Шта за свет може учинити поезија?

*

Ка понорницама узнемиреног духа.

*

Мера реалног и ванвременог.

*

Поетика сигнализма не само као теорија продукције књижевних текстова.

*

Писање и брисање написаног.

*

Неисцрпност језичких комбинација.

*

Фонолошка асоцијативност.

*

Трансцендентална артикулација језика у апејронистичкој песни.

*

Авангарда схваћена као стилско-временска категорија.

*

Биће сигналистичке песме зачето у дијалектичком укрштају различитих, често супростављених, енергија (сила) језика и знака.

*

Старе текстове читати на нов начин.

*

Сажетост као језички дар.

*

Дефинисати разлику, пажљиво испитати међе певања и мишљења.

*

Са жељом за темељним претресањем, откривањем и разумевањем Свемира и Света.

*

Да ли поезија као игра може у потпуности да покрене „метафизичку изворност Смисла“?

*

Превербална ритмичка стремљења у песничкој свести и ритмичка организација структуре у песми која се тек рађа.

*

Способност сигналистичког песника да упије разноврсна искуства а затим да их имагинативно уобличи у најнеочекиванијој форми.

*

Језик који своју бит осветљава певањем.

ПРОСТОР – ВРЕМЕ – ГЕСТ

Да ли су садашњост, прошлост и будућност подједнако присутне у времену?

*

Кретање ствари у простору и трајање које сведочи о том кретању.

*

Живо биће као постојање. издвојено од ствари као органска материја од неорганске.

*

Ствари могу да егзистирају једино у простору који оне обликују својим постојањем.

*

За Мерло-Понтија „време није стварни процес“. Оно се рађа из човековог „односа према стварима“.

*

Својства неке ствари не проистичу из њене суштине, већ из њене супстанце и њене структуре.

*

То унутрашње ствари још је за свесћ чисти оно стварање, јер у томе унутрашњем свесћ још не налази саму себе...

Хегел

*

Свака ствар и свако биће су обележени.

*

Битност неке ствари у самој је тој ствари.

*

Знак ствари.

*

Дакле: њесник стваралац њостоји између ствари.

Винавер

*

Опредмећење стварности.

*

Животне манифестације и свакодневни гестови уздигнути на ниво уметности.

*

Могућност да се проналази и ствара полазећи од самог Ништавила.

*

Тело говори исто тако убедљиво као и реч.

*

Дух динамизује ствари.

*

Сваки вољени предмет средишће је једној раји.

Новалис

*

Физичко постојање као постојање односа.

*

Да ли се код феноменологије ради о радикалном заокрету ка предмету или само о проширивању субјекта сазнања из уске сфере мишљења у подручје свих могућих облика доживљавања (и одређења) предмета?

*

Могућности и немогућности гестуалног песничког говора.

*

Суштини ствари супротставити онтологију која бићу обезбеђује различито одређење.

*

Право усиројство ствари воли да се скрива.

Хераклит

*

Смисао геста у самом је гесту.

*

Испреплетане нити потицајне имагинативне симболике и стварносне фикције у кинезичкој песми.

*

Разумевање семантичке функције гестике у простору.

*

Принципи организације кинезичких комуникација у гестуалној акцији.

*

Елементарна јединица гестуалног песничког знака као извор аутономне естетске информације.

*

Како установити хијерархију градивних кинезичких елемената у гестуалној поезији с обзиром на степен у коме ти елементи осигуравају њено естетско богатство и пуноћу израза?

*

Интеграција карналног и спиритуалног.

*

Симултаност порука, густоћа знакова и информацијска полифонија гестуалне песме.

*

Непосредност и смелост гестуалног песничког говора.

*

Говор тела ближи је извору речи.

*

Цицерон унутар геста разликује *demonstratio* и *significatio*.

*

Јединицу гестуалног песничког знака творе сви градивни делови и елементи кинезичке акције који садрже информацијску динамику.

*

Стваралачка природа геста и акције.

*

Хетерогеност креативне материје која учествује у обликовању гестуалног песничког знака.

*

Гестуална песма – комуникат исказан кинезичким језиком који обухвата одређено време и простор.

*

Место геста и акције у систему ванлингвистичких језика.

*

Унутрашња структура гестуалне наратије.

*

Гестуални песнички знак најчешће је сложен од различитих појединачних аутономних знакова са вишесмерном динамиком.

*

Технике тела.

*

Семантички аспект и аспект форме гестуалних песничких знакова.

*

У гестуалној песми *Покреји и лавом* (1970) кључни су елементи благо назначена фацијална експресија са усмеравањем погледа и неколико препознатљивих покрета главом.

*

Различити начини држања тела иза себе крију одређене емоције и неке особености личности.

*

Распоред у простору као комуникациони знак.

*

Означено растојање између особа које вербално комуницирају – проблем проксемаике.

*

Сигналистичка кинезичка акција – физички процес у коме се продукују песнички знаци.

*

Човек (уметник, песник, извођач) – темељни и нужни елеменат гестуалне поезије.

*

Телесни визуелни знаци йоказују склоностй ка комбиновању са аудийивним знаковним сисџемима: йесџови рукама и изрази (крейџања) лица функционишу, или као дойунски знаци вербалних йорука или као њихове замене...

Јакобсон

*

Улога објект-песама као елемената гестуалне поетске комуникације.

*

Шта би били основни облици кинезичког језика?

*

Кинезички песнички пројект: веома сложен (интермедијални) естетско-значањски гест.

*

У којој мери степен развитка културе одређује специфичну фреквенцију појединих гестуалних симболичких знакова?

*

Дарујући своје тело свету гестуални песник свет претвара у песму.

*

Сваки песнички гестуални феномен врши дво-струку функцију и има двоструки знаковни ка-рактер.

*

Свет као кретање и догађање.

*

Однос гестуалног песника, или ангажованог пе-сничког медија, према простору акције.

*

Широка скала изражајних могућности гестуал-ног песничког знака.

*

Гледалац гестуалне песме постаје део игре. И он је укључен у смисаону мрежу кинезичких, вербал-них и визуелних знакова које та песма зрачи.

*

Ширење и сужавање персоналног простора из-вођача кинезичке песничке акције у зависности од тренутне ситуације.

*

Кључна улога фацијалне експресије (покрети ли-ца и делова лица) у одржавању и праћењу комуни-кационе интеракције.

*

У којој то мери „активност изграђује време, док га пасивност разара“?

*

Гест назначује извештај однос између човека и чулног света.

*

Покрет и светлост – нови елементи креативног обликовања у модерној уметности.

*

Помоћу покрета могуће је визуелно приказати димензију времена и простора.

*

Барт сматра да постоји онолико нелингвистич-ких језика са сопственом структуром колико посто-ји културних предмета, односно предмета којима је друштво придало способност да значе.

*

Футуристички покушај да се доживљај брзине, покрета и временско трајање одсликају и зауставе у простору.

*

Покрет – динамичко јединство времена и про-стора.

*

Основна дадаистичка креативна средства: ап-сурд, случај, иронија и игра.

*

Смисао и разумљивост природне гестике.

*

У гестуалној песми радикални заокрет ка новим, суштинским облицима у којима се поезија и игра спајају у једно.

*

Нелингвистички знакови у свом семантичком аспекту битно се ослањају на лингвистичке знакове.

*

Покретљивост објект-песама и њихова отвореност према простору.

*

Може ли простор бити синоним Ништавила?

*

Гестуалног песника заокупља покрет као естетичко претварање масе у енергију.

*

*Ако њосџанемо као оїледало
Они који нас їледају
Виде се у нама
Дакле ми смо невидљиви!*

Ив Клајн

*

У којој мери средства и облик изражавања „не би требало да прикажу објекте у покрету већ само покрет“?

*

Једна од особених димензија објект-поезије: физичка и конкретна тактилноста материјала.

*

Језик гестуалне песме: хомоген, кохерентни и конкретни знаковни систем.

*

Чомски код одређује као „коначни механизам бесконачних могућности делања“.

*

Скуп различитих кинезичко-вербално-визуелних елемената који у једној метасинтетичкој акцији гестуалне песме постају сложен поетски знак.

*

У ком смислу само одсуство појединих елемената постаје значењско?

*

Кинезички знакови за разлику од проксемичких подразумевају покретање – било појединих делова тела, било тела у целини.

*

Уметничко дело као модел свести и начин комуницирања.

*

Где се крије права природа реалности, и да ли је то њена једина природа?

*

Гест – директни и најједноставнији израз људског живота.

*

Гестуални и визуелни језици – најстарија врста језика у људској комуникацији.

*

Знак као израз, обележје намере да се саопшти
смисао.

*

Визуелна комуникација старија је од говорне ко-
муникације, пошто је човек пре видео него што је
артикулисао свој глас.

*

*У мајџерици њрироде, на извору сџварања, ѓде
скривен лежи џајни кључ свеџа.*

Паул Кле

*

Форма геста и њен однос према сопственој функ-
цији.

*

Може ли се, заиста, од уметности захтевати та-
ко тешка обавеза да буде „предуслов људског посто-
јања“?

*

Покушај да се у сваком сегменту гестуалне пе-
сме: покрету, светлости, објекту, ухвате они момен-
ти (чворови) њихових бескрајно испреплетаних,
интерактивних односа и зрачења.

*

Типологија кинезичко-језичких гестова и струк-
тура њихове поетске функције.

*

У којој је мери спона са реалним суштинска за
биће човека?

*

Значење објект-песме које се меша са показива-
њем предмета у својој очигледности.

*

Проблем форме у сушџини не ѓосџоји.

Кандински

*

Динамичко значење простирања и растојања.

*

Семантички смисао кинезичког знака.

*

Геометријски простор као апстракција физичке
реалности.

*

Биолошка улога и значај персоналног простора
за сва бића на вишем степену развоја.

*

Осетљивост човека на повреду персоналног про-
стора.

*

Живи организам – „нерастављива структура по-
нашања“.

*

Структура понашања као отворена структура
која се не може свести ни на ствари ни на идеје.

*

Семантички вид знакова у гестуалној песми и
формирање разгранатих токова значења.

*

То разлагање простора и времена, то очигледно
лучење сновидног коме гестуални песник верује да
се препушта јесте, у ствари, срж његове креације.

*

Митски сан о јединству речи и ствари, тела и зе-
мље, човека и васељене.

*

Отварање гестуалне песме са свим њеним смиса-
оним и повратно значењским могућностима.

*

Шта је то што ограничава тематско-значењски
простор објект-поезије?

*

Да би смо у потпуности савладали језик једне
уметности морамо ући у тај језик што нам неће поћи
за руком ако ту уметност посматрамо из перспек-
тиве неке друге уметности а посебно ако њен језик
третирамо као копију језика уметности коју боље
познајемо и којој дајемо предност.

*

Када напуштамо себе ми ствари враћамо њима
самима.

*

Језик кинезичке песме ствара се активном упо-
ребом: тела, објекта, геста, говора, писаног језика,
светлосних и звучних ефеката.

*

Тело је велика ѿесма.

Волас Стиванс

*

Поимати свет, значи ли то само успоставити ди-
јалог између човека и његовог окружења?

*

Ка преонтолошком разумевању.

*

Укупност субкодова (покрет, гест, звук, предмет,
глас, светлост, итд.) и знаковних подсистема обли-
кује сложени гестуални песнички кôд.

*

Гестуална поезија – динамичка акција којом се
покушава одредити наш суштински однос према ко-
смосу, стварима и бићу.

*

*Године 1913. дошао сам на срећну идеју да учвр-
стим ѿочак на кухињску стѿолицу и да ѿа ѿосмајрам
како се окреће.*

Дишан

*

Информација као синоним степена непредви-
дљивости.

*

У оквиру сложеног гестуалног песничког знака
често долази до напетости између различитих зна-
кова, до њиховог привлачења, одбијања и узајамног
прожимања.

*

Сукцесивни слојеви и токови преноса кинезичких порука. Појам опажања везан за појам форме (облика).

*

У гестуалној поезији успоставља се сасвим нови однос према облицима песничког дела, као и према материјалу од кога је дело сачињено.

*

Ствари су низови облика који се појачињавају физичким законима.

Бертран Расел

*

Модалитети кинезичког језика у гестуалној пемии и његова вербо-воко-визуелна свежина и комуникативност.

*

Човек изолован у једној сфери феномена на коју се пројектују поруке Космоса и Света.

*

Елементи гестуалне песме – материјалне чињенице које се перципирају визуелно, звучно, просторно и тактилно.

*

Комуникација – спона између просторно-временских светова пошилаоца и примаоца.

*

Семантеме што их пошилалац упућује примаоцу постепено се уграђују у његову свест мењајући га.

*

Атом комуникације – најмањи акт комуникације који се може замислити.

*

Према Лајбницу један атом комуникације „довољан је да извуче универзум из ништавила“.

*

Знакови космоса и света су дати: њихове комбинације испуњавају структуре порука.

*

Потпуно предвидљива порука нема комуникацијску вредност.

*

Информациона архитектура гестуалне песме.

*

Фундаментални проблем – однос бића и ствари.

*

На сваком нивоу количина оригиналности једне поруке мора да надилази могућности примаоца.

*

Три категорије света који нас окружује: свет предмета, свет ситуација и свет акција.

*

Издвајање и дефинисање гестуално-поетског репертоара комуникативних елемената и ситуација.

*

У којој мери је трајан само покрет а не и предмет (објект)?

*

Контуре и границе ствари у окружју догађања гестуалне песме.

*

Како ослободити говор из опне ствари?

*

Повратна спрега у гестуално-поетској акцији и кружни токови естетске комуникације (информације).

*

Могу ли гестуални знакови, у појединим случајевима, оформити праве језичке (комуникативне) системе у којима ће попут писаних заменити вербалне знакове?

*

Обједињавање простора, светлости и покрета – допринос изражајности и спектру значења кинезичког пројекта.

*

На гестуалном и звуковном плану испитати периодична кретања молекула информације условљена одређеним ритмом акције (песме).

*

Експлозивно, полимедијално језгро кинезичке поезије.

*

Реч, звук, гест и знак, њихово распрскавање и ширење до самих граница појмљивог.

*

Напор да се мисли о просторно-временским релацијама песме.

*

Ниш времена је њрекривена чворовима.

Гастон Башлар

*

Откривати време посматрањем следа предмета који се мењају.

*

Трајање је осећање.

*

Сложеност нервне мреже омогућује истовремену трансмисију информација.

*

Информација – универзални феномен који непосредно утиче на све облике живота, како на оне свесне (високоразвијене), тако и оне несвесне (елементарне).

*

Процес дешифровања порука је стохастичан због тога што смисао појединог комуникативног знака зависи од оног који му је претходио.

*

Да ли се време нужно мери простором?

*

Појам времена стичемо на основу делања наше свести а не на основу објективног трајања ствари.

*

Извор нашег времена је у нашем сопственом трајању.

*

Ствари су ту, са простором и у простору.

*

Простор као „функција универзума“, скуп свих могућих односа, облика и узајамних кретања.

*

Може ли простор који је дат бити бесконачан?

*

У којој мери појаве одређују простор?

*

Кинезички песник открива простор поступно, у току песничке акције, онако како постаје свестан говора свога тела и својих поступака.

*

Може ли да постоји „празан“ простор?

*

Да би било простора потребно је да постоје бар две „материјалне тачке“.

*

Организовање вишедимензионалног простора током гестуалне песничке акције.

*

Простор – не као супстрат (основа) већ као функција.

*

Нужна координација визуелног, тактилног и аудитивног простора у гестуалној песми.

*

Који идеал предложити људима данас, идеал који би био изнад и с ону сирину њих самих, ако не йоновно освајање, йомоћу сазнања, нишћавила које су сами открили?

Жак Моно

*

Поетска визија општег простора који обухвата првобитне појединачне просторе са свим актерима и објектима кинезичког чина.

*

Комбиновање различитих просторних оријентација у гестуалној поезији.

*

Креативне енергије које се не могу конкретизовати у материјалном облику.

*

Улога „суштаствене телесности“ и инстиката у гестуалном делу.

*

Између иманенције и трансценденције.

*

Идеал је синџеза свећа. Корак даље: 'песничко бдење'.

Винавер

*

Не постоји чисто трајање као ни апсолутно време.

*

Динамика кретања ствари и унутрашњи импулси који тим кретањем управљају и који га стварају.

*

Трајање као „квалитет проживљеног времена“.

*

Није време то које протиче већ његови садржаји: акције, чињенице, осећања.

*

Очигледна неповратност времена.

*

Оно што називамо временом је, у ствари, само постојање.

*

След ствари у Космосу.

МЕРА ЈЕЗИКА – МЕРА СВЕТА

Од чега њочиње њесма?

Јулијан Пшибош

*

Путем стваралачког поступка откривати смисао ствари.

*

Метафора – оруђе за креирање једне сасвим нове реалности.

*

Аналитичко тематизовање самог бића језика у апејронистичкој поезији.

*

Човекова мистичка жудња за изгубљеним јединством са природом.

*

Који је основни циљ језика?

*

Доживљај свемира, ствари и света преточен у речи.

*

Један од честих начина настанка визуелне песме: обликовање слике путем текста.

*

Сигналистички текст као коначна језичка (вербално-визуелна) структура.

*

Испитивање асоцијативних могућности визуелног говора.

*

Када песма губи сопствени естетски идентитет?

*

Материјална употребљивост језика.

*

Из све суштаственијих облика стварности.

*

Свака уметност има своје особено биће које се само различитим прилазима може истраживати и откривати.

*

Ка оном недоступном, оном неисказивом.

*

Песник је свештеник невидљивої.

Волас Стивенс

*

Песничко искуство – дотицај са самим Бићем Света.

*

Онај који пева полазећи од извора.

*

У трансцендентним темељима језика.

*

Како путем речи стварати тишину?

*

Непроходни простори неизрецивог.

*

Схватајући песништво као битан чинилац промене Космоса и Света.

*

Може ли се време одредити као „супстанца која тече“?

*

Враћањем тока ствари уназад поништили бисмо време.

*

Уметносї не йонавља видљиво; она чини видљивим.

Паул Кле

*

Апејронистичка песма и лудички поступци комбиновања разноврсних елемената и организације језичког материјала.

*

Ванјезичка стварност пренета у жаргон свакодневице.

*

Свест о колебљивости говора.

*

Када је то реч упућена ка нечем изван себе саме?

*

Реч је ствар и здружује се са другим стварима на основу њихових структуралних закона здруживања ствари.

Лав Виготски

*

Песма изражена путем гестова као облика композиционих структура.

*

Језик који извире из других језика.

*

Отпор сигналистичке песме да уђе у просторе виђеног и препознатљивог.

*

За Ничеа је стварање „одабирање и довршавање одабраног“.

*

У којој је мери парадоксална природа песништва?

*

Место и трен издвојености, посебности бића.

*

Постојање и кретање света у језику.

*

Лингвистички или интенционални лук поетског (књижевног) дела.

*

Према Хусерлу сенка ствари као основни квалитет те ствари.

*

Неизговорено и неизговорљиво.

*

Прометејски смисао песништва.

*

Обликотворни слојеви језичке организације.

*

Довршити се савршенством свога дела.

*

Како да установимо системе норми помоћу којих би се могле мерити естетске (поетске) иновације?

*

Језички знак може постојати калуј различитих смисаоних одредби и, пошто прерасте у облик, може доживети необичне појединакости.

Фосијон

*

Од самог почетка зарођен у океан језика.

*

Дело у потрази за својом формом.

*

С оне стране говора.

*

Традиционални расцеп између виђења и мишљења.

*

Да ли реч као средство или као циљ?

*

Прићи што ближе стварима. Проговорити из самих ствари.

*

Песник – уплахирени сневач што сањајући тумачи свој сан.

*

Свети је језиков тексти.

Винавер

*

Нико дубље од њесника није свесниан колика је космичка снаја Речи.

Пјер Емануел

*

Сабирање језичких набоја који јасно показују велику унутрашњу тензију лирског говора апејронистичке песме.

*

Како разликовати привид експеримента (манир) од иновативног (изворног) експерименталног поступка у уметности (поезији)?

*

Само је једна истинска драж у живоју: драж Ијре.

Бодлер

*

У којој је мери сигнализам заинтересован првенствено за истраживање целине Бића?

*

Тешко прозирно ткање апејронистичке песме.

*

Феноменологија њолази од њоја да њесничку слику захвајти у њеном чистиом бићу, у раскиду са бићем које јој је њрећходило, као стварну њобеду речи.

Башлар

*

Говор без димензија.

*

Дијалектика скривања и истраживања.

*

Код Хегела онтологија се идентификује с логиком апсолутног а идеја по себи и за себе као битак што утемељује целокупно биће.

*

Бити раван Бићу Света.

ЈЕЗИК – ПЕСМА – УНИВЕРЗУМ

Авангардни песник настоји да пронађе другачији језик и другачију структуру свих изражајних средстава.

*

Историја је њрича орииналних акција“.

Џон Кејџ

*

Апејронистичка песма – облик преко кога се изражава ново схватање бића, космоса и света.

*

Говорљиве празнине између речи и ствари.

*

Да ли је могуће написати једну повест егзистенцијалног искушавања песника у свим епохама и свим друштвима.

*

Сигналистички песник као изразито парадоксална и двосмислена структура.

*

За Макса Бензеа нема битне разлике између научне и уметничке продуктивности. Класична идеја стварања и савремена идеја програмирања, по њему, веома су блиске.

*

Лингвистичка структура у теорији структурализма добила је онтолошки статус.

*

Језик је основна преокупација апејронистичке поезије, њена чворна и жижна тачка.

*

Да ли, коначно, читав свет људског искуства улази у песму?

*

Бит концептуалне уметности је у избегавању реализације уметничког предмета па самим тим и ослобађању дела од материјалне форме.

*

Дела концептуалних уметника – документи одређених мисаоних процеса.

*

Лингвистичке, фоничке и знаковне структуре прожимају кинезички језик гестуалне песме и делују кроз саму његову основу.

*

Проблем односа говора и перцепције.

*

Визуелни језици успостављају са другим језицима вишеструке и сложене везе.

*

Кретање језика у правцу писма.

*

Унутар система аудијивних знакова, увек само време, а никада њросјор, дејсјвује као сјрукјурални факјор, и јо време у оба своја вида – следу и истјовременосји.

Јакобсон

*

Сигнализам у књижевности открива могућности и границе говора.

*

Да ли је бекство од језика, како то тврди традиционалистичка критика, немогуће, „одрицање, никакав говор“?

*

Функција гледања и инспиративни импулси што стварају нове семантичке конфигурације језика.

*

Знак обликује свој садржај и одређен је, по Лотману, не као, материјална датост, већ као скуп функција.

*

Трајање ствари које је стварно под пресијом је нашег субјективног времена.

*

Како расплести лелујаво ткање имагинативног песничког плетива?

*

Апејронистички песник чупа речи и синтагме из стандардних, текућих говорних оквира, ставља их у другачије системе односа где ће оне излучити нове поетске информације.

*

Између два краја света.

*

Интимни поредак ствари.

*

Редуковање материјалности форме уметничког дела.

*

Семантика крика.

*

Поетика *Планете* и *Путовања у Звездалију* – непрекидно одређивање према целини космичке егзистенције.

*

Изнад прагматичких визија свакодневља.

*

Производња и капитализација значења у апејронистичкој песни.

*

Раст песничке самосвести.

*

Преобликовање поезије и утемељење новог бића језика.

*

Првобитна прозирност речи.

*

Да ли је песников задатак „чување светости језика“, како то В. Х. Одр каже?

*

Сигналистички песник супротстављен свету и системима вредности који у том свету владају.

*

Са апејронистичком поезијом пронађен је начин како да се присуствује „изнутра фисији Бића“.

*

Напокретност ствари.

*

Расап хуманистичке књижевности и појава нових уметничких праваца у култури шездесетих и седамдесетих година.

*

За теорију комуникације порука се јавља као след препознатљивих елемената.

*

Анаморфоза – трансформација унутар простора одашиљача и простора пријемника.

*

Канал – физичка подлога комуникације.

*

Када сам код постаје извор информација?

*

Да ли је сазнање у крајњој анализи само „сазнање вредности“?

*

Сцијентистичка песничка имагинација лута истовремено и микро и макрокосмосом.

*

Елементи тока комуникације као „атоми познавања“.

*

Врхунски напор уметника јесте да створи своје делу изглед девичанства.

*

Да ли је конкретна поезија најекстремнији поетски експеримент у језичкој материји?

*

Пажљиво истраживање облика израза као физичког сигнала.

*

Језик изнутра пометен сопственим противуречјима.

*

Онима који се баве анализом уметничких форми, према Умберту Еку, теорија информације може „поуздано дати строге методолошке критеријуме.“

*

Именовање сневаних збивања и препознатљивих ствари.

*

Феноменологија се враћа стварима али стварима у доживљавању субјекта.

*

Апејронистичка песма одређена као фантазмагоријски облик у језику и један облик сегментованог говора.

*

Где би биле границе теорије информације на естетичком пољу?

*

Испод порозних слојева читљивости.

*

Све је уметности шито уметник исцљуне.

Швитерс

*

Шта би могла бити основна димензија говора визуелне песме?

*

Семантички релативизам.

*

Дискурзивни потенцијал речи и слике.

*

Јединство физичких система је корелативно јединство, а јединство организма значењско јединство.

Мерло-Понти

*

Порука – збир семантичких и естетских информација.

*

Делимична предвидљивост поруке уз помоћ њених форми (облика).

*

Информација као мера.

*

Континуирани токови речи у низу лингвистичког кодирања.

*

След речи успостављен вероватноћом асоцијације.

*

Вероватноћа система – груписање речи везаних за смисао.

*

Речи и синтагме у апејронистичкој поезији саме се дозивају и одазивају, сједињују и надграђују, већто бежећи од већ изговореног и свакидашњег.

*

Разумевање – разлагање форми.

*

Реч – суперзнак постојеће скупине слова.

*

Разумљивост текста мерена у зависности од брзине реконструкције узорка тог текста из кога је насумице изостављен одређен број елемената.

*

„Температура језика“ – учесталост јављања знакова у неком тексту обрнуто сразмерна њиховом положају.

*

Порука поседује редундансу која јој осигурава одређену разумљивост.

*

У теорији информације форма као статистичко склапање једноставних елемената.

*

Нивелисање нивоа разговетности.

*

Хомојен ѿпростор и хомојено време нису својства ствари ни бијни ѿредуслови наше способности сазнавања.

Бергсон

*

Зона максималне вредности поруке.

*

Из постојеће феноменологије стварног и имагинарног света.

*

Неразлучив однос између субјекта и објекта.

*

Интенционалност свести један од фундаменталних појмова феноменологије.

*

Свест је увек управљена на нешто изван себе, на предмет као датост.

*

Ствари које нестају иза значења која им се приписују.

*

Порука коју није могуће предвидети и у којој се не може разазнати никакав облик.

*

Шкртост израза и језгровитост слике у феноменолошкој песми.

*

Наше непосредно искуство одређено као „интуитивни простор“.

*

Основна дихотомија димензије поруке: на семантичку (универзалну) и естетску (сензибилну).

*

Знак означава, али, кад ѿостане облик, настјоји да себе означи.

Фосијон

*

Гледајући неку ствар покушавамо да докучимо шта има „иза ње“.

*

Невероватност, неупоредивост и оно што је непредвидљиво, по Максу Бензеу, представљају виши степен структуралног реда.

*

Сигналистичке песничке машине *Сијнајвор* и *Звездозор*: израз једног новог планетарног и космичког осећања простора и времена.

*

Како ће се и у ком моменту сам смисао геста оформити пред нашим очима?

*

Заједнички језички извор и његова десакрализација у алеаторној поезији.

*

Тварност речи и енергија скривена у тој тварности.

*

Садашњост за посматрача увек зависи од посматраног простора.

*

Бескрајност космичких простора унутар језика сцијентистичке и апејронистичке песме.

*

Истраживач у *Планети* и *Пушовању* у *Звездалију* има снажан осећај унутарњег јединства са самим бићем космоса.

*

Према Жаку Моноу Универзум није у себи садржавао живот, нити је биосфера у себи носила човека. Они су настали случајно, услед непредвидљивих догађаја мале вероватноће.

*

Језик науке – метајезик.

*

Молекуларна биологија и покушај да се створи слика о хемијској основи живота.

*

Елементи микрофизичког света стварају простор који је различит од нашег зато што се њихо-

ве релације и међудејства односе на поља силе које имају другу структуру и, према томе, други физички смисао.

*

Молекули, њихова грађа и организација – кључни чиниоци међу динамичким темељима живота.

*

Са томилањем знања, човек је постојао први протодукал еволуције способан да савлада еволуцију. Не само еволуцију других, фаворизујући врсте за које је заинтересован, елиминишући оне које му сметају. Већ и сојствену.

Франсоа Жакоб

*

Ка јединственој теорији космичке еволуције, односа материје и енергије без обзира да ли се ради о субатомским честицама или свемиру, о живој или неживој материји.

*

Тејар де Шарден указује на првобитну сакралност природе и живота и истиче изванредне вредности човековог бивања у свемиру

*

Феноменологија као научно утемељен пролог у „објашњењу света“.

*

Степен и процес саморазвоја духа од „нижих“ ка „вишим“ облицима.

*

У свету атома појмови масе и инерције немају савним исти смисао као у непосредном простору.

*

Ствари и њихова различитост од чулних информација које зраче.

*

Да ли свака анализа уништава свој предмет и да ли његово поновно састављање нужно мора да се врши по законима ума?

*

У апејронистичкој поезији потпуно је срушена она преграда која дели „логични“ од „алогичног“ језика.

*

Фундаментална разлика између физике и биологије лежи у природи објашњења феномена и тумачења улога нужности и случаја.

*

У феноменолошком субјекту постојећи свет гради се у чистим доживљајима свести с њиховим интендираним садржајима.

*

*Језик је оно што је створило човека, многа ње не-
то човек – језик!*

Жак Моно

*

Мутације, трајне промене у живој материји нужне су, одигравају се случајно и тешко је предвидети њихово биолошко значење.

*

Схватање Phisis-a у изворном значењу као ницање, раст, издан и ток живота у универзуму.

*

Феноменологија не прави разлику између реалних и иреалних предмета.

*

У праву је један од критичара када сугерише да је у *Планети*, и уопште у лирици првобитног сцијентистичког периода, прави лирски субјект, у ствари, протоплазма.

*

Видети изнутра, не само гледати (опажати), већ прозрети предочити и знати.

*

Човеков порив да себе открива и тумачи не само као биће Земље већ и као космичко биће.

*

С оне стране ума, с оне стране универзума.

*

Материја – „испољавање енергије кроз масу“.

*

Да ли, заиста, наука како то мисли Кант, чини човека странцем у космосу у коме за њега више нема места одређеног и потребног“?

*

Будућност физике: повезивање феномена квантне механике са најзначајнијим питањима космологије.

*

Према Тејару де Шардену еволуција биолошке опне „тачку по тачку мења механичко ткиво свемира“ и изражава постепено освешћивање бића.

*

Простор, универзум, гравитација – три појма која означавају исту ствар, само са различитих стајалишта.

*

Основно питање космологије: да ли је свемир отворен или затворен систем?

*

Заиста, свако стварање духа је свега је 'поетско' у његовом смислу његове речи; и код једнаке вредности осећајних и духовних облика, у његовој се врши истинска функција и у научном и у његовом појму.

Сен Џон Перс

*

Суштина науке, по Хајдеггеру, је истраживање, а истраживање је тежња да се овлада бивствујућим.

*

Нихилизам – судбина европске метафизике.

*

Ниче је пројасио невиноће његовога, он је схватио не-појављиву појављиву Бијак-Ничејавила, једном речи, свега, као иду, ону иду која у истинској блудњи везује човека уз оно што му се намеће.

Акселос

*

Простор као свест о одређеном односу објект-субјект који, као систем односа, постоји независно од свести што је о њему имамо.

*

Да ли је маса свемира довољно мала да може наставити стално да се шири, или је густина довољно велика да гравитационе силе успоре експанзију и на крају зауставе ширење, што може довести до контракције свемира.

*

Трагање звездара и зазвездара (истраживача) у Планети и Путовању у Звездалију и њихова космичка драма.

*

Може ли се појам трајања изједначити са појмом времена?

*

Сви спољни и унутарњи импулси кретања и егзистирања живих облика могу се свести на веома сложен појам информација.

*

Многе црне људске природе морају се смешити у оквир који утврђују двадесет и три пара хромозома, који чине наследну бајину човека. Али онда, каква је крутоћа његовог оквира? Која је ограничења намеће његовски појам његовој ума.

Франсоа Жакоб

*

Принцип преноса информације је аналоган процес. То исто чело важи и код живих бића и код машина.

*

Принцип аналогије је омогућио свестранији приступ теорији информације, како са становишта математике (физички аспект) тако и са становишта психологије и лингвистике (аспект људске комуникације).

*

Код – један од битних услова комуникативног чина.

*

Количина остварене информације на нивоу сигнала као облика изражавања.

*

Мера „просечне оригиналности“ поруке у комуникационом систему.

*

У језику не постоје ни идеје ни јласови, који би претходили језичком систему, већ само појмовне и фоничке диференцијације које из постојећег система произилазе.

Де Сосир

*

На процесу преноса (трансмисије) информација заснивају се и темељне претпоставке генетике.

*

Основни принцип генетичких промена је циклично преобликовање информација у негентропију и обрнуто.

*

Језици потопљени у сопствену ирационалну магму у потрази за Бићем Света.

*

Речи које круже око још недовољно јасног, магловитог тежишта значења.

*

Апејронистичка поезија као процес, имагинативни низ слика и збивања.

*

Сцијенистичка метафизика испуњена сопственим сликама света.

*

У којој мери можемо усмерење визуелне поезије одредити као „антизначењско“?

*

Суочен с недовољношћу језика и с немогућношћу да се изворно исказе, авангардни песник започиње са истраживањем нових језика и другачијих начина изражавања.

*

Разноврсно, полимедијално деловање гестуалног (кинезичког) песника у конкретним процесуалним стваралачким акцијама.

*

Структурирање визуелних знакова нужно укључује њихово и може бити издвојено од времена, као код неокрепне слике и скулптуре, или може њихово временски фактор, као код преходних слика.

Јакобсон

*

Говор шатровачке песме где се, у жустрој ритмичкој разноликости, смењују слике велеградске јаве.

*

Феноменолошки методи су омогућили ново виђење и ново сазнавање стварности.

*

Може ли, заиста, између речи и ствари доћи до „недвосмисленог, универзалног слагања“?

*

Трансформисати језик док је у акцији, док траје његово дејство.

*

За наше око предмет је исцрпљен скупом визуелних опажаја који га карактеришу.

*

Да ли је боље ћутати „него изневерити значење које се осећа“?

*

Максимално активирање подсвести и имагинативног плетива у апейронистичкој песми.

*

Речи супротстављене предметима.

*

Не само описивање природног искуства света.

*

У стваралачком чину уметник иде од намере до реализације кроз ланац сасвим субјективних реакција.

Дишан

*

Огулити кору језика.

*

Оптичко-симултани облици преношења и изражавања значења у сигналистичкој визуелној песми.

*

Темељи теоријског концептуализма: аналитичка филозофија и теорија информације.

*

Ка максималној поетичкој реализацији сопственог сензибилитета.

*

Дело мења аутора.

Валери

*

Нераскидива веза између еротике и писања.

*

Речи разбацане у простору и њихова жудња за смислом.

*

Живо биће за себе као свест о постојању.

*

Онтологија ствари-по-себи.

*

Ништавило као „одсуство конкретне стварности“.

*

Ствар-по-себи претворена у универзалност физичког света.

*

За Фосијона стварање форми је основна активност људског духа и свести.

*

Технолошка, алеаторна и шатровачка поезија – песничко присвајање стварности.

*

Потрага за живом магијом речи.

*

Брисање граница између духа и света.

*

За Новалиса поезија је оно што је апсолутно реално. „Што поетскије то истинитије“, каже он.

*

Из плиме узаврелог језика неухватљиво лице песме.

*

Значењске јединице (монеме) могу се реализовати уз помоћ различитих означитеља.

*

Структурална лингвистика сматра да се језичка еволуција у потпуности уклапа у структурално поимање језика.

*

Један је источник свих бића.

*

Физичка и духовна (мишљена) реалност које се манифестују у језичким комуникацијама.

*

Према Малармеу песник мора да пронађе сазвучје између распоређених речи и празног простора у коме су речи смештене.

*

Феноменолошка поезија – покушај да се ствари сагледају (виде) не споља, већ из њих самих, изнутра.

*

Преношење искустава, према функционалистима, био би основни разлог постојања људског језика.

*

Да ли је заиста, разумевање света „највиши интерес духа“?

*

Поезија која је успела да не буде виђена само као поезија једног одређеног времена, одређеног тренутка.

*

Светлаци имагинације и језички преображаји.

*

Звуковна пренадраженост појединих шатровачких песама.

*

Агрегатна стања поетског говора.

*

Зна ли песник шта је песништво?

*

У бескрајној вреви и преплитању трагова, значења и ствари.

*

Апејронистичка песма на рубу семантичке непрозирности.

*

Песник – биће васељенске жудње.

*

Динамизација језичких средстава како би се што више ослободила вербална енергија у апејронистичкој поезији.

*

Да ли се зауставити онде где стаје језик?

*

Разликовање метајезичких нивоа сигналистичке песме.

*

У античкој Грчкој Анаксимандров апеирон схватан је и тумачен као твар од које постају светови и у коју се поново враћају.

*

Како једном речју, или реченицом, изразити читав универзум значења?

*

Значај писма и његов утицај на језик.

*

Тело – резонатор свемира.

*

Полисемија речи.

*

Просторна и временска путања ствари, њена кинематика.

*

Апејронистичка семантичка космогонија.

*

Магични свет затворен у речи – песма.

*

Ка нечему што не би било само један од општих начина изражавања бића.

*

Да ли је језик само творба смисла и усмереност ка комуникативном значењу?

*

Песма супротстављена мери језика.

*

За Новалиса песма је неисцрпна као човек.

*

Између свести и опажања постоји разлика једино у степену. вест је довршено опажање које се одразило само на себи.

*

Безграничност стваралаштва.

*

Речи и ствари између жудње и немоћи.

*

Креативно прочишћавање света.

*

Мистерија уметничке деструктивности.

*

Нема решења јер више не постоје поуздана значења и апсолутна истина.

*

Сопствена унутарња димензија речи.

*

Почетак стварања нове језичке типологије.

*

Да ли су доживљај, искуство, имагинација у потпуности преносиви путем језика и знака?

*

Кантов чувени коперникански обрт: „не равна се спознаја према предметима, већ обратно, предмети се равнају према спознаји“.

*

Сигнализам и ослобађање самог процеса мишљења.

*

Напетост између изговорљивог и неизговорљивог.

*

Метафорички прескоци.

*

Стваралачка моћ владања речима.

*

Прећутано: само на другачији начин изговорено.

*

Нова организација песме и концепција песничког језика у сигнализму.

*

Различити извори онтолошких одређења језика и визуелности.

*

Песма која пребива с оне стране речи.

*

Растворени језик.

*

Апејронистичка песма у неухватљивој разиграности језика и постојања.

*

Може ли једна реч да замени читав језик?

*

Именовање – процес сазнавања света.

*

Силазећи у етимолошке провалије, разарајући морфологију речи.

*

Како се људско биће открива као поетско?

*

Поседовати језик значи поседовати свет.

*

Мобилност бића и ствари у апејронистичкој пемси.

*

Декомпозиција кључних догматско-репресивних простора традиционалистичке поезије.

*

Прожимање речи и њима означених предмета.

*

На иконицкој равни језика.

*

Упросторење семантички набијеног знака у конкретној поезији.

*

Песников додир са светом је додир његовог језика са језиком света.

*

Комуникација језиком побољшава се сталним стварањем нових језичких знакова.

*

Речи-предмети, речи-облици и речи-функције у апејронистичкој поезији.

*

Какве су могућности прецизних мерења уметничке (песничке) информације?

*

Мишљење казује Свети. Оно је мишљење светиша.

Акселос

*

Реч се у самој себи обнавља.

*

Звучност, иако није битна за вербални језик, и није само њему својствена, представља најстарији и најраширенији облик презентације језичких знакова.

*

Сигналистичко дело: стваралачка потврда имативног и лудичког духа.

*

Оно што је битно није само писање већ игра у свету и са светом.

*

Постојање стваралачких елемената и креативне енергије у самом језику.

*

Поезија је један унутарњи џлас којем ни један гру-пи људски џлас није налик.

Кроче

*

Откриће егзистенције.

*

Јака значењска тензија између поетских јединица, језичких фрагмената и слика у разглобљеним семантичким целинама апејронистичке песме.

*

Вербалне слике: трагови који су у нама остали од слушаних или изговорених речи.

*

За Ноама Чомског језик је нешто органско, а не интелектуално.

*

Одбацивање појавних слојева језика.

*

Однос конкретне и латентне енергије поетског говора.

*

Саморазарајућа свест апејронистичке песме.

*

Сама реч није акција, али говор изазива акцију.

*

Смисао речи тумачимо заједно са стањима свести које треба именовати.

*

Прозрачност говорног језика.

*

Непоткупљиво писмо.

*

Својим основним карактером наше мишљење је језичко.

*

Реч је гест а њено значење је свет.

*

Може ли уметник да говори свету само „кроз целину“?

*

Феноменолошка песма и инвентар тајанствених веза међу стварима.

*

Енергија сигнификације у људском језику везана је за природу значења речи.

*

Краљевство говора.

*

Изокренута метафизичка стварност у алеаторној песми.

*

Одрицање од говора и немоћ говора.

*

Може ли поезија доводити у питање свет?

*

Гашење речи.

*

Језик који се не разбија о непрозирност ствари.

*

Надјезичка структура речи у апејронистичкој песми.

*

Откривање значењских односа у семиотичким комплексима.

*

Не подлећи јаловости говора.

*

Међу првима који је истакао значај игре као једне од творачких енергија у стваралаштву био је Кант.

*

Како откривати принцип јединства и целину ствари?

*

Оплемењивање речи у апејронистичкој песми новим вредностима и контекстуалном ширином.

*

Да ли је књижевност, како то каже Пол Де Ман, заиста „најнепоузданији језик помоћу кога се човек именује и мења“?

*

Мук – тежи и изразитији од речи.

*

Тајна која даје меру свакој ствари.

*

Говор тишине састављен од прећутаних веза и значења.

*

Једном синтетичком методом спајања неспојивог, језик алеаторне песме подигнут је изнад нивоа текућег језика.

*

За Гетеа „уметност је најпре стваралачка а онда лепа“.

*

Како се приближити извору ствари, оголелој истини бића.

*

Према Хусерлу конституција предмета могућа је под претпоставком једне чисте свести, која је за субјект сазнања извор целокупног бића.

*

Речи отеловљују дух говора.

*

Традиционалистичка проблематика и маниристички сегменти потрошених поетика у неосимболистичкој поезији.

*

Када активирање саме структуре језика постаје извор поетског значења?

*

Сви узроци који изазивају заборав не моју да униште једну истинску чврсту форму.

Валери

*

У конкретној поезији речи као знаци а не носиоци одређеног значења.

*

Сукоб са стварима.

*

Према феноменолошком учењу суштина је изворно дата у самом доживљају, па је треба непосредно „гледати“ или „увиђати“.

*

Екстатичко стање језичке ритмичности и сликовне имагинативности у апејронистичкој песми.

*

Деструкција (разарање) језика у песми – предуслов иновације и нове поетске комуникације.

*

Како проговорити из средишта ствари?

*

Антиметафоричка и антисубјективистичка реализација језика у феноменолошкој поезији.

*

Свест о немогућности говора.

*

Језик утонуо у немоћ ствари.

*

Фрагмент као носилац и градитељ комплексне архитектуре апејронистичке песме.

*

Да ли је језик слика стварности или „слика одређених конвенција“?

*

Шатровачки језик – језик делања (акције).

*

Поезија лишена аристотеловског оптерећења у онтолошком и логичком смислу.

*

У којој мери сама култура има карактер игре?

*

Свет је духу дат кроз знак и језик.

*

Феноменолошко описивање непосредног искуства уз искључење реалне датости.

*

Лингвистички нивои односа језика и простора у конкретној песми.

*

Жудња за коначним именовањем ствари.

*

Светлост смисла.

*

У самом чину стварања књижевног дела истовремено се ствара и језик.

*

Визуелно опажање као сазнајна активност.

*

Стварносна димензија речи-предмета у сигналистичкој песми.

*

Језички превладан свет.

*

На трагу још једне димензије сопственог постојања.

*

Фреквенција између ништавила и пуноће.

*

Онтолошко приближавање савременом постметафизичком искуству.

*

Хајдегерово битно мишљење – брига о судбини бића, откривање граница бивствујућег.

*

Да ли су, заиста, речи постале „једнаке ствари-ма“ и да ли су „нестварне речи сувишне“?

*

Суштински део стваралаштва исказује се као „слободна игра“.

*

Језичка флукуација и неодредљивост.

*

Различитост гласовне инструментације у фоничкој и апејронистичкој песни.

*

Уметносћ је начин да се надживи њрављење сћвари.

Шкловски

*

Стваралачки поступак као носилац „вишка информације“.

*

Вишеслојна структура речи.

*

Хоризонт комуникације.

*

Фонолошки, морфолошки, синтаксичко-интонацијски и лексички ниво поетског говора.

*

Фиксирање нестабилних значењских чворишта (средишта) помоћу гласовних комбинација.

*

Еротизам речи.

*

Може ли тотална метафора да се ухвати са целином света?

*

Процесуалност језика и свемира, речи и песме.

*

Песници су саучесници божансћва које је свей најравило, које је свей учинило добрим и злим, ведрим и ѓмурним, крајним и бескрајним.

Винавер

*

Онтолошка веза предмета и слике која приказује предмет.

*

Елементарни чин конституисања значења у нађеној песни.

*

Управљати семантичким потенцијалом језичке масе.

*

Унутрашњи језички простор отворен за рад речи.

*

За феноменологију чињенице су случајне и потпадају под неку суштину, док су суштине нужне и независне од чињеница.

*

Полифункционалност поетског израза.

*

Алеаторна и стохастичка поезија без остатака окренуте према свету феномена и ствари.

*

Језик у њој ребљава човека а не човек језик.

Нортроп Фрај

*

Свет је онакав каквим га видим, или каквим га именујем.

*

Варирање друштва и култура заснива се на еволуцији која је слична еволуцији врста. Треба још само дефинисати критеријуме селекције. Невоља је само што још нико није у томе успео.

Франсоа Жакоб

*

Уметност као „апсолутни језик“.

*

Трансцендентална субјективност.

*

Феноменолошко посматрање: непосредно и интуитивно без ограничавања унапред одређеним циљем.

*

Укључивање језичког слоја у књижевно структурање.

*

У којој мери се говор супротставља рационалном мишљењу?

*

Језичка организација текста с комуникацијском функцијом језика.

*

Ново схватање и тумачење речи у аперонистичкој поезији.

*

Постметафизички простор.

*

Свест о граници изговорљивог.

*

Песма – битка против заборављавања.

*

Разлагање појмовног језгра речи.

*

Метафизичко дошаптавање с неизрецивим.

*

Текст као универзум који садржи све што је потребно за његово функционисање.

*

Када човек једном схвати да није центар васионе, биће у могућности, а можда ће чак бити вољан да жртвује своју форму, да се одрекне своје личности, да превазиђе самог себе.

Ихаб Хасан

*

Истина језика је у његовом откривању и разобличавању сопствених тајни.

*

Непрозирност говора и отварање могућности давања нових значења.

*

Доказујући постојање ствари ти доказујеш самог себе.

*

Дух, свет и језик нераскидиво повезани ентитети.

*

Јединство дела – динамичка целина која се развија.

*

Поступци стварања значења и преношења значења у сигналистичкој визуелној песми.

*

Трагање за онтолошком основом језика и знака.

*

У језику, у систему језика, не постоји друго осим разлика.

Жак Дерида

*

Где су кључеви језичке игре у стохастичкој поезији?

*

Истраживање и откривање универзалних правила језика.

*

Песник – биће упућено ка оностраном и непојмљивом, ка нечем што је изван и изнад њега.

*

Метаморфозе имагинарног у сигналистичкој визуелној песми.

*

Еротички набоји у *Планети* и *Путовању у Звездалију* као илузија спасења.

*

Да би био оруђе стваралачког духа језика мораш бити и сам творачки остварен.

*

Загонетност суштине стваралаштва.

*

Однос језика и мишљења.

*

Језички облик – начин на који поимамо свет.

*

Семантичка амбивалентност – откривање и скривање апејронистичке песме.

*

Песник целине бића, чињеница и ствари.

*

Унутарњи расцеп између физичког, знаковног и значењског у језику.

*

Реч враћена своме извору: гласу, крику.

*

Урбани космос, велеградска топографија у шатровачкој поезији.

*

Забележити тренутак распадања језика.

*

У чему се огледа јединство битка и мишљења?

*

Први филозофи и трагање за исконом, темељом, узроком и почелом свих ствари.

*

*Тек када се мислећи окренемо њрема мишљеном,
јосишаћемо сиособни за оно што се још има мислити.*

Хајдегер

*

Распрскавајућа значења плутајућих синтагми и речи апејронистичке песме.

*

Песниково биће на граници постојања.

*

Можемо ли сагледати унутарњи и спољни циљ језика?

*

Визуелна поезија и трагање за универзалним кодовима комуникације.

*

За Хераклита Логос је скуп супротности у борби.

*

Да ли би истина о човеку и свету могла стати „у једну једину реч“?

*

Не изговарати само оно изговорљиво.

*

Непомућена блискост између речи и ствари у феноменолошкој песни.

*

Језик и песма: пут ка ониричкој надстварности.

*

Самопоништавање језика у пермутационој песни.

*

Ко зна не јовори; ко јовори не зна.

Лао Це

*

Дело и немогућност његовог остварења.

*

Другарство говора и ћутања.

*

Песма у којој се преплићу речи и тишина.

*

Доживљај наговештеног и песничка моћ наговештаја.

*

Тежња језика у песми да постане самосвојна стварност.

*

Свемир и свет незаменљиви оквири апејронистичке песме.

*

Кумулативни карактер стваралаштва.

*

Ка песми која одбија да значи.

*

Реч – претходница ока и духа.

*

Од служења језику ка служењу језиком.

*

Утврђивање онтолошког статуса знака и језика у сигналистичкој поезији.

*

Свет тек својом одсутношћу запажен у песми.

*

Језик у шатровачкој поезији: стварност за себе.

*

Употребљавати речи у песми тако као да их нема.

*

Сужавање простора писања.

*

Инверзивни облик.

*

Топологијска и семиотичка структура визуелне песме.

*

Истозначност речи и облика.

*

Да ли је прави говор у ћутању?

*

Озвучена тишина фоничке песме.

*

Нетрпељивост језика.

*

Ствари-знаци без значења изван своје материјалности.

*

Реч је биће ума.

*

Да би се само њихово обелоданило – треба да њиховој говор.

Лакан

*

Метафора – главно спремиште песничке снаге и визије.

*

На блискост лингвистике и поетике упућују и објекти њиховог проучавања. Док је предмет лингвистике сам језик, предмет поетике је говор.

*

Комуникациона функција сигналистичке песме.

*

Без стварања нове знаковне функције не може бити новог знака, па, стога, ни новог језика.

*

Говор је целина.

*

Двосмисленост – генератор поетске функције језика.

*

Однос мисли и појавног.

*

Разумевање говора условљено међусобном акцијом знакова.

*

Аудиовизуелни реалитет језика у конкретној поезији.

*

Изложити поступке грађења света и песме.

*

Диктат смисла – основна одлика традиционалистичке песме.

*

Онтолошка представа о целовитости интелектуалног и чулног, појма и ствари, субјекта и објекта.

*

Центрифугално и центрипетално дејство језика.

*

Метафизичка баријера између иманентног и трансценденталног, суштинског и случајног.

*

Бити природан као сама природа.

*

Сигнализам и нова духовна супстанца света.

*

Трагање за првим имагинативним одблесцима, за најдубљим почелима поезије.

*

Односи између поетских поступака и језичких могућности.

*

Апејронистичка поезија и њено суштинско утемељење у језику.

*

Нејасност у самим речима као лингвистичкој
чињеници.

*

Девичански језици цветају испод површине те-
кућег говора.

*

*Пусти ии да вас уиои треба речи научи њеном зна-
чењу.*

Витгенштајн

*

Песничка жудња за новом инкарнацијом у друго
биће.

*

Када пресушује космичка енергија речи?

*

Мука изговарања неизговорљивог.

ЗНАЧИТИ И БИТИ (Нагон за песмом)

Човек језиком одвојен од „природне непосред-
ности“, од опште равнодушности ствари.

*

Импулси једне радикализоване сензибилности.

*

Реч, слика и песма створени у непрестаној зава-
ди са светом.

*

Изазовни укрштаји вербалних и визуелних су-
протности.

*

Различите врсте преноса значења речи.

*

*Говор не служи за изражавање његове мисли. Пре-
и варајући се у његов, мисао се преображава и мења.*

Лав Виготски

*

Снага асоцијација, лавине језика, пут ка стоха-
стичкој песми.

*

Истраживање интегралности и тоталитета аван-
гардног песништва шездесетих и седамдесетих година.

*

Семиологија слике настала и развијена унутар система опште семиологије.

*

Стохастичка, алеаторна и апејронистичка поезија: радикални облици конкретизације песничког језика у сигнализму.

*

О природи и дејству имагинације као важног инструмента поетског искуства.

*

Скуйља ли се свијет̄ све, ӣтрајући се? Све се њоја-вљује и разбија унутра ӣре човјек – свијет̄.

Акселос

*

Идеје и пориви аскетског и анонимног стваралаштва.

*

Живот који у целини и унапред припада уметности (литератури).

*

Творевине поетске имагинације истинитије од саме стварности.

*

Ка потпуном распаду језичког знака у визуелној песми.

*

Саморазумевање и тумачење света.

*

Према Јакобсону организационо начело поетског језика је „паралелизам фоничких структура“.

*

Мисао и њена тежња ка тотализацији истине у којој се утемељује.

*

Песничке слике из тамног језгра језичке видовитости.

*

Коинцидирање облика и значења песме у конкретној поезији.

*

Књижевност̄ као „мет̄афизички ѿалог“.

Бензе

*

Сигналистичка поезија и потреба ствараоца за новим и комплекснијим изражајним средствима.

*

Непристајање да се песма сведе на једнообразни линеарни ток.

*

Слобода и независност речи претворена у експлозивну лавину песничких слика и ритма.

*

Певна и језичка истрошеност традиционалистичке поезије.

*

Стварност сведена на свет ствари и тело.

*

Нема мислене дисциплине која се не може довести у везу са поезијом, нема мейтра који се на њу не може применити. Нема идеје којој се она одујуре, нема заблуде коју поезија неће однећи, поред оних које сама ствара.

Миодраг Павловић

*

Гранична песма.

*

Сигналистички уметник: стваралац у чијем се духу и делу непрекидно мешају (преплићу) фантазија и иронија.

*

Између речи и сазнања о коначности.

*

Дело које изражава суштину једне културе.

*

Да ли је могуће дати објективну дефиницију естетског предмета?

*

Песма је брижљиво бележење пулса неуротично разапетог унутрашњег песниковог бића које има свој идентитет у космичком ништавилу.

*

Дематеријализација уметничког објекта.

*

„Судбоносна стварност“ аперонистичке игре у језику и са језиком.

*

И наше мисли су делатни фактори универзума.

Новалис

*

Порука која није нашла одмах примаоца и окренула се поново свом извору.

*

Човек и његов агон потрошени у песми.

*

У семантичкој конкретној поезији речи, синтагме и веће језичке целине још задржавају своје конотативно значење.

*

Ка новој теорији књижевног вредновања.

*

У магновењу муњевитог блеска: (хаотична) слика, реч, звук и – песма.

*

Жудња за универзалном и апсолутном поетиком.

*

Дисконтинуитет говора и отвореност смисла.

*

Звучни облици и ритам језика фоничке поезије.

*

Најизразитији отклон од традиције и традиционализма у сигнализму је, поред увођења егзактних језика у поезију, изражен још кроз игру и лудичко.

*

Привременост и условност значења речи и отварање нових песничких простора.

*

Истина као самопрепознавање.

*

Онтолошко приближавање савременом постметафизичком искуству.

*

Поетика сигнализма – побуна против Космоса и Света.

*

Песник у конкретној оперативној акцији са језиком и у језику.

*

Ка стварној предметности.

*

Свест о хаосу.

*

По Валерију језик „ствара памћење једне нове врсте“.

*

Начини постојања уметничког дела.

*

Човек је уметник само њо њу цену шћо оно шћо сви неуметници зову 'обликом' – осећа као садржину, као 'саму ствар'.

Ниче

*

Неистражене семантичке дубине језика.

*

И поред богате традиције историјске авангарде велика је усамљеност сигнализма у српској култури и литератури.

*

Поетски облици самоизражавања.

*

Поезија жели да буде чистија, али њсма не.

Роберт Пен Ворен

*

Предмет песме у фоничкој поезији није изван ње саме.

*

Разапет између сопствене авангардне изворности и неаутентичног лица банализоване стварности.

*

У стохастичкој песми експлозија језика.

*

Шта се још може додати а шта одузети од дефиниције да је књижевно стваралаштво „активност којом човек хуманизује реалност и даје јој смисао“?

*

Сигналисти – истраживачи материјалности писма и језика.

*

У чему се разликује реална од поетске истине?

*

Поезија која систематски деструира историју.

*

Ка феноменологији имагинарног.

*

Синтаксички и лексички нивои песничких промена.

*

Из жарних чворишта језика апејронистичке песме.

*

Субјективност експресије.

*

*Једно истіо ѝребива у нама: живо и мртїво, будно и спавајуће, младо и старо. Јер је **їио** кад се ѝромени, **оно**, а **оно**, кад се ѝромени, **їио**.*

Хераклит

*

О хибридности савремене уметности и све већем и чешћем пробијању међа и брисању граница између појединих уметничких дисциплина.

*

Непрекидно усталасани, променљиви токови речи и слика.

*

Наслућујући кроз песму стваралачку тензију васколиког Универзума.

*

Истраживање и иновирање материјала, песничких средстава и технологије писања у сигнализму.

*

Песништво као изрицање света.

*

Рушење функционалне природе језика.

*

Феноменолошка конституција обухвата, поред конституције самих предмета и света у целини још и конституисање трансценденталне субјективности.

*

Демијуршка стваралачка позиција из које песник црпе речи и ствари.

*

Шта је свет, а шта реч?

*

По мишљењу Миодрага Павловића не постоји „могућност негативне анализе поезије“.

*

Стварање нове реалности у језичкој материји.

*

Из зачараног круга логоса, мита и идеологије.

*

Унутар експлозивних простора сигналистичке текстуалне праксе.

*

Јединство звучања и значења.

*

У феноменолошкој песми отворени су нови простори и установљени другачији начини за истраживање и евентуално разрешење очигледних апорија између субјекта и предмета.

*

Које су „доминанте поезије“?

*

Дијалектичка синтеза певања и мишљења.

*

Трансформација и распрскавање језичке магме у алеаторној и стохастичкој поезији.

*

На граници смисла, на граници света: песма разлике.

*

Из стваралачко-деструктивне енергије језика.

*

Поставља се питање да ли су у нашу уметност нове поступке колаж и асамблаж увели надреалисти, како тврде неки критичари, или, можда, њихови претходници зенитисти.

*

Васкрсавање језичког знака.

*

Свест о имагинативним и лудичким темељима творачког простора апејронистичке песме.

*

Између суштине бића и суштине егзистенције.

*

Да ли се појам времена исцрпљује у временској апстракцији?

*

Лејо је увек бизарно.

Бодлер

*

Интуиција као крајња граница свести.

*

Песник поново враћен истини космичког ништавила.

*

Разарање традиционалних мисаоних и обликовних система у сигнализму.

*

Простор текстуалног не само у књижевности већ и у другим уметностима.

*

Апејронистичка организација песничке грађе.

*

По мишљењу Сартра модерни песници употребљавају речи као ствари, а не као знакове.

*

Песнички језик у сталном прожимању са другим семиотичким системима.

*

Да ли производњу текста увек можемо одредити само као производњу значења и смисла?

*

Истраживање и откривање: пут ка бићу песме.

*

Чини ми се веома дискутабилном тврдња да авангарда не ствара целовито структуриране текстове, па самим тим „не тежи ни стварању цјеловите стилске формације као структуре структура“.

*

Испљуни реч из себе.

*

Свет и језик основни су узроци синтаксичке и логичке деструкције тако видљиве у алеаторној поезији. Што дубље продиремо у токове савремене цивилизације слика света постаје изобличена и фрагментизована а језик муцав и искидан тек нас додирује својим немужним речловима.

*

Речи феноменолошке песме кристализоване у предмете.

*

Метафизички одсеви: нагон за песмом, нагон за мишљењем.

*

Основна поетичка питања без јасних одговора.

*

Уметност која се претворила у идеологију делујући са антиидеолошких позиција.

*

Изглобљена језичка организација апејронистичког поетског текста.

*

Поновно враћање слике у круг различитих врста говорних чињеница.

*

Сигналистичка гестуална поезија и могућности откривања и кодификовања једне дубље кинезичке синтаксе.

*

Ерос – верни пратилац Танатоса.

*

Игре креативних и језичких енергија и моћ трансформације у апејронистичкој песми.

*

Крхотине језика и смисла из раслојеног света скупљене у стохастичкој песми.

*

Је ли иџра само једна од зајонейки свейџа, или је свейџ само један облик иџре?

Акселос

*

Шта је то естетска функција песничког текста и како је дефинисати?

*

По Башлару имагинарно не као посебна свест предмета већ као посебна свест језика.

*

Враћање вере у поезију, у њену хуману и космичку мисију.

*

Ка онтолошкој метафори.

*

Треба разори́ти синтаксу расјоређујући именице онако како се јојављују, случајно.

Маринети

*

Песник пождеран од подивљалих речи.

*

Сигналистичко дело проширује нашу перцепцију света стварајући истовремено једну нову сензибилност.

*

Разликовање стваралачких поступака по њиховој унутрашњој структури.

*

Свет чињеница и ствари око нас, реална стварност, изазовно супротстављена литерарној стварности.

*

Изненадна помисао на све оно што одлази у таму заорава, што остаје заувек неисказано и незабележено.

*

Хегелово порицање будућности уметности.

*

Омеђени простори креативне слободе у традиционалној поезији.

*

Језичка раван и рад у језику.

*

Одредити поетичке категорије апејронизма.

*

Да ли је уопште могуће проникнути у затамњене значењске просторе бића песничког дела и тумачити их?

*

Разбијање сваке једнозначне целине у сигналистичком тексту.

*

Антиуметност, ипак, неразлучиви део уметности двадесетог века.

*

Уочавати разлике између два језичка нивоа.

*

Феноменолошка метода отвара димензије у приступу и решавању проблема сазнавања и доживљавања света.

*

Постоји ли дело без жеље да успостави дијалог са светом?

*

У једној јединој речи, у једном једином знаку видети јасно слику целокупног кретања људског духа.

*

За Хајдегера филозофски проблем технике поставља се у основи као онтолошки, метафизички и постметафизички.

*

Песништво – по неким мишљењима – особит облик „разумевања и тумачења људског искуства“.

*

Сигналистички концепт перцепције света као игре и истраживања.

*

У којој мери може неког уметника да узнемири и спута, а другог, пак, да инспирише и креативно подстакне идеја о неограничености стваралачке (уметничке) слободе?

*

Онтички простори бића у сигналистичкој песми.

*

Исцрпљује ли се заиста суштина књижевности у бесконачном саморазарању?

*

Нови семиотички системи као медији естетског изражавања.

*

Језички знак сведен на своју унутарњу граматичку артикулацију.

*

Песници – тумачи нечитљивости света.

*

За Винавера је поезија рад, стварање а живот сировина, „коју поетичност мења као алхемија“.

*

Дисати по „логици“ властите имагинације.

*

Да ли једино писање (литература) омогућава да се трага за правом природом сопственог бића?

*

Спајање речи и синтагми без граматичког односа у апејронистичкој песми.

*

Антипсихолошко исписивање стварности.

*

Песничка конкретизација доживљаја материјалног света.

*

За Ајнштајна уметност је извор моралних подстицаја.

*

Да ли ти певаш или те песма пева?

*

Границе појавног и видљивост ствари.

*

Између мислићи и изразићи своју мисао постоји само један прелив језика. У том преливу сва филозофија, сва књижевност је садржана и моћна.

Пол Валери

*

Искидане речи апејронистичке песме испуњене живом значењском напрегнутошћу.

*

Фантастика у функцији метафизичког истраживања стварности.

*

О подељености, нецеловитости, па чак и неисторичности света савремене литературе.

*

Сукоб између две међусобно несагласне визије природе и песников однос према њима.

*

Субјективност, актуелност, не-контекстуалност и шокантност апејронистичког стиха.

*

Ка постепеном језичком освајању стварности.

*

Сигнализам и превредновање темељних категорија традиционалне (текуће) књижевности.

*

Речи и њихов однос према бићу.

*

Двострука природа рецепције.

*

Језик из ствари, ствари у језику.

*

Осећај навируће, експлозивне вербалне енергије у стохастичкој поезији.

*

Читалац/гледалац сигналистичке поезије активан је учесник у откривању и спајању разноврсних асоцијативних низова и састварању значења у поетском тексту.

*

Семантички слој јовора је само почетни и први од свих унутрашњих слојева. После њега прег израживачем се указује слој унутрашње јовора.

Лав Виготски

*

Бекство из раја срећне целовитости и сврховитости.

*

Ка битном ширењу граница постојећих семантичких поља текућег језика.

*

Песничка тематизација човекове рапетости између свог унутарњег бића и ништавила.

*

Биџи значи временоваџи.

Акселос

*

Процес сакупљања и концентрације поетске језичке магме.

*

Према једној од теза из ране (првобитне) фазе сигналазма, сигналистичка уметност је наука уметности.

*

Да ли се заиста са светом чињеница и ствари „ништа не може учинити“?

*

Интердисциплинарност структуралне поетике.

*

Свест о постојању и стваралачки потицаји игре и случаја.

*

Шатровачки говор (језик) као медиј поетске субверзије.

*

Апсурд – „судбински оквир егзистенцијалне визије“.

*

Хусерл свест одређује као перманентни доживљајни ток у коме се образују поједини предмети, док је језик медиј што омогућује стварање тих предмета у нашој свести.

*

Сигналистичка поетика и дубљи продори у бит стваралачког искуства.

*

Човек, реч и знак: звездани универзум.

*

Од дименизија света ка структури песме.

*

Испунити до краја своју судбину песника.

*

*Ја сам човек фрајментџа, а фрајментџи са собом
џреба да разџоварају.*

Душан Матић

*

У песничком говору (за разлику од текућег говора), интензивна креативност бића језика манифестује се кроз сталну надградњу језичких темеља.

*

Феноменологија књижевне производње.

*

Да ли је једна од основних одлика конкретне песме одсуство означеног, односно ванјезичке интенције?

*

Поезија је почело песме и песника.

*

Из снажних, понорних дубина мита и језика, у песму.

*

Свет и свемир гледани изнутра као неразлучиви део нашег сопственог бића.

*

Прегнантност апејронистичке песничке форме.

*

Језичка, знаковна и фоничка артикулација поетске материје заува.

*

Сигналистичка песма распета између своје Сциле и Харибде: значити и бити.

*

Певати, чак, и уз помоћ речи које не постоје.

*

Случајност и спонтаност – комуникативни канали са објективном стварношћу којом смо окружени.

*

Реч њролази кроз особу, дефинише неко сћање, осветили секвенцу материјалног света; иакође њредлаже друго неко сћање.

Рене Шар

*

Стих, чак део стиха, у стохастичкој и апејронистичкој песми као заокружена (нагло прекинута), али иницијална форма.

*

Стваралачки поступак један од првих и најучљивијих знакова уметничке оригиналности.

*

Поезија која искушава сопствено биће, његове моћи и границе.

*

Почеци лома језика у сигнализму: компјутерска, алеаторна и стохастичка поезија.

*

Напор да продремо у поетску структуру и откриће говора.

*

Према Максу Бензеу „симултаност семантичке и естетске функције речи“ у конкретној поезији, заснована је на истовременом коришћењу материјалних димензија језика.

*

Дубинска динамика песничке имагинације.

*

Примена одређеног стваралачког метода зависна од креативног импулса.

*

Првобитна, самоникла, органска песма.

*

Одумирање идеологије књижевног говора.

*

У којој мери је издвојена стварност песништва?

*

Слапови искиданих слика света у апејронистичкој песми.

*

У једном нелинеарном следу речи и знакова:
простор сигналистичке поезије.

*

Нове песничке слике и симболи што сасвим природно израстају из нових доживљајних простора и другачије употребе језика.

*

Различити начини схватања и прихватања цивилизације.

*

Алеаторна, стохастичка и апејронистичка поезија показују нам колико је дубока и изненађујућа комуникативност између веома различитих речи и појмова.

*

У најранијој историји људског рода техника је нешто што се не разликује од природе.

*

Критичка и вредносна начела сигналистичке поетике насупрот ставова традиционализма и неотрадиционализма.

*

Из скривеног, унутарњег логоса песме?

*

Свакодневно уписивање себе у простор, време и тело света.

*

Нужно је промишљање целокупног авангардног песништва са нових полазишта.

*

Из семантичке густине стиха.

*

Уживање и стваралачке невоље које нуди заводљивост језика.

*

Осетити чулност предмета.

*

Видљиви иронијски набоји у алеаторној и шатровачкој поезији.

*

За Макса Бензеа писање је чин фабриковања језика а не његове примене.

*

Ка сигналистичким облицима читања свемира и света.

НЕПРОЗИРНОСТ ГОВОРА

Вера у неисцрпно имагинативно мењање облика (форми) уметности а самим тим и спектра њеног естетског зрачења и деловања.

*

Постоји само форма, тврди песник Мистрал, једино она одржава духовно стваралаштво.

*

Да ли се и на који начин, може сасвим разорити биће песме?

*

За Витгенштајна један од главних учинака језичких игара јесте стварање језика.

*

Слобода је услов, али и циљ њесме.

Давичо

*

У сигнализму постоји стална тежња да се промени темељна знаковна функција језика.

*

У којој мери језик има повлашћенији положај од осталих семиотичких система?

*

Може ли се поезија као продукција језика у језику у сваком случају одређивати као прозводња значења и смисла?

*

Ка поезији деструиране семантичности.

*

Супротстављајући се тумачењима да су речи само нека врста знакова Хајдегер сматра да је језик једна од корених структура самог људског постојања.

*

Поезијом као особеним обликом креативног израза човек (песник) изворно одгонета, прониче и тумачи како себе тако и свет.

*

У којој мери поетска (естетска) убедљивост апејронистичке песме зависи од јачине или слабости њеног гравитационог поља у коме лебде језички елементи?

*

Неопходност суштинског одређења језика.

*

Преношење себе, дела свог бића и слике света у језик.

*

Свака сигналистичка песма морала би бити написана у новом, непознатом, крајње изненађујућем коду, који ће од читаоца захтевати максималан лудичко-имагинативни напор.

*

Језик – један од основних елемената и структура човековог односа са светом, његовог тумачења и разумевања.

*

Како откривати скривену природу језика?

*

Истоветни источник језика и песништва.

*

За Башлара песничка слика је психички реалитет који има „сопствено биће, сопствени динамизам“.

*

Стварајући језичке конструкције песник ствара свет.

*

Апејронистичко песничко искуство обликовано лудичком употребом језика.

*

Унутрашња мотивација – једна од битних одлика стваралаштва.

*

Поетско исказивање егзистенције.

*

Песничка слика – стваралачко оруђе неспутаних могућности.

*

Промена темељне функције језика.

*

Шта значи стварати нови језик?

*

Лингвистичко моделовање језика.

*

Велики њесник, њишући себе, њише своје време.

Т. С. Елиот

*

Како ослободити стваралачки рад сваке функционалности?

*

Селекција језичких јединица у апејронистичкој песни.

*

Које би биле иманентне функције сигналистичког креативног система.

*

Смисао је у речи, а реч је спољашње постојање смисла.

*

Реч није само знак већ и чворишње значења.

Лакан

*

Конструисање лингвистичког модела положаја и улоге језика у песничком делу.

*

Однос језичког облика према значењу речи у апејронистичкој песни.

*

Општа и појединачне комуникативне функције језика.

*

Где све и како откривати поезију?

*

Метафора је закон живог језика.

Сузана Лангер

*

Искористити чулну енергију дубоко скривену у материјалним својствима језика (речи).

*

Генеричка повезаност песничке загонетности са самим бићем поезије.

*

Опажајно мишљење.

*

Да ли је, и како мерљива оперативност језика?

*

Слова и знаци као функција простора у конкрет-ној песми.

*

Калеидоскопска расутост алеаторне стохастичке песме.

*

Текстуалана акција.

*

Истраживати однос природног и вештачког језика.

*

Песма која у сопственом одређењу носи клицу самоуништења.

*

Нови језички инстинкти у стохастичкој песми.

*

Како спречити појмовно затварање?

*

Из сегмената наталоженог искуства сигнали-стичке поезије.

*

Одредити основне елементе песничког језика.

*

Тек у језику и кроз језик свет долази до своје истине.

*

За Хумболта зачетак језика је зачетак ума.

*

Четири конститутивна елемента књижевног процеса: аутор дело, читалац и свет.

*

Функционалана егзистенција речи у метафори.

*

Тривијално, цинично и хуморно, насупрот меди-тативном у шатровачкој поезији.

*

Лингвистика и поетика дате су у истом семан-тичком оквиру.

*

Како ћутња чува неречено и нуди га одгонета-њу?

*

Преплет звучних и гласовних асоцијација у фоничкој песми.

*

Ка означитељској страни језичког знака.

*

Поново успостављена интензивна комуникациона веза између речи и ствари у феноменолошкој поезији.

*

Да ли је мера авангардности зависна од мере деструкције традиционализма?

*

Развијена свест о сигналистичком родном (творачком) материјалу (језику, знаку, гесту и звуку) и њиховој креативној реализацији (значењској структури).

*

Овладати означитељским процесима.

*

Према Ингардену књижевно дело се одликује посебном трансценденцијом.

*

Како истраживати саму текстуалну производност?

*

Сигналистички песник – творац нових језичких знакова.

*

Означавање једноставних, видљивих појава и ствари у феноменолошкој песми.

*

Од поетике постојећег ка поетици не/могућег.

*

Из вртлога успаниченог језика.

*

Да ли је само граматика једно од творачких начела у обликовању језика?

*

Речи апејронистичке песме на путу ка оностраном.

*

У чему би била битна сигналистичка стваралачка трансформација и искорак из постојећег песничког праксиса?

*

Ширење сазнајног видокруга уношењем новонасталога језичког знака у комуникациони оптицај.

*

Пронаћи нов креативни модел у приступу језику и тексту.

*

Путем речи и знака стварати нови ентитет.

*

Наслаге бројних цивилизацијских крхотина у алеаторној и стохастичкој поезији.

*

Лексичке и синтаксичке диверзије у апејронистичкој песни.

*

Измењени однос језичког знака према ванјезичкој збиљи.

*

Песма која хоће саму себе.

*

Поема *Говнарија* зачета у камијевском свемиру побуне (револта).

*

Понављање испражњених значењских и садржајних склопова у традиционалистичкој поезији.

*

Тематска и језичка модификација песничког универзума у сцијентистичкој песни.

*

Начини огољавања стваралачког поступка у у сигнализму.

*

У шатровачкој поезији: урбани кошмар и аутентично осећање умереног света.

*

У којој мери се разликује свет и језички свет?

*

По Соломуну Маркусу песничка метафора, за разлику од математичке метафоре, појачава „непро-

зирност језика“ и његову „способност да сам за себе постане вредност“.

*

Неразлучивост смисла од форме.

*

За разлику од старе онтологије, која бит (essentia) види као нешто скривено и неухватљиво, нова онтологија бит види непосредно у вези са појавним.

*

Можемо ли смисленост означити као „суштинско својство“ стваралаштва?

*

Стохастичка, алеаторна и апејронистичка песма као хаотични креативни системи.

*

Авангардна уметност – уметност провокације.

*

Апејронистичка песма – изван прагматичних визија свакодневице.

*

Изашавши из хоризонта метафизичких апсолутизација ми се окрећемо ка сигналистичком апејрону.

*

Песник истраживач нагнут над колевком језика трагајући за исконским, првородним значењима речи.

*

Сигналистичко дело (у процесу) отворено ка даљем уобличавању.

*

Како побећи од „разложности и смислености“ текућег говора.

*

Различити начини преноса значења речи обликују његову сликовитост и фигуративност.

*

Истраживати више начина како да се поремети поредак који затичемо у стандардном језику.

*

Сигнализам је открио да вербални језик није „једини завичај поезије“.

*

Да ли визуелна поезија заиста редукује сопствено биће само на његов „непосредни чулни темељ“.

*

Смисаона просторност језика и знака у сигналистичком тексту.

*

Сигналистичка поезија преко онтичности знака и језика суделује у онтичности света.

*

Поема *Пушовање у звездалију* као органска творевина.

*

Волшебна моћ песничке речи да ствара нове непојамне и магичне светове.

*

Иза индивидуалног, посебног језика једног песника стоји заједнички језик читавог његовог народа.

*

Како истражити унутрашње облике језика и знака?

*

Песнишӣво је у најсӣрожем смислу речи језик који је обликован као за̄онеӣни ӣредмеӣ.

Гонгора

*

Један од задатака сигналистичке поетике: прецизно дефинисање сигналистичког креативног говора у односу на друге облике говора.

*

Можемо ли одредити значењско средиште песме?

*

Симбол не можемо изједначавати са песничком сликом јер начин на који симбол указује на неку ствар разликује се од начина на који то чини слика.

*

Мада се метафора и песничка слика у појединим случајевима могу подударати ми их генерално, ипак, не можемо изједначавати.

*

Речи као носиоци песничке слике истовремено наглашавају чулни квалитет представе и у свести је дословно творе.

*

Од схватања песничке слике као „чисте интуиције“ или „чисте чулности“ до њеног тумачења као „оруђа за сазнавања света“.

*

Расипање апејронистичке песме у више асоцијативних праваца из којих извиру нове слике.

*

Како настаје нова знаковна функција, нови језички знак?

*

Игра фантазмагорије и стварности у алеаторној, стохастичкој и апејронистичкој поезији.

*

Форма: у њој је даљина, у њој је ѿрајање.

Готфрид Бен

*

Конотативном језику је денотативни израз а метајезику садржај.

*

Које би биле изворне одредбе сигнализма?

*

Ка апејронистичкој онтологији о бићу, језику и њиховом искону.

*

Специфична обликовност језика у поетском говору.

*

За Гародија уметност је „израз форме човековог присуства у свету“.

*

У конкретној поезији можемо се суочити и са интерпункцијским знаком подигнутим на ниво лексема.

*

Апејронистичко песништво и језичка самосвест.

*

Разлике у језичкој организацији некњижевних и књижевних текстова.

*

Метафоричка заснованост песничког говора.

*

Елементи разграничења песничке слике од менталне слике. Песничка слика не може се свести на знак, ни на симбол, ни на метафору.

*

Да ли заиста поезија „не може а да не ствара смицао“?

*

Непоновљиви начин језичког обликовања апејронистичке песме.

*

Песников циљ онострано поклопио се са његовом жудњом.

*

Иронијско-парадоксна игра алеаторне и шатровачке песме.

*

У кинетичкој поезији покушај динамичког споја: покрета, боје, облика и светлости.

*

Да ли је песма само снимак песниковог унутрашњег и спољашњег света?

*

Сигналистичка поетика у намери да сагледа и осветли темељне интенције нове текстуалне праксе.

*

Престанком стваралачког у језику настаје његова конвенционализација и комуникациони аутоматизам.

*

Говор традиционалистичке поезије не показује ништа друго до сопствену неспособност да нешто створи.

*

Језички и садржајни иновацијски потенцијал и редукција традиционалистичког и неосимболистичког писма у сцијентистичкој поезији.

*

Авангардни песник разара текући језик стварајући га.

*

Сложени однос између речи и ствари у феноменолошкој песми.

*

Са апејронистичком поезијом остварен је прави начин и пронађено дубоко интимно осећање, (схваћање и поимање), језика, космоса и света.

*

Вредности поезије не одређује смисао (јер би у њом случају она била мудрости, учености) већ форма...

Штефан Георге

*

У шатровачкој песми слика стварности непосредна и изворна.

*

Експресивни доживљај језика.

*

Песма и одједи ритмичких склопова које песник открива у стварима и свету.

*

Сигналистичка поетика и негирање неких вредносних система који остају затворени за нове креативне могућности.

*

Када се то у песми ништа не догађа међу речима?

*

Мерло-Понти разликује реч као инструмент акције и као средство дезинтересованог именованја.

*

Да ли постоји истинско стварање без тајне?

*

Језичка објава чисте трансценденције.

*

Шта се крије иза „непроводности“ текста?

*

Свет као извор и оквир где се одвија феномено-
лошка конституција предмета.

*

Док трагаш за извориштем поезије.

*

Дозивајући речи.

*

*Човек се иџра само џада када је човек у џуном сми-
слу џе речи, а он је џоџџуно човек само када се иџра.*

Шилер

*

*Уисџину, џесник доисџа џоседује неку врсџу ду-
ховне енерџије особене џприроде: она се исџољава у џе-
му и оџкрива џа џему самом у извесним џренуцима
од нейроцењиве вредносџи.*

Валери

*

Необухватно пространство субјекта.

*

Између онога што јеси и онога што ћеш бити.

*

Језичка стварност и идентитет предмета.

*

Песма која суштаствено почиње тек након свога
завршетка.

*

Брисање традиционалног подвајања између пи-
сма и читања.

*

Када то говор ћути а ћутња говори?

*

Према Платону писмо је у односу на сам знак не-
што спољашње јер је оно означитељ, знак знака.

*

Како доспети до обриса ствари?

*

Јакобсон упозорава да се читалац у књижевном
делу не суочава са мислима већ са језичким чиње-
ницама.

*

Језик појмљен (схваћен) у укупности својих
функција.

*

Скривени Логос као принцип јединства и целис-
ходности ствари.

ОСЛОБОЂЕНИ ЈЕЗИК

Неухватљиво биће песме.

*

Снага асоцијативне грађе – тамни сјај имагинације.

*

Шта је све проистекло из процеса цепања говора?

*

Свет, слика света као неразмрсиви хаос.

*

Према Бодлеру из поезије треба одстранити сваки облик прозодијске слободе, слика мора да буде тачна а песникова машта прецизна. Пошто луцидности очито даје предност над инстинктом код овог песника интелигенција добија превасходну стваралачку улогу.

*

Преиспитати и допунити глобалне поетичке одреднице апејронизма.

*

Из двојачке суштине језичког знака.

*

Иако се феноменолошка песма углавном ослања на једну врсту дескрипције, њена значењска структура није потпуно затворена и једнозначна.

*

Радикална транс-миметичка фаза уметности и литературе у авангардним кретањима шездесетих и седамдесетих година.

*

За Новалиса све међе постоје само да би се прекорачивале.

*

Основна интенција сигналистичког песништва, бар онако како га ја видим, била би истраживање суштине поезије и песничке уметности.

*

Изазови космичког (и језичког) Ништавила.

*

Планетарна жудња за свејединством света.

*

Стратегија асоцијативне иконичности сигналистичког поетског текста.

*

Где су извори, а где ушћа ослобођеног језика?

*

Сазнање као ирационалан чин након чега следи рационална акција.

*

Сигналистички сан о апсолутној креативној слободи.

*

Граница времена је иако ништавна да се не осећа као граница.

Винавер

*

Моћ језичке катарзе.

*

Бекство од спокојства, слеђености духа и сабраног тела.

*

Испитивање песничких могућности нејезика.

*

Дубоки отпори према тврдњи да је човек „пре свега и изнад свега политичко и социјално биће“.

*

Тешко размрсиве паукове мреже невероватних језичких спојева и слободних, имагинативних асоцијација у алеаторној, стохастичкој и апејронистичкој песми.

*

Релативизација основних вредности у једном демистификованом свету.

*

Отварајући делимично врата књижевне лабораторије иманентна поетика извире непосредно из самог дела аутора.

*

Песништво – производња језика у језику.

*

За Солерса писање није инструмент говора већ делатност старија и разумејенија од њега.

*

Дубинска партиципација.

*

Оплођујућа преплитања различитих језика у сигналистичком тексту.

*

Дело концептуалној уметника као процес „на граници материјалне реалности и језика“.

Б. Нојман

*

Сигналистичка поезија и поетика у перманентном напору да изразе тоталитет људског бића.

*

Феномени: рефлекси који најављују да се у нашој свести рађа естетски или поетски предмет.

*

Песништво које више није осуђено само на речи.

*

Свака мисао која одбацује јединство велича разноврсности. А разноврсности је мисао уметности.

Ками

*

Да ли је суштина уметничког дела уопште превода на језик логичких појмова?

*

Игра је буђење језика и знака – његово уочише у песни.

*

Пробијање затворених, „вечних“ структура традиционалне поезије.

*

Пут на коме би литература пронашла саму себе.

*

Промена онтолошког статуса поезије.

*

Нове димензије песничког текста у сигнализму.

*

Да ли трајање или сагоревање бића?

*

Простор неомеђене речи: апејронистичка песма.

*

Феноменолошка, стохастичка, алеаторна и компјутерска поезија и њихова улога у ослобађању од „метафорске лепљивости“ којој је, иначе, по неким теоретичарима, склон српски језик.

*

Песничка слобода проистекла из принципа апсолутног (неспутаног) индивидуализма.

*

За Витгенштајна језик није само инструмент људске комуникације већ пре и изнад свега „животна форма“.

*

Постанархистички ставови у делима и акцијама бројних уметника, судеоника авангардних кретања шездесетих и седамдесетих година.

*

Границе и ограничења језика које сигналистички песник осећа као терет што га онемогућава у његовом самоостварењу.

*

Да ли је могуће једну одређену критичку методу откривања поетских вредности применити (примењивати) на разноврсну лепезу песничких текстова од традиционалних до авангардних (експерименталних)?

*

Из дубинских метаморфоза песничког бића.

*

Покушај критичког одређења динамичке поетске имагинације.

*

Тежња сигналистичког дела ка сопственој независности.

*

У немогућности да измени стварност песник је често претвара у неку врсту делиричног сна.

*

Уметност – дешифровање значења језика космоса и света.

*

Истинска и дубока поезија могућа је тек када се песник ослободи спољних и унутарњих репресија.

*

Људско је у суштини језичко.

Хајдегер

*

Песнички језик и слике обликоване као превазилажење субјективног искуства.

*

Стваралачки метод је откривање света, начин испољавања суштинских својстава бића уметности.

*

Пажљиво испитивање и мерење речи и синтагматских целина у апејронистичкој песми.

*

Рађање, развијање и одумирање једног песничког облика.

*

Речи које нас упућују другим речима.

*

Асоцијативне зоне песме.

*

Хајдегерово ослобађање хоризонта за ново питање о битку. За њега битак више није вечан, већ начан и историјски.

*

Човеку недоступан смисао постојања.

*

Апејронистички песник, путем језика, у лову на самог себе, на фрагменте космоса и света као крхотине свог унутрашњег бића.

*

Разлика између чињеничног и поетског у језику.

*

Сакрализација егзистенције.

*

За Мориса Бланшоа суштина књижевности је у процесу саморазарања.

*

Зрачење песме у једном дестабилизованом језичком систему.

*

Текст раздробљен до синтагми, до осамљених речи. Испод грч унезвереног језика.

*

Установити основне критеријуме за разликовање авангарде од модернизма.

*

Реч било ког песника упућена било ком човеку на овој планети.

*

Уроборос, змија која гута свој сопствени реп, код Шелија означена као симбол вечности.

*

Песма – чин самопревазилажења језика и света.

*

Испод егзактног омота сцијентистичке песме
ирационално језгро.

*

Језик који се опире безличном безмерју: песма
што призива саму себе.

*

За Гетеа и Шилера уметничка представа природе
и стварности најнижи је степен уметности.

*

Повремено ка извориштима поезије из непо-
средне сензације.

*

Спаљујући видљиви свет, претварајући свест у
песму.

*

Истражити темељ, указати на хоризонте сигна-
листичке поетичке праксе.

*

Од космичког Хаоса ка песничком Апејрону.

*

У концептуалној уметности идеја постаје основ-
на покретачка мотивација деловања уметника.

*

Феноменолошка поезија и поетика подразумева-
ју непосредно, објективно и неметафоричко посма-
трање, доживљавање и описивање бића и ствари.

*

Психички и психолошки извори песничке упо-
требе језика.

*

Право на речи и игру са њима, право на ничим
угрожену стваралачку сабраност и усамљеност.

*

Нова имагинативна свежина и снажни спектри
језичког зрачења у апејронистичкој песни.

*

Дело као сложена целина сагледано просторно у
једном временском тренутку.

*

Гласовно обиље садржано у вокалним органима
човека извор фоничке поезије.

*

Ослобађати језик отуђених комуникационих
форми.

*

Жестокe слике апејронистичке поезије сличне
оним што потичу из рембоовског „растројства свих
чула“.

*

Путем сигналистичке уметности тражити и про-
налазити суштинске облике испољавања свог креа-
тивног бића.

*

Из разуђене и инспиративне дисхармоније света.

*

Новим креативним поступцима у сигналистич-
кој вербалној поезији омогућено је стварање дру-

гачијих односа између језичких чињеница, заправо другачије функционисање језика у песни.

*

Да ли постоје објективни критеријуми разликовања поетског од непоетског?

*

Изоштрити слух за кретања по рубовима језика.

*

Сигналистичка поезија као перманентно истраживање, стални изазов поетским законима и законима света, лудичка иновација, загонетна и непредвидљива у планетарној игри бића, језика и знака.

*

Чак и за Валерија „неред представља суштину стварања“.

*

Експресивна страна текста.

*

Алеаторна и шатровачка поезија у свом напору за обесвећивањем сакралних простора света.

*

Осетити нереалност једне уметничке форме.

*

Од језика као материјалне чињенице, до језика као креативног чина чији је исход дело.

*

Да ли је у кризи уметност или начин комуникације?

*

Хелдерлиновски осећај антагонизма између све-сти и стварности.

*

Прве грознице у тражењу речи, у искушавању песме.

*

Жудња сигналистичког песника да допре до суштина Космоса и Света, освоји их и претвори у део сопственог бића.

*

Концепција уметничког дела као живог организма.

*

Опозиције супротних појмова и значења у апејронистичкој поезији.

*

Речи у борби за своје вилинско краљевство: ничим ограничени простор песме.

*

Успон и замирање уметничких авангарди.

*

Нова, ненормативна значења и зрачења речи у сигналистичкој песни.

*

Језик који се не „постварује“.

*

Апејронистички песник: плодан произвођач речи.

*

До јединства бића кроз синтезу расцепљеног Универзума.

*

Доводити у питање опште прихваћене уметничке (песничке) критеријуме указивањем на њихову нужну релативност.

*

Логос сигналистичке уметности.

*

Креирати такве стваралачке методе којима ће се непрестано преображавати и обнављати језик поезије.

*

Затвореност и замагљени говор чињеница и ствари.

*

За Гадамера сама игра је субјект.

*

Сигналистички песник нађе се понекад у ситуацији да му недостају језик, метафоре и појмови како би исказао све оне ломове и слике настале у тамним дубинама узнемиреног бића.

*

Визуелна форма језика.

*

Питање односа између свести и света.

*

Динамизација песничких средстава у сигнализму.

*

Трострука функција речи.

*

Пећинске слике и цртежи преисторијског човека као темељни део његовог магијског и анимистичког начина мишљења.

*

Ка живом звуку језика и поезије.

*

Поетско тематизовање сопствене али и планетарне егзистенције.

*

Будући свети је разумни хаос; хаос који је сам себе ипрожео, који је у себи и ван себе.

Новалис

*

Временска дистанца као мерило вредности уметничког дела.

*

Кореспонденција визуелне форме и значења.

*

Апејронистички песник новим стварима и новим речима поново обликује и насељава свет.

*

Показати тескобу сопственог језика.

*

Природна полифункционалност књижевног дела.

*

Разјашњени свет губи чар тајанства.

*

Сигналистичке поруке нису некомуникативне већ се саопштавају на један другачији начин.

*

Од коришћења речи ка стварању језика.

*

Нови читачки поступци у рецепцији визуелне поезије.

*

Дефинисати елементе који сачињавају поетски предмет у нашој свести.

*

Писање као „био-графија“.

*

Однос метафизике, ироније и игре у сигналистичкој поетици.

*

У једном тренутку Крлежа се патетично пита: „Пјесници будућности човјечанства гдје сте“?

*

Поједини од нових теоретичара уметности посматрају модерну уметност као „хомогену идеолошку чињеницу“ тумачећи је најчешће социолошким и психолошким методама.

*

Снага апејронистичке поезије – изван тоталитета рационално уређеног света.

*

Речи – кресови између речи, синтагми, делова реченица – шире од наше уобразиље.

*

Може ли се певати само оно што је могуће имажинирати?

*

Из лавине језика у експлозију песме.

*

Реч и знак у простору без граница.

*

Ритам – унутрашњи облик упесмљеног језика.

*

Узајамно деловање и преплитање вербалних и визуелних знакова у сигналистичкој поезији.

*

Не-рационални (песнички) универзум чије је тајанство доступно једино ослобођеним енергијама креативне имагинације.

*

У срцу кибернетски организованог света сев игре, сев свемира.

*

Поезија са магичним планетарним ореолом.

*

О феномену падања у заборав песничког дела и његовог поновног васкрсавања и враћања у жижу књижевног интересовања.

*

За Андреја Белог форма је „само месо исказивања мисли, речи, повезивања речи“.

*

Из сложених преплета вербално-знаковне структуре сигналистичког поетског космоса.

*

Циљ лингвостилистике: протумачити улогу језика у стварању књижевног дела.

*

Песма као израз, семантичка кристализација одређене поетике.

*

Песник: сведок пред стварним лицем времена.

*

Из надражене роднице језика.

*

Чин сигналистичког певања је догађај који не заборавља игру.

*

Дијалог песме са другим песмама и читање песме кроз тај њен дијалог са другим песничким текстовима.

*

Ново схватање и предочавање знакова.

*

Проблем начелне могућности егзистенције визуелног песништва у српској поезији.

*

Креативном синтезом укидати границе између духа и света, чињеница и ствари.

*

Светлосни мистицизам језика.

*

Жудња за пра-извором, првобитним јединством човека и света.

*

Окретање ка супстанцијалности у феноменолошкој песми.

*

Изворни неред као изворна игра.

*

Да ли је за сигнализам довољно рећи да је израстао из савременог реалитета, односно животног и духовног простора наше цивилизације?

*

„Граница речи“ и њена улога у конструкцији поетског дела.

*

Како остварити хармонију између бића и ствари, универзума и човека?

*

Визуелно мишљење.

*

Према Башлару постоји поетски дијаграм који код сваког песника показује „осећање и симетрију његових метафоричких координата“.

*

Одгонетање интенционалне структуре песничког дела.

*

Нови имагинативни и онирички простори сигналистичке песме.

*

Несавладива (и неухватљива) потреба за променом, за другачијим говором.

*

Егзистенцијални облици наше реалности у алеаторној и шатровачкој поезији.

*

Човек је у ирањању за новим језиком.

Аполинер

*

Поезија осамдесетих година као одјек песничких токова и креативно-истраживачких продора у десетлећима која су јој непосредно претходила.

*

Улога и смисао структуралне метафоре.

*

Писање које у први план ставља начин производње текста.

*

Стварност је увек будућност.

*

Откривање архетипских образаца човекових духовних творевина.

*

Вербална магма из стваралачки продуктивне, свих стега ослобођене свести.

*

Да ли само песништво упитаности и интелектуалне драматичности?

*

Критичко мишљење разликује званични футуризам, који се одмах по прихватању догматизовао, и „окултни“ футуризам који је наставио са експерименталном и истраживачком праксом.

*

Преиспитивање структуре и статуса уметничког језика у концептуалној уметности.

*

Свет речи пред непрозирним светом ствари.

*

Оно што је случај, чињеница, јесте постојање ствари.

Витгенштајн

*

У сигналистичкој поезији раствара се биће песме, расточава устаљена слика света.

*

Метафизички немир савременог уметника манифестован кроз стално трагање за новим уметничким облицима, а потом и кроз њихову беспоштедну деструкцију.

*

Поетско преобликовање субјективне и објективне стварности.

*

О песми и неухватљивим флуидима њене значењске енергије.

*

Спиритуализовани дијалог са стварима и светом.

*

Поновно успостављање изгубљене аутономности поезије.

*

Рекомбинација, али и надградња и радикаловање појединих стваралачких импулса и поступака историјске авангарде.

*

Онтологија и феноменологија апејронистичке песничке слике.

*

Закони што владају идеолошким системима никако нису примерени законима уметности.

*

Метафизичка анализа претходница естетичком тумачењу.

*

Фрагмент – еквивалент песничке форме.

*

Историја поезије као историја поетског.

*

Интеракција између речи и ликовних облика у јединственом простору визуелне песме.

*

Када се нађеш у новом свемиру мораш поново да именујеш свет.

*

Једна реч као потицај, као извор – могућност песме.

*

Са шатровачком поезијом превазилажење граница литерарности.

*

Све оно што извире из Хаоса и утапа се у Хаос.

*

Из темеља промењени облици поезије у сигнализму.

*

Уочавати битне разлике између ствари, оруђа и уметничког дела.

*

Разградња језика – разградња историје.

*

Ка спознаји аутономије и неуништивости песничког говора.

*

Шта издвојити као посебно и изузетно из спектра сигналистичких стваралачких поступака?

*

Песнички монолози замењени песничким дијалозима.

*

Телесност језика – грч узнемиреног знака.

*

Раздвајање говорне грађе од нејезичког материјала (елемената).

*

Спој стваралачког надахнућа, имагинације са инвентивношћу егзактног лудизма (квантификација, алеаторика, пермутација).

*

Идеал слободног лебдења над стварима и њиховим значењима.

*

Ка планетарној формули духа, језика и света.

*

Шта се крије иза жудње за нечитљивошћу?

*

Апејронистичка поетика чудесног.

ЈЕЗИК И НЕИЗРЕЦИВО

Сегментовање (резање) стиховног ланца у сигнализму (алеаторна, стохастичка, компјутерска, апејронистичка поезија), на језичке молекуле речи, синтагме и друге релативно самосталне реченичне целине.

*

Манифестовање космичке енергије у стварима, бићима и посебно у уметнику (ствараоцу) који их додирује и открива.

*

*Ово је доба да свако оствори своју алтернативу
према Незамисливом.*

Ихаб Хасан

*

Способност да се све апсорбује и претвори у песму.

*

Притајеност праве природе језика.

*

Певати извор (бит) и облике у којима се он објављује.

*

Истинска конкретизација језичког чина.

*

Екстатично стање језика у стохастичкој песми.

*

Неисцрпна су обележја ствари.

*

Стваралачка свест схваћена као скуп непрекидних, паралелних али и испреплетаних имагинативних токова и процеса у којима се оцртава магматична слика Космоса и Света.

*

Нисмо још сиремни да се оћворимо йрема времену које нас мрви.

Акселос

*

На који начин, у окружју и под пресијом *друіоі* и других, остварити своје право биће?

*

Хаотичност речи и слика: ирационално општење са стварношћу.

*

Ка онтолошким темељима сигналистичке песме.

*

Да ли је лепо изгубило свој некадашњи метафизички сјај?

*

Истраживање феноменологије песничких форми.

*

Реч и слика ухваћени у мрежу игре значења.

*

Пренапрегнута симболичност и метафоричка презасићеност вербалних синтагми и реченичних солилоквија у надреалистичком аутоматском тексту.

*

О говору као индивидуалној (психичкој) а језику као општој (друштвеној) појави.

*

Кинезика: семиологија геста (акције).

*

Речи алеаторне песме из свакодневне, узбуркане, егзистенцијалне космогоније.

*

Од семиотичког поново ка симболичком.

*

Комбиновани и комбинаторички модели перцепције.

*

Текст као инструмент за трансценденцију језика.

*

Моћ фрагментизовања - моћ исклизнућа.

*

Узалудни покушаји критичке реконструкције текста и путева стваралачке имагинације.

*

Феноменолошка метода као метода проучавања битности.

*

Да ли је „језик само спољна кристализација унутрашње форме“?

*

Нечитљивост не као израз вољног већ спонтаног, експресивног чина.

*

Како неизрециво додирнути језиком?

*

Песме о космичкој и људској пометености.

*

Писање као самоанализа.

*

Успоставити креативан однос између унутрашњих напона и спољашњих ограничења.

*

Сигналистички текст не само као знак већ и упутство за састављање и истраживање знакова.

*

Све је број. Број је у свему. Број је у јединки. Пијанство је број.

Бодлер

*

Може ли поезија разрешити сукоб између вечности и ефемерности?

*

Како се враћати стварима?

*

Из лавине речи свакодневља на путу ка именовану бића: песма.

*

Над метафизичким изворима поезије.

*

Елементи заједнички певању и мишљењу. Приближити се суштини певања.

*

Свеукупност сигналистичког стваралачког искуства.

*

Сан о планетарном и планетаризованом бићу.

*

Песништво као чин супростављања хегелијанском рационализму.

*

Поетика која саму себе проверава, сопствене поноре и просторе.

*

Према Лиотару „све се може читати“ и то „на било који начин“.

*

Сигналистичка поетичка пракса као узрочник тектонских поремећаја у српској поезији крајем шездесетих и почетком седамдесетих година.

*

Од знака ка мишљењу.

*

Затворени светови феноменолошке песме.

*

Нови поступци језичког освајања стварности.

*

Уклонити све из стваралачких поступака што спутава креативну слободу и имагинацију.

*

*Мојао бих дефинисајти своје дело ујраво као кон-
традицију између бића и постојања.*

Чеслав Милош

*

Песма као стваралачка резултанта врхунског на-
пона (рада) језика.

*

Потирући логос, показујући елементе једног
фрагментизованог и распадајућег света.

*

Сигналистичко дело од изразите информатив-
ности до непрозирне херметичности.

*

Потрошљивост поетика.

*

Агонизам и антагонизам, важни моменти за де-
финисање авангардног уметника и његовог дела.

*

*Кад мисао размишља о самој себи, оно што нај-
пре открива – то је противуречност.*

Ками

*

Са егзистенцијалне неприлагодљивости прела-
зак на космичку динамичност.

*

Елиминација уметничког објекта и покушај „ви-
зуелизовања мисаоних настојања“ у различитим ви-
довима концептуалне уметности.

*

Моћ перманентног имагинирања као посебан
облик стваралачке катарзе.

*

Нови простори освојених песничких слобода у
сигнализму.

*

Песме које ме исписују.

*

Белина папира, бела песма, песма ни о чему, основ-
ни знак, могућност из које проистиче све остало.

*

Сигналистичка поезија као шифра и кључ за
разумевање фрагментизоване (дисконтинуиране)
свести савременог човека.

*

На граници јаве и привиђења: Реч и Знак.

*

Говор (језик) један је од основних елемената чо-
векове изузетне позиције у планетарном (космич-
ком) плетиву (ткању, textum).

*

Хегелова идентификација субјекта и супстанце.

*

Свест о песми: непосредна и континуирана саморефлексија.

*

Тамо где говор истиче из себе самог.

*

Активна улога посматрача у процесу обликовања уметничког дела.

*

Сигналистичка свест о перманентном повезивању себе (свог бића) и света (космоса), садашњег са будућим.

*

Реч ослобођена магије привидности.

*

Ка изворишту (почелу) језика у коме се догађа биће.

*

Појмовни судари и метафоричка преливања у апејронистичкој поезији.

*

Песма као обрачун са свешћу и јединство свести.

*

Дадаистичко начело симултаности искуства.

*

Сукоб између ствараоца и света претворен у унутарњи сукоб.

*

Постјанак ствари обично остјаје скривен.

Хераклит

*

Прекодификовање комуникације путем слике и писма.

*

Сигналистичка плакат-песма један је од првих облика превладавања књиге као комуникативног медија у литератури.

*

Усмерење концептуализма ка лингвистичкој супстанци уметности.

*

Нова свест о миту у апејронистичкој песми.

*

Уметност писања: откривати себе као неког другог.

*

Естетичке премисе сигнализма испреплетане и неодвојиве од сигналистичке песничке праксе.

*

Манифестација поетске моћи ослобођеног знака и речи.

*

Чин писања и чин рецепције текста као истородни процес.

*

Путем апејронистичке песме трагати за изгубљеном тајанственошћу света.

*

Одређење авангардности, по неким критичарима и теоретичарима, вршило би се, углавном, на основу негативних естетичких категорија као што су: дисонантност, гротескно, ружно, хаотичност, итд.

*

Кушање значењске енергије и дејства речи усамљених у простору. Онда упоређивање зрачења и асоцијативних преплета оних речи окружених речима и другим језичким јединицама (елементима).

*

Изван митског јединства феномена и збиље.

*

Певати тако као да нико пре тебе није певао.

*

Да ли само стварност може бити „најдубљи извор инспирације“?

*

Суштина личности уметника изражена кроз препознатљиви стваралачки поступак.

*

Свест о лудичком али и производном карактеру писања у сигнализму.

*

Дејство белих и црних површина и интезитет зрачења слова у визуелној песми.

*

Немогућност одређивања чврстих граница између чињеница и фикције.

*

Фигуративност језика.

*

Феноменолошке песме као продукти „саме природе ствари“.

*

Садејство поетолошких одредница и песничке праксе.

*

Око којим ја њледам Боја јесје око којим Бој њледа мене.

Мајстор Екхарт

*

Демијуршки песнички плес потакнут асоцијативношћу метафора и јарких алогичних слика.

*

Колико књижевник заиста може да изражава свест једне епохе и да представља њену савест?

*

Још у *Планети* љубав као космичка енергија.

*

У самим изворима песме питања о смислу песничества и песничковања.

*

Како покренути речи, како им дати потребно убрзање и ритам?

*

Апејронистички креативни поступак као лудичко-имагинативни процес.

*

Песник антилогоцентристичких визија и праксе.

*

Растакање реалности и ониричка димензија апејронистичке песме.

*

Симбол неке ствари значењски је богатији од саме те ствари у њеном одређеном просторно-временском испољавању.

*

Анархична и деконструкцијска песничка пракса сигнализма.

*

Силазак у дубину, у отворени понор језика.

*

Да ли би песма могла постати једно од могућих средишта нашег света?

*

Писање као процес комбиновања датих елемената.

*

Мистика материје.

*

Посао критичара није да реконструише поручу већ систем дела, као што посао лингвисте није да дешифрује смисао једне реченице, већ да утврди формалну структуру која омогућује преношење тог смисла.

Ролан Барт

*

Вербални и ликовни елементи визуелне песме као интегрални делови њене јединствене структуре.

*

Омађијан говорљивом ћутњом беле песме.

*

За Мајаковског „нема револуционарне уметности без револуционарне форме“.

*

Сигналистичка свест о новим, још неоткривеним могућностима језика.

*

Сједињавање разноврсних уметничких облика и дисциплина у конкретној и визуелној поезији.

*

Једна од особина дела авангардне уметности огледа се у изграђивању појединачног (специфичног) кода дела.

*

Деструирати. Градити. Говорити.

*

Тешко ухватљива разлика између језика и крика.

*

У извесном смислу може се рећи да унутрашњи говор не само што није оно што претходи спољашњем говору или га репродукује у сећању, него нешто сувише спољашњем. Спољашњи говор је процес претварања мисли у речи, њена материјализација и објективација.

Лав Виготски

*

Знак који прераста у језик.

*

Односи међу посвађаним речима – асоцијативни извори.

*

Песма што се тек наслућује иза граница говора.

*

Начело релативности у тумачењу језичког знака проистекло из модерне физике.

*

Чистота и невиност песничког сазнања.

*

Ка деисторизацији појма авангарде.

*

Конкретна поезија – негација метафоричког говора.

*

Производност један од елемената одређења стваралачког процеса.

*

Повратак контексту, повратак изворима.

*

Језик као полазна тачка истраживања у сигнализму.

*

Песнички облици утемељења сопственог постојања.

*

Реч као почело. Свет преточен у речи.

*

Из спреге вербалног и иконичког.

*

С друге стране језика.

*

Сигналистичко дело у настојању да оформи свој сопствени систем комуникације.

*

Време целине и време трена.

*

Динамичка и флексибилна моћ речи у алејронистичкој песни.

*

Нова уметност и простори утемељења другачијег етоса.

*

Основни механизми језичке производње у сигнализму.

*

Обједињавање речи и тишине.

*

Песма што покушава да разјасни бит сопственог бића.

*

Ка једној имагинарној садашњости.

*

Вештина преплитања, апејронистичког умрежавања текста.

*

Простор визуелне поезије и констелације енергије лингвистичких скупова.

*

Да ли, како то тврде летристи, семантичко значење речи, заиста, „ограничава отвор у дубину“?

*

Размишљајући о неким битним принципима уметности, о мисији уметника и стваралачком поступку, Пруст закључује да се он састоји, пре свега, у откривању и испитивању сопственог *ја*.

*

Поезија која тражи и поседује један нов и другачији перцептивни дух.

*

Како на најефектнији начин ослобађати креативне могућности језика?

*

Имагинарно - тајна реалног света.

*

Светлости и сенке једне тек освојене поетске реалности.

*

Нужност просторног приближавања речи у сигналистичкој песми.

*

О функцијама књижевног текста.

*

Опседнут бесконачношћу.

*

Песнички извор и песнички траг.

*

Отвореност ка оним структурама што „Лојос враћају у његове иранице“.

Дерида

*

У једној јединој речи ослушкивати хаотично и магично пулсирање била свемира и света.

*

Стваралачки поступак као посебна вредност и уметничко откриће.

*

Бодлерова „метафизика греха“ .

*

Сев језика – минимална дистанца између две супротстављене реалности.

*

Отворена и континуирана серијалност слика у алеаторној и стохастичкој песми.

*

Лудило Насџајања.

Маринети

*

Поетска вишесмисленост разбијач и уништитељ „тоталне структуре“.

*

Раслојени свет, свет демијуршке експресије.

*

О песништву као могућем прајезику људског рода.

*

Песма која је тек кренула у сусрет своме *бићу* (лику).

*

Језик ме ѿрѣи и чини да ја ѿрѣим.

Валери

*

У шатровачкој поезији жеља за апсолутном непосредношћу.

*

Стваралачка слобода, или илузија слободе?

*

Експресивност језичког и лудичког отварања света у апејронистичкој песми.

*

Изван поетичких законитости.

*

Креативна изворност и неомеђеност сигнализма.

*

Без апсолутног упоришта.

*

Одбојност према нормативности, систематици и моделовању само потврђује мишљења да се у основама авангарде (и оне историјске и ове послератне) осећају утицаји анархистичких и постанархистичких идеја.

*

Структура као затворена, аутономна и статична схема.

*

Могућности и границе сигналистичког полимедиалног стварања.

*

По Мишелу Фукоу потребно је трагати за логиком која ће бити независна од граматика, речника и речи, и истовремено способна да изрази универзалну садржину мисли ван постојећих језика.

*

Код савременог ликовног уметничког дела пре-
познаћемо тек уколико је успео да изрази поетско.

*

Апејронистичка пројекција света.

*

Дело којим се жуди за тотализацијом живота
(егзистенције).

*

„Естетска информација“ у конкретној поезији,
уверава нас Бензе, „не преноси значење већ своју
сопствену реализацију“.

*

Преливање једне речи у другу.

*

Обновити дијалог са светом чињеница и ствари
значи обновити језик као изражајно средство.

*

Сигнализам као метаструктура - апејронизам
као аутономни али и зависни део те метаструктуре.

*

Мит који временом постаје реалнији од стварно-
сти из које је поникао.

*

Хеуристичко постулирање структуре као онтич-
ке реалности.

*

Кружни токови језичких сигнала у простору ви-
зуелне песме.

*

Класична функција катарзе: свођење емоција на
„праву меру“.

*

Ка још израженијој аутономији књижевног ства-
ралаштва.

*

Према Ноаму Чомском језик је огледало нашег
духа (ума).

*

Понекад суочен са суштинском празнином света.

*

Непредвидљивост развојних токова поезије.

*

Значењски слојеви и значењска кретања у стоха-
стичкој песми.

*

Где су границе језичке смрти?

*

Развијање критичке свести и активне стваралач-
ке партиципације.

*

Изворни мириси, звукови и слике бића.

*

Песничка истина као истина фрагментизованог
и хаотичног света.

*

Сигналистичка поезија отворена према новим и другачијим могућностима преструктурирања својих елемената (реч, знак, гест, звук), дакле у сталној трансформацији.

*

Поетска иновација Космоса и Света.

*

Димензије свакодневља у алеаторној и шатровачкој поезији.

*

Реч и знак с оне стране егзистенцијалне стрепње.

*

У сигналистичком царству креативне слободе.

*

Напета речитост ствари довољна да покрене песничкову имагинацију.

*

У којој је мери оправдана тврдња да се брзо исцрпљују и троше, односно умиру, они текстови који се одвећ држе неке стилске доктрине“?

*

Жеља за тоталном (неограниченом) комуникацијом.

*

Динамичност и покретљивост говора насупрот језику који тежи стабилности и статичности.

*

Сама природа сигналистичког писма противна је принципу линеарне темпоралности.

*

Сваког тренутка језик се, у разноврсним комуникативним облицима, иновира и ствара.

*

Логика имагинарног у искиданом (фрагментарном) следу песме и света.

*

Можемо ли, и смемо ли, замислити свет без поезије?

*

Ритам форме везивно ткиво песме.

*

Ка новим поетским просторима уз помоћ магичних језичких формула и нових значењских слојева апејронистичке песме.

*

Раз-двојеност песничковог унутарњег бића и његово неуротично битисање у свету.

*

Планетиа и Пушовање у Звездалију : призивање и именовање Универзума песмом.

*

Без стрепње од неограничене слободе.

*

Сви ти шумови које помно ослушкујем у језику.

*

Према Пастернаку мисаони и друштвени системи засновани на утопијском прометејском миту воде ка дезинтеграцији људских вредности.

*

Песнички говор као „питијски“ и за ствараоца и за примаоца.

*

Одрицање од свега осим своје уметности.

*

Синтаксичка функција простора, белина и графемских блокова у визуелној поезији.

*

Набујалост језичких понорница апејронистичке песме.

*

Песничке могућности радикалне промене менталног реда ствари.

*

Почетак је у анализи и тумачењу материјалне структуре дела да би се потом ушло у његову форму.

*

Семантички контекст визуелне песме.

*

Укрштање више просторно-временских искустава језика и света.

*

Како у себи укинути идеолога?

*

Симултаност сигналистичке поезије.

*

Облик и смисао су начин путем кога се оно што опажамо чулима појављује у свести.

*

По Херберту Риду : уметност као „креативна терапија“.

*

Жудња за чврстом (савршеном) формом која би на крају била уништена.

*

У апејронизму враћање на метафизичке вредности, на тајанствено и ирационално.

*

Где су границе субјективних моћи?

*

Откривање и аналитичко промишљање сопствених стваралачких поступака.

*

Хибридна и асимилативна способност сигналистичког текста.

*

У конкретној поезији: језик, не само средство комуникације већ и материја коју је могуће естетски обликовати.

*

Елементи ониричког, историјског и лудичког искуства претворени у асоцијативно ткиво апејронистичке песме.

*

Поезија схваћена као једна од „спознајних дисциплина духа“.

*

Бит језичког феномена у поетској функцији.

*

Рушење природних токова преноса и дејства естетске информације.

*

Ка првобитном говору и суштини језика.

*

Нијансе социо-критичког дискурса у алеаторној и шатровачкој поезији.

*

Значење једног песничког текста никако није исто за писца и за читаоца.

*

Уметничка делатност као процес самоанализе.

*

Место ироније и хумора у међупросторима језика и говора.

*

Интуитивно опажање суштине ствари.

*

Човекова немоћ да савлада ускомешане силе подсвести.

*

Да ли је језик, како нас уверавају неки филозофи, заиста само „практична, стварна свест“, и да тамо где се одбацује или чак делимично разбија и редукује значење речи нема више језика?

*

Проблем простора у поезији.

*

Објект-песма као употребни предмет.

*

Изворно исписивање себе и света.

*

Конкретна поезија и „семантичка регресија језика“.

*

Свет речите тишине.

*

Сигналистичка тежња за унутрашњим сједињавањем са елементима Космоса и Света.

*

Из игре рођено значење – искра бића.

*

Да ли се о ритму у поезији може говорити као о феномену са изразито емоционалном основом.

*

Постепено значењско отварање апејронистичке песме.

*

Синтаксичка средства као богат извор језичке експресије.

*

Прихватање и сагледавање историје и људске егзистенције искључиво кроз литерарну форму.

*

Може ли савременост бити свој сопствени мит?

*

Стваралачки акт као суштина уметничког.

*

Мистериозни поредак ствари.

*

Књига је њродужетак меморије и имагинације.

Борхес

*

Моћ сигналистичког песника да језик и знак учини бићем.

*

Раздвајање означитеља од означеног омогућило је, између осталог, савременом песништву да се ослободи баласта реторике.

*

Одступање од норме, не као деструкција већ као креација.

*

Неисцрпност лингвистичких димензија поезије.

*

Језик и деификација Ништавила.

*

Не/очекивана значења.

*

Проналажење корелација између удаљених реалитета у апејронистичкој песми.

*

За Бодлера поезија је „магија језика“.

*

Незаобилазна психоаналитичка претпоставка да је свако сазнање, у крајњој линији, засновано на ирационалној подлози.

*

У апејронистичкој песми трагање за обликом који ће издржати све језичке експлозије.

*

Схватање поезије као апсолутне стварности.

*

Поетика оног Другог.

*

Ширење полисемије речи и померање значења помоћу ироније.

*

Сигнализам и креативне диверзије у владајућем песничком систему.

*

Апсолутизам метафоре.

*

Усамљена (изолирана) реч што интензивно зрачи сва своја потенцијална значења у простору песме.

*

Анаграмски поступци у конкретној поезији.

*

Чиме смо то затровали језик?

*

Стварање другачијих перцептивних и мисаоних система под утицајем нових средстава саопштавања и примања порука.

*

Једно од основних начела сигнализма: све је могуће претворити у песму.

*

Извори апејронистичке поетике уочљиви у непомирљивом спору између субјекта и његове истине с једне те космоса и света с друге стране.

*

Визуелна поезија - немирна савест модерног песништва.

*

Истраживати скривене и тешко уочљиве димензије вишеслојног сигналистичког текста.

*

Дистанцираност и критичка функција поезије према „инструменталном уму“.

*

Вредност језичког знака одређеног у односу на „одсутност знака“.

*

Нова метафизичка слика човека створена посредно кроз критику језика.

*

У којој мери и с којих позиција на песништво можемо гледати као на хармонију интелектуалне и чулне, афективне димензије духа?

*

Књижевност схваћена и тумачена као пројекција опште структуре или структуре структура.

*

Интуитивно или дискурзивно сагледавање бића песме.

*

Сложени системи семантичких померања и структуралне метафоризације у апејронистичкој поезији.

*

Осетити себе (своје биће) као центар (средишњу тачку) Космоса и Света.

*

Брисање граница између реалних чињеница и фикција, стварности и језика.

*

Како путем говора откривати заборављена ствари?

*

У феноменолошкој поезији ослобађање од антропоцентризма и субјективизма.

*

Истрајност и непоколебљивост у истраживању и изрицању поетске истине о човеку и свету.

*

Настојање тоталитарне идеологије да све оцени, протумачи и подвргне једном одређеном праксису.

*

Песма као потпуно нови елемент стварности.

*

Битне разлике у произвољности језичког знака у текућем језику и у језику песме.

*

Сукоб између вере и сумње – основни покретач људске историје.

*

Тумачење уметничког дела и његов пренос у други егзистенцијални систем (простор).

*

Стављање знака једнакости између живота и језика, стварање система знакова преко кога је могућа темељна обнова света.

*

Биће сигналистичког дела као затворени универзум.

*

Извући из језика живо језгро и ону енергију коју конвенција још није успела да уништи.

*

У фоничкој поезији сама звучна структура носи одређену поетску информацију.

*

Биће које говори бачено је у Бескрај схваћен као моћ и лукавство Речи.

Јулија Кристева

*

Шта би могао бити заједнички поетски имени-тељ авангардних уметничких струјања шездесетих и седамдесетих година?

*

Облици експлозивне „ироничне вербализације“ у алеаторној и шатровачкој песни.

*

Од преименовања ка стварању ствари.

*

Радикално исписивање сопственог постојања.

*

Реч која у песми оличава суштинско значење.

*

Према Воласу Стивенсу уметност би могла заузети оно место у човековом духовном и интелектуалном животу које је до сада било резервисано за религију.

*

Структура сигналистичког дела и еволуција стваралачких поступака у сигнализму.

*

Стална потреба за мењањем, преобликовањем света и старих вредносних система.

*

Различити нивои кретања и експлозивних судара речи у апејронистичкој песми.

*

Може ли интерпретација бити равна креацији?

*

Језичка слобода у функцији истраживања Космоса и Света: главни пут сазнања.

*

Да ли је стваралаштво бити човјека, и ако јест да ли је човјек уопће мојућ данас, или смо суочени с немојућношћу стваралаштва и немојућношћу човјека?

Гајо Петровић

*

Начин организовања текста и језичко-знаковни елементи у градњи сигналистичке песме.

*

Целокупно људско биће ангажовано је у стваралачком чину а никако само један његов део.

*

Поновно успостављање категорије мишљења о песништву и универзуму.

*

Одговорност писања.

*

Ванјезички критеријуми за разликовање књижевног од некњижевног текста.

*

Колажна структура апејронистичке песме.

*

За Валерија истраживање односа између *сйила* и *ја* омогућује песнику да потпуно уобличи и покаже своју оригиналност.

*

Проблем егзистенције и језика као метафизички проблем.

*

У песми ствари се ослобађају спољашњег оклопа који њихово значење битно сужава.

*

Моћ певања – путеви стварања света.

*

Спуштати се у подземље језика.

*

Универзална вредност поезије и јединство планетарног песничког стваралаштва.

*

Истражити изворишта креативне функције језика.

*

Радикални преокрет квалитета света у апејронистичком песништву.

*

Између пуноће језичког универзума и ништавила тишине.

*

У којој мери авангардно уметничко дело збуњује и плаши савременог читаоца (гледаоца), и да ли, заиста, на тој релацији, може доћи до потпуног прекида комуникација.

*

Разумевање унутрашњег значења.

*

Проблем разграничења реалног од иреалног у апејронистичкој песни.

*

Језик који је исцрпео сву своју изражајну моћ и више није у стању у целини да покрије област литеарне експресије.

*

Свет је за Борхеса бескрајни лавиринт саздан од материје.

*

Из простора у којима се рађају креативни импулси.

*

Права експлозија комуникација и потреба за комуницирањем у нашем електронском друштву подстакла је непрестано стварање нових језика.

*

Свет и свест два појма једне јединствене структуре.

*

Уметноси је њојребна да нас не би уништила истина.

Хајдегер

*

Поетика чињеница и ствари у феноменолошкој поезији.

*

Трагање за речима, трагање за песничким стаништима.

*

Померање бити уметности из уметничког дела у сâм стваралачки поступак, у материјал и начин уметничке производње.

*

Да ли је исправна тврдња да у нашем времену више не можемо рачунати са глобалним појмом авангарде?

*

Далеко од вере у „космичку хармонију“.

*

У феноменолошкој поезији: могућност обнављања говора из самих ствари.

*

Постати свестан несвесног савладавши сопствену отуђеност.

*

Према Солерсу текст као простор за анализу продукције значења, а не као „приказивање стварности“.

*

Може ли се писање одредити само као „технологија искупљења“?

*

Поетско у ствараоцу: осетљивост на све антиномије ствари и способност да се у њима открије ирационално.

*

Продуктивна снага је само снага духа.

Шелинг

*

Жеђ за откривањем изгубљених извора језика у апејронистичкој песни.

*

Авангарда то је слобода.

Јонеско

*

Да ли си прекорачио границе сањаног?

*

Материјални темељи конкретне уметности.

*

Еруптивни језик и слике скривене дубоко у запаљивим стаништима речи апејронистичке песме.

*

Гестуална поезија – чин акције и интервенције у самој реалности света.

*

Обухватити тоталитет ствари.

*

Структура песме и суштина језичке моћи.

*

Да није можда прерано пророкован крај трансценденталног мишљења?

*

Естетски јеније био би онај који би створио величанствени мозаик од свих уметности и свих стилова.

Момчило Настасијевић

*

Аутентична истина и могућност идентитета све-сти и бића.

*

Стваралачки поступци којима се текући (свакодневни) језик претвара у песнички.

*

У феноменолошкој и елементарној поезији елиминација лирског ја као основице поетског говора.

*

Да ли је мерљив, и како, удео несвесног у стварању уметничког дела.

*

У нашој књижевној критици врло често се врши проблематично изједначавање модернизма са авангардом. Нужно је разлучити ова два појма.

*

Реч, слика, ритмички удар под чијим су притисцима и из саме нужности настајале песме.

*

Мистерија песничке креативности над својим непосредним извором мистеријом језика.

*

Структура сигналистичке песме као вишеслојна формација.

*

Тежње ка највишем креативном нивоу и остваривању једне поетичке синтезе.

*

Песничка реч и слика натопљене лудичким и стваралачким заносом.

*

Из мистичног доживљаја језика и света.

*

Понекад треба сопствену песму погледати из више углова и прочитати је на више различитих начина.

*

Систем вредности што обезбеђује универзалност и невидљивост кода.

*

Да ли је и у којој мери, некорисна и неупотребљива песничка истина?

*

Спонтаност, извесна артифицијелност и шокантност алеаторне и стохастичке песничке слике.

*

Игра негира свако апсолутно одређење нашег бивствовања, па и нашег бића.

*

Парадокс човека решава се њиме што њој је неизмеран.

Тејар де Шарден

*

Понорни поетски простори из асоцијативних сплетова и имагинативног распрскавања језика.

*

Поетика детаља у феноменолошкој поезији.

*

Песма као сведочанство о непрестаном напору да се изађе из свакодневног и дође до неког другог и другачијег искуства.

*

Малармеовска замисао суштине.

*

Речи, слике, гестове учинити непредвидљивим.

ВРЕМЕ СИГНАЛИЗМА

Једно од основних прегнућа сигналистичке поетике је истраживање природе и понирање у саму основу, срж вербалног, визуелног, фоничког и гестуалног знака.

*

Исцрпљеност (потрошеност) креативних облика, поступака и семантичке тематско-мотивске лепезе у традиционалистичкој и неосимболистичкој поезији.

*

Нова језичка стварност у шатровачкој песми (причи).

*

Да ли име увек идентификује предмет дајући његову слику?

*

Како човека тумачити помоћу ствари које га окружују и чине са њим јединствен егзистенцијални амбијент?

*

Психички трагови и звучна артикулација гласа у фоничкој песми.

*

Језичка моћ дезинформације.

*

Досези лингвистичког знака у конкретној поезији.

*

У којој мери су границе историје омеђене границама језика?

*

Јак семантички набој речи, фрагментарних исказа и слика у апејронистичкој песми.

*

Како откривати трансцендентални корен ствари?

*

У новим фоничким песмама: преплитање ритмичног, звучног и семантичког.

*

Трагање за речима које немају стабилно језичко значење.

*

Енергетски остаци сигналистичког писма.

*

У којим случајевима опис ствари, које окружују човека, може заменити његову психолошку анализу?

*

У гестуалној песми чинити тако „као да тело пева, као да тело говори“.

*

Да ли је језик неопходан за мишљење?

*

У фоничкој песми покушај да се кодирају унутарњи звон гласа и ритмички преливи језика.

*

Другачији начини организовања и функционисања поетског и прозног текста у сигналистичком делу.

*

Трагање за значењем које се открива у међупросторима између знакова.

*

Смисаоност говора зависи од смисаоности веза међу знацима.

*

Језик увек носи могућност вишезначности.

*

Говор – самосвест ствари.

*

Испитивање смисаоне еластичности језика у апејронистичком тексту.

*

Напетост између геста и израза.

*

Сигналистичка визуелна поезија и откривање значењског дејства простора у поетској креацији.

*

Како доћи до дна речи, до њеног тајног, запрета-ног смисаоног језгра?

*

У сигнализму је јасно изражена свест о материјалности текста.

*

Растворени језик.

*

У којој мери бића и ствари могу бити довољно добро „разабрана и пројашњена“ само једним од језичких облика, оним вербалним?

*

Немогућност поклапања човекове егзистенције и есенције.

*

За присталице генеративне граматике говор је ствар биологије, као и раст тела.

*

У апејронистичкој песми ново функционисање речи у односу према реалном, ванјезичком свету.

*

Текстуална економија елементарне песме.

*

Како нове семиотичке системе учинити медијима естетског изражавања?

*

Значењски преображаји у апејронистичкој песми.

*

Према Иву Бонфоа свест о крају као „кључ поезије“.

*

Кружење значења у сигналистичкој песни.

*

Апејронистичка песма – пев узнемиреног језика.

*

Да ли, заиста, „свако тражење има своје границе“?

*

Из додира речи и ствари – феноменолошка песма.

*

Светлуцање чаровитог језичког амбиса у апејронистичкој поезији.

*

Песма доиста представља неку врсту машине за производњу јесничкој стињања помоћу речи.

Валери

*

Метајезичка функција сигналистичког дела.

*

Селекција елемената стварности и њихово спајање у шокантне слике у алеаторној поезији.

*

Песничко дело је само по себи јединствена, вишеслојна и непоновљива структура.

*

Да ли се може са пуном сигурношћу тврдити да лепота више није „објективно постојећи квалитет уметности“?

*

Заводљива херметичност апејронистичког текста.

*

У електронско доба када се наш централни живчани систем технолошки продужује да би нас повео са чистијавим људским родом и да би чистијав људски род сјединио с нама, ми нужно суделујемо, дубински, у последицама сваке своје акције.

Маклуан

*

Облици неспутаних језичких енергија, измешаних слика и значења у апејронистичкој песни.

*

Људско обличје дубоко је уцртано у свет ствари; човек живи опкољен стварима, дише са стварима.

*

Да ли се човекова бит у крајњој линији може поистовећивати са стварима?

*

Осамостаљени семантички елементи у мозаичкој структури апејронистичке песме.

*

У језику нема потпуног већ само апроксимативног (приближног) разумевања.

*

Демонтажа традиционалне позиције књижевности већ у првој сцијентистичкој фази сигнализма.

*

Може ли се визуелна поезија одредити само као „пука игра знакова“ која не производи смисао и значење?

*

Непрекидни језички динамизам апејронистичке песме.

*

Поновљивост игре – једно од њених суштинских својстава.

*

Непостојање изворних порива за мењање и обнављање света, језика и песме код традиционалистичког песника.

*

Да ли се у конкретној поезији у потпуности може негирати субјективност и експресивност?

*

Ка максималној употреби иззглобљеног језика у апејронистичкој песми.

*

Израз 'ојшћило је йорука' значи, са сћановишћиа елекћронској доба, да је сћворена једна йошћуно нова средина. (...) Технолојје йочињу да врше функцију уметностии йо йоме шћю у нама буде свестй о йсихичким и друшћивеним йоследицама йтехнолојје.

Маклуан

*

Како из хаоса наше цивилизације, неодређених, најчешће супротстављених идеја и општих места,

стваралачким путем назначити суштаствени лик човека?

*

У сигнализму: истраживање и искушавање до крајњих граница вербалног и ликовног медија, изван међа устаљеног поимања значења и смисла.

*

Магична чаролија језика и ониричке, пререклексивне слике у апејронистичкој песми, неухватљиве и немерљиве било каквим рационалним оруђем.

*

Имају ли дела у другим књижевним родовима такву аутономију и самовласност као што је има песма?

*

По Рилкеу ниједна реч у песми није идентична са истом речју коју користимо у свакодневном говору.

*

У сцијентизму једна нова, непозната и непојамна, тек наслућивана космичка димензија човека и света.

*

Може ли језик да буде само „практична, стварна свест“ чија је основна функција остваривање могућности за људску комуникацију, разумевање и тумачење стварности?

*

Афективно зрачење (и значење) изломљених слика свемира и ствари у апејронистичкој песми.

*

Да ли је тачна тврдња да се са укидањем вербалног говора (језика) укида и могућност да човек „искаже неки смисао како за себе тако и за друге“?

*

Тачно је да човек као мисао и креативно биће има свој издан у језику, али у језику схваћеном у најширем смислу, а не само у његовој вербалној (говорној) структури.

*

Свесћ није вербалан њроцес.

Маклуан

*

Речи су елекћронској њтехнолоћји њоћребне исћо њолико мало као шћо су дићћћалном рачунару њоћребне бројке.

Маклуан

*

Нова креативна средства, нови инспиративни извори отворени и поспешени оруђем електронске цивилизације, открићима у генетици, продорима у космос. Рађање нових, неслућених облика, форми и грана уметности. Стваралачка експлозија у двадесет и првом веку. Време сигнализма.

1975–2003

ДОДАЦИ

О КЊИЗИ

Књига *Језик и неизрециво* представља скуп фрагмената ствараних и објављиваних током протекле четири деценије. Они су настајали најчешће спонтано, у инспиративним тренуцима, да би касније били формирану у одговарајуће чвршће или лабавије (отвореније) целине.

Један од циљева, ако се тако може рећи, ових „есејистичких муњограма“ био је проширивање и продубљивање поетике сигнализма изложене у манифестима и пратећим текстовима крајем шездесетих и почетком седамдесетих година.

М. Т.

О АУТОРУ

МИРОЉУБ ТОДОРОВИЋ (1940 : Скопље, Македонија, Југославија) – песник, прозни писац, есејист, мултимедијални уметник, антологичар; оснивач и теоретичар сигнала, српског (југословенског) неоавангардног стваралачког покрета; уредник интернационалне ревије *Сиџнал*.

Књиге поезије:

Планетиа (1965), *Сиџнал* (1970), *Куберно* (1970), *Пушовање у Звездалију* (1971), *Свиња је одличан њивач* (1971), *Сџејенишиџе* (1971), *Поклон-џакеџ* (1972), *Наравно млеко џламен џчела* (1972), *Тридесетџ сиџналисџичких џесама* (1973), *Геџак џланица џуљарке* (1974), *Телезур за џпракање* (1977), *Инсекџ на слеџоочници* (1978), *Алџол* (1980), *Textum* (1981), *Чорба од мозџа* (1982), *Геџак џланица џуљарке* (друго проширено издање, 1983), *Chinese Erotism* (1983), *Нокаџџ* (1984), *Дан на девичњаку* (1985), *Зађуџим џеза џезик џезџро* (1986), *Поново узџахуџем Росинаниџа* (избор, 1987), *Белоушка џоџиџе кишнициу* (1988), *Soupe de cerveau dans l'Europe de l'Est* (1988), *Видов дан* (1989), *Радосно рже Рзав* (1990), *Трн му црвен и црн* (1991), *Амбасадорска кибла* (1991), *Сремски џеваџ* (1991), *Дишем. Говорим* (1992), *Румен џуџиџер кишу џреџрчава* (1994), *Сџриџџиз* (1994), *Девичанска Визанџиџа* (1994), *Гласна џаџалинка* (1994), *Исџљувак олу-*

је (1995), *У цара Тројана козје уши* (1995), *Планетиа* (заједно са поемом *Пушовање у Звездалију* друго проширено издање, 1995), *Смрдубуба* (1997), *Звездана мистерија* (1998) *Електрична сиџица* (1998), *Рецейи за зайаљење јейре* (1999), *Азурни сан* (2000), *Пуцањ у јовно* (2001), *Гори јовор* (2002), *Фонети и грује њесме* (2005), *Плави вейар* (2006), *Паралелни свејови* (2006), *Рана, реч и њесма* (са Дејаном Богојевићем, 2007), *Злајно руно* (2007), *Свиња је одличан њивач и грује њесме* (2009), *Љубавник нејојоде* (2009), *Глад за неизјоворљивим* (2010).

Књиге прозе:

Тек шџо сам ојворила њошџу (епистоларни роман, 2000), *Дошејало ми у уво* (шатро приче, 2005), *Прозор* (снови, 2006), *Шайро њриче* (2007), *Лај ми на њон* (Интернет издање, 2007), *Шокинџбу* (шатро роман, 2007), *Киснем у кокошињцу* (шатро жваке, 2008), *Боли ме блајбинџер* (шатро роман, 2009), *Торба од врбовој њруња* (кратке приче, 2010).

Књиге есеја и полемика:

Signalism (1973), *Сињализам* (1979), *Шџей за шуминдере – ко им шџрика црева* (1984), *Певци са Бајлон-сквера и моја фрка са њима* (1986), *Дневник аванјарде* (1990), *Ослобођени језик* (1992), *Ијра и имајинација* (1993), *Хаос и Космос* (1994), *Ка извору сџвари* (1995), *Планетјарна кулџура* (1995), *Жеђ џраматјолоџје* (1996), *Signalism Yougoslav creative movement* (1998), *Miscellaneaе* (2000), *Поејџика сињализма* (2003), *Токови неоаванјарде* (2004).

Књиге за децу:

Миш у обданишџу (2001), *Блесомер* (2003).

Антологије:

Сињалистјичка њоезија (1971), *Конкрејна, визуелна и сињалистјичка њоезија* (1975), *Mail Art – Mail Poetry* (1980).

Bookworks:

Форџран (1972), *Approaches* (1973), *Signal-Art* (1980), *Злајџбор* (1990), *Шумски меј* (1992).

Аутор је имао дванаест самосталних, а излагао је на преко шест стотина колективних међународних изложби цртежа, колажа, визуелне поезије, мејл-арта и концептуалне уметности.

Живи и ради у Београду.

<http://www.miroljubtodorovic.com/>

<http://mtodorovic2.blogspot.com/>

http://www.rastko.org.rs/knjizevnost/signalizam/index.php#_rastko

<http://signalism1.blogspot.com>

<http://signalism2.blogspot.com>

ПРЕГЛЕД ИМЕНА

- А
Ајнштајн, Алберт 72, 231
Аквински, Тома 59
Акселос, Костас 18, 19, 59,
104, 182, 195, 216, 227,
234, 282
Анаксимандар 73, 190
Аполинер, Гијом 276
Арп, Ханс 45
- Б
Бакуњин, Михаил 59
Барт, Ролан 103, 147, 293
Бахтин, Михаил 62
Башлар, Гастон 60, 89, 101,
125, 157, 167, 228, 242,
276
Бен, Готфрид 252
Бензе, Макс 81, 110, 168,
177, 217, 237, 239, 301
Бели, Андреј 50, 63, 274
Бергсон, Анри 122, 176
Биргер, Петер 38
Блајт, Р. Х. 115
Бланшо, Морис 265
Богојевић, Дејан 336
Бодлер, Шарл 106, 166,
225, 258, 284, 297, 309
Бонфоа, Ив 325
Бор, Нилс 68, 73
- Борхес, Хорхе Луис 57,
308, 316
Броновски, Јакоб 70
Брукс, Клинт 98
Бусон, Јоса Танигући 117,
118
- В
Валден, Херварт 19
Валери, Пол 53, 187, 199,
220, 232, 256, 268, 298,
315, 326
Ван Дусбург 30
Виготски, Лав 164, 215,
233, 295
Винавер, Станислав 141,
159, 166, 203, 231, 260
Витгенштајн, Лудвиг 86,
125, 136, 214, 240, 262,
277
Волас, Стивенс 30, 153,
162, 313
Ворен, Роберт Пен 98, 221
- Г
Габо, Наум 37
Гадамер, Ханс Георг 17,
271
Гарније, Пјер 134
Гароди, Роже 253

Георге, Штефан 255
Гете, Јохан Волфганг 199,
273
Гонгора, Луис де 251

Д
Давичо, Оскар 121, 240
Дерида, Жак 16, 207, 297
Дифрен, Микел 58, 127, 136
Дишан, Марсел 44, 153, 187

Ђ
Ђорђевић, Милан 2

Е
Еко, Умберто 74, 173
Екхарт, Мајстор 291
Елиот, Томас Стернс 243
Емануел, Пјер 166

Ж
Жакоб, Франсоа 179, 183,
204

З
Зонга, Сузан 45

И
Ингарден, Роман 246

Ј
Јакобсон, Роман 19, 72,
145, 170, 186, 217, 257
Јонеско, Ежен 318

К
Ками, Албер 261, 286
Кант, Имануел 181, 197,
198
Кејџ, Џон 168
Клајн, Ив 38, 41, 56, 148
Кле, Паул 35, 150, 163
Клодел, Пол 109
Кјеркегор, Серен 123
Костић, Лаза 76
Кошут Џозеф 88
Кристева, Јулија 135, 313
Крлежа, Мирослав 272
Кроче, Бенедето 195

Л
Лајбниц, Готфрид Вилхелм
155
Лакан, Жак 9, 212, 243
Лангер, Сузана 244
Леонардо да Винчи 32, 35
Лиотар, Жан Франсоа 285
Лисицки, Ел 92
Лотман, Јуриј 24, 38, 85,
123, 170

М
Мајаковски, Владимир 293
Маклуан, Маршал 327,
329, 330
Маларме, Стефан 54, 77,
189, 321
Маљевич, Казимир 31, 43
Ман, Пол де 198
Маринети, Томазо 228, 298

Маркус, Соломон 248
Матић, Душан 111, 235
Матис, Анри 33, 34, 36
Миле, Катрин 89
Милош, Чеслав 286
Мистрал, Фредерик 240
Мол, Абрахам 69
Мондријан, Пит 39
Моно, Жак 159, 178, 180
Моравски, Стефан 111
Морис, Чарлс 43
Морен, Едгар 129

Н
Настасијевић, Момчило
81, 104, 130, 319
Ниче, Фридрих 164, 221
Новалис, 20, 141, 188, 191,
219, 259, 271
Нојман, Б. 261

О
Одн, Вистан Хју 171

П
Павловић, Миодраг 126,
219, 223
Парменид 107
Пастернак, Борис 304
Пејчић, Јован 2
Певснер, Антон 37
Перс, Сен Џон 70, 88, 182
Петровић, Гајо 315
Пикасо, Пабло 79
Пирс, Чарлс Сандерс 34, 40

Платон 257
Полан, Жан 99
Понж, Франсис 55
Пруст, Марсел 96, 296
Пшибош, Јулијан 161

Р
Рајнхард, Дел 44
Разић, Дејан 115
Расел, Бертран 154
Рембрант 44
Рид, Херберт 305
Рилке, Марија Рајнер 78,
329

С
Сартр, Жан Пол 34, 90, 225
Сезан, Пол 42
Сефор, Мишел 39
Солерс, Филип 261, 318
Сосир, Фердинанд де 184
Спендер, Стивен 51
Старобински, Жан 67
Стефанини, Л. 15
Стојковић, Душан 2
Стошић, Милан 4
Сузуки, Д. Т. 117

Ф
Фосијон, Анри 40, 42, 165,
177, 188
Фрај, Нортроп 11, 204
Франке, Херберт 71
Фридман, Кен 23
Фуко, Мишел 299

Х
Хајдегер, Мартин 52, 75,
90, 105, 108, 113, 182,
202, 208, 230, 241
Хасан, Ихаб 26, 281
Хегел, Фридрих 81, 140,
167, 229, 288
Хераклит 13, 77, 100, 142,
209, 222, 289
Хуизинга, Јохан 55, 132
Хумболт, Вилхелм фон 8,
16, 84, 245
Хусерл, Едмунд 165, 199,
234

Ц
Цицерон 143

Це, Лао 209

Ч
Чомски, Ноам 149, 196,
301
Чуангце 116

Ш
Шар, Рене 236
Шарден, Тејар де 182, 321
Швитерс, Курт 46, 174
Шели, Перси Биш 265
Шелинг, Фридрих Вилхелм
326
Шилер, Фридрих 97, 256,
266
Шкловски, Виктор 112, 202

Мирољуб Тодоровић
ЈЕЗИК И НЕИЗРЕЦИВО

Издавач
КИЗ АЛТЕРА, Београд

За издавача
Милан И. Арнаут

Прелом
Зоран Станковић

Формат
12 x 19 cm

Обим
21,5 шт. табака

Тираж
300 примерака

Штампа
КИЗ АЛТЕРА

Пласман
КИЗ АЛТЕРА
Београд, Живојина Жујовића 2
+381 11 308 72 78
kizalter@eunet.rs

ISBN 978-86-6007-050-2